

Prostorska problematika v občini Grosuplje

Pogovor z župnikom Janezom Lesjakom

stran 6

Glasiło prebivalcev občine Grosuplje - letnik XXXIII - številka 11 / november 2007

O komu/čemu pišemo?

Ob stoletnici škocjanske cerkve

stran 46

Državni prvaki v sledenju

Na sliki so člani Kinološkega društva Grosuplje in njihovi psi, ki so postali letošnji državni ekipni prvaki (Miro Kolar, Rajko Žagar, ki je tudi novi državni prvak med posamezniki, Ana Doganoc, Gorazd Lavsegar, Jani Tomažin in trener Brane Puš).

Velika udeležba mladih na gasilskem orientacijskem pohodu in kvizu

V soboto, 20. oktobra, je vodstvo mladinske komisije za delo z mladimi pri Gasilski zvezi Grosuplje ob pomoči Prostovoljnega gasilskega društva Mala llova Gora organiziralo tradicionalni gasilski orientacijski pohod, že naslednjo soboto, 27. oktobra, pa v soorganizaciji Prostovoljnega gasilskega društva Račna drugi gasilski kviz v Gasilski zvezi Grosuplje. Najboljši na občinskem gasilskem kvizu pa so tekmovali nato v soboto, 10. novembra 2007 na regijskem kvizu v Stični, kjer so se ekipe Čušperka in Račne dobro odrezale.

Ko so organizatorji že skoraj izpeljali gasilski kviz v Račni, sem naprosil predsednika mladinske komisije Gasilske zveze Grosuplje Boža Perka, da mi pove nekaj besed o samem tekmovanju in orientacijskem pohodu predhodne sobote.

Jože Miklič

Nadaljevanje na strani 14 in 15

SERVIS IN PRODAJA KOLES **SCHWINN**
SKI servis **SCOTT USA**
 Delovni čas za stranke od ponedeljka do petka od 7. do 9. ure in od 14. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 12. ure. **GHOST**
TBS
HH BH BIKES **YC**
Sprinter **CYCLES ŠKERLJ**
 Pod gozdom c. IV/20
 Tel.: 01/7861 875, 01/7871 482 GSM 041/668 788

Na zdravje, stari prijatelji! **Vaša stara znanka**
VINSKA KLET TROŠT
 na Obrtniški 2 v Grosupljem (NASPRTOTI TRŽNICE)
 vas vabi na veliko prodajno akcijo vina **LAŠKI RIZLING.**
 Plačaš 4 litre, dobiš jih 5.

DNEVI LAŠKEGA RIZLINGA
 Ministrstvo za zdravje opozarja: Prekomerno pitje alkohola škoduje zdravju.

Besedo nadgrajujemo s podobo in zvokom

Zveza kulturnih društev Grosuplje

NASLEDNJE LETO BO V MESTU GROSUPLJE NA PODROČJU KULTURE ŠE POSEBEJ SVEČANO. LETA 2008 NAMREČ PRAZNUJEMO 110-LETNICO ROJSTVA LUISA ADAMIČA, 200 LET BIVANJA FRANCETA PREŠERNA V KOPANJU IN OSREDNJI PRAZNIK, 500-LETNICO ROJSTVA PRIMOŽA TRUBARJA.

Simona Zorc Ramovš, voditeljica Zveze kulturnih društev Grosuplje in profesionalna gledališka igralka.

V okviru Zveze kulturnih društev Grosuplje deluje 16 kulturnih društev s kar 53 skupinami. Samo v Kulturnem domu Grosuplje domuje v okviru petih društev kar enajst različnih kulturniških skupin, od likovnih, do filmskih, glasbenih in gledaliških skupin. Po novem se je tej pisani družini priključila tudi baletna skupina, v katero so vključene predvsem mlajše deklice.

»V naši hiši skrbimo, da besedo nadgrajujemo s podobo in zvokom,« nam o specifikih dogajanja v kulturnem domu Grosuplje med smehom pove voditeljica Zveze kulturnih društev Grosuplje in profe-

sionalna gledališka igralka, Simona Zorc Ramovš, in nadaljuje: »Samo v naši hiši v letošnjem letu organiziramo preko sto prireditev. Vseh obiskovalcev je skupno nad 14.000. To je odličen podatek, če vemo, da ima Grosuplje 8.000 prebivalcev.«

Vsi, ki sodelujejo pri ustvarjanju umetniškega programa v mestu Grosuplje, so zaposlenim v Pekarni Grosuplje še posebej hvaležni. Poleg dolgoletnega sponzorstva je Pekarna Grosuplje že štiri leta tudi generalni sponzor novoletnega koncerta. 30. decembra bodo v Grosupljem tako gostovali: pevec

in domačin Markus Fink, Simfonični orkester Camerata Labacensis iz Ljubljane pod dirigentskim vodstvom Igorja Švare, mlada sopranistka Katarina Perger, študentka mezzosoprana Barbara Sorč, upokojeni prvak opere Franc Javornik, solist Andrej Debevec in drugi. Nekatere glasbene točke pa bodo popestrile tudi plesne točke.

Utrinek iz odmevne gledališke predstave Plešasta pevka.

Iz osnovne vsebinske in uredniške zasnove

Za uvod pričujočemu prispevku naj pojasnim, da so bralci (pa tudi vsi tisti, ki so se nameravali prijaviti na razpis za odgovornega urednika Grosupeljskih odmevov) lahko predvidevali mojo ponovno kandidaturu na to mesto s tem, ko so v roke dobili na novo oblikovan časopis, letošnje januarsko-februarsko številko Grosupeljskih odmevov. V to sem vložil ob izdatni pomoči profesionalnega oblikovalca Mihe Črtaliča in direktorja tiskarne Partner graf d.o.o. kar »nekaj mesecev« predhodnih razmišljanj, različnih pogovorov in dela ter se o tem večkrat posvetoval tudi z uredniškim odborom. Po izidu časopisa sem med osebnimi čestitkami prejel precej pohval tudi od strokovnjakov, ki delajo v oblikovalski in tiskarski stroki ali pa so le uporabniki teh storitev in jim je to delo tudi dokaj dobro poznano. Zato je na tem mestu brezpredmetno komentirati pozneje oddani prijavi za odgovornega urednika, ki pa tega dela sploh nista imeli obdelanega, čeprav ga zahteva Odlok o ustanovitvi in izdajanju lokalnega časopisa Grosupeljski odmevi.

Odgovorni urednik Jože Miklič

Grafična zasnova lokalnega časopisa.

V sami prijavi sem poleg grafičnih prilog izpostavil tudi naslednje opise:

FORMAT - Časopis bo izdelan v standardni A4 velikosti (širina 21,0 cm in višina 29,7 cm). Število strani se bo gibalo od 60 črnobelih in 8 barvnih strani pa do maksimalno 70 črnobelih in 10 barvnih strani.

NASLOVNICA - Prva stran je namenjena poleg prepoznavne oblike tudi stilizirani podobi najdene svastike - štirih konjskih glav iz arheološkega najdišča na Magdalenski gori, po kateri je narejen grosupeljski grb. Poleg naslova Grosupeljski odmevi bo takoj pod glavo še številka letnika, številka časopisa, mesec in leto izdaje. Na levi strani zgoraj bo črna koda po ISSN registru iz kataložnega zapisa v NUK-u. Ostali obvezni deli impresuma/kolofona z dodatnimi navodili in cenikom bomo navajali na 3. notranji strani, gledano od zadaj.

Vsebina besedil na naslovnici bo namenjena eni ali dvema aktualnima temama v občini Grosuplje, na vidnem mestu pa bo tudi povzetek nekaj naslovov, ki bodo usmerjali bralce.

Ker bosta običajno obojni strani v barvah, bo na naslovnici tudi nekaj barvnih fotografij.

NOTRANJA ČRNOBELA STRAN - Črnobele notranje strani bodo namenjene vsebinam iz programske zasnove, zahvalam, črnobelim oglasom in črnobelim fotografijam ter drugim grafikam.

NOTRANJA BARVNA STRAN - Glede na to, da je barvni natis precej dražji od črnobelega, ga bomo uporabljali predvsem z ekonomske plati, kar pomeni, da bomo na novo odprli barvno polo (štiri strani) šele takrat, ko bo na njej zagotovljeno vsaj 1/3 oglasov od skupne neto površine, ali pa bo tema samega prikaza zahtevala prikaz v barvah.

ZADNJA STRAN - bo pretežno namenjena oglaševanju in javnim obvestilom.

Posebej pri tem naj opozorim le, da sem se tudi to pot odločil za varčevalno različico pri natisu. Tako je večina časopisnih strani natisnjena v črni barvi, le ovitek z naslovnico,

na katerem pa je skoraj 2/3 od štirih strani namenjeno barvnim komercialnim oglasom, ter nekaj notranjih strani z enakega razloga. Čeprav se zavedamo, da je današnja doba doba podob, si, žal, zaenkrat po naši oceni v občini Grosuplje še ne moremo v celoti privoščiti barvnega časopisa. Verjamemo pa, da bo tudi ta čas kmalu nastopil kljub krizi v medijih in odnosu družbe do medijev - ali pa obratno. Razmere na državnih in občinski ravni v tem pogledu pa so zelo primerljive.

Izbira oranžne barve

Posebej naj obelodanim le odločitev o izbiri oranžne barve, ki smo jo uporabili že leta 1995 v nekaterih drugih promocijskih materialih o občini Grosuplje - zloženke z ovitkom ter prospekt Po Grosupljem in okolici. V Grosupeljskih odmevih pa smo prvič to barvo uporabili v januarско-februarski številki leta 2005. (Moram pa posebej poudariti, da barva nima ničesar skupnega z »oranžno revolucijo« v Ukrajini ali pa s pred kratkim ustanovljeno novo politično stranko ZARES, niti ni bila mišljena kakšna druga politično motivirana dejavnost).

Naj še pojasnim, da se je takrat, ko sta se izbirala grb in zastava v KS Grosuplje, utemeljevalo tri/štiri barve: zeleno in rdečo ter nevtralno belo oziroma črno. Te barve je nato prevzela tudi nova občina Grosuplje brez predhodne večje utemeljitve. Glede izbire samega simbola konjička po moji oceni zadeva ni sporna. Pri izbiri barv pa menim, da je bila zelena zgolj narejena na podlagi vsesplošnega priseganja na ekološko zavest, čeprav se v občini na tem področju niso zadeve premikale prav hitro in so prej kot ne sprožale pravo revolucijo, če se spomnim na odločanje o novi lokaciji centralne komunalne deponije. Zato trdim, da niti zelena, še manj pa rdeča (barva ljubezni na eni strani, na drugi pa znak za nevarnost) nista ustrezali identiteti potrebam našega prostora. Čeprav tudi izbrane barve v splošnem pogledu niso slabo izbrane, pa sem prepričan, da bi morala izbira simbolnih barv ustrezati tudi povezovanju in neobremenjenemu prepoznavanju ljudi za katerokoli skupino prebivalcev.

Pri iskanju take rešitve se je kot najboljša ponudila živa, topla in komunikativna barva - oranžna. Barva, ki v marsikaterem pogledu ustreza današnjemu času in potrebam. Zato so glava časopisa in še nekateri elementi na barvnih straneh natisnjeni v oranžni barvi.

Oranžna barva je barva radosti in modrosti. Spodbuja družabnost in je barva komunikacije. Povezana je z zdravimi čustvi in močjo ter pomaga prebiti ljudem čustveno otopenost in depresijo. Prav te lastnosti pa bodo občini Grosuplje, še posebej pa mestu Grosuplje, (do)dale tisto, kar po našem mnenju marsikdaj marsikdo tudi pogreša.

Pri tem moram izpostaviti, da je v zadnjih štirih mandatih vendarle opazen napredek v široki paleti različnih dejavnosti, s katerimi se ukvarjajo ljudje v občini Grosuplje. Nedvomno ima pri tem zasluge vrsta ljudi in organizacij v različnih ustanovah. Pri tem pa ne smemo pozabiti občinskega sveta, županov, občinskih služb ter nenazadnje dejavnih sodelavcev pri časopisu, ki smo želeli poleg prepoznavnosti informiranje v časopisu nameniti tudi vzpodbujanju pri nadaljnjem delu. Kljub temu je zaradi naglega priseljevanja še vedno čutili precej lastnosti spalnega naselja Grosuplje in občine kot celote, pa tudi sicer današnji čas ni naklonjen pretiranemu sodelovanju in druženju. Oranžna barva omogoča tudi močan kontrast z drugimi barvami in je zaradi tega precej bolj vidna od ostalih barv. Nenazadnje: Grosuplje želi biti prepoznavno, še vedno pa mu bomo pripisovali slogan »Za prijazno Grosuplje«. Oranžna barva je sekundarna barva v barvnem krogu. Dobimo jo z mešanjem rumene in rdeče barve. Rumena barva nosi v sebi veliko sonca, volje do življenja in topline, zato smo ji v tiskarski štirislajni CMYK barvni razslojltvi dali 100 % intenziteto. Rdeča pa je prežeta z ljubeznijo, zgodovino in celo s strastmi, zato smo jo nanesti samo v 70 % intenzivnosti in ji po našem prepričanju prav s tem zmanjšali vpliv negativnih strasti, ki bi ga lahko prebujala 100 %-na zagretost.

V vidnem polju barvnega kroga je oranžna barva precej blizu barvi ilovice, ki je v grosupeljskem kraškem svetu močno prisotna. V ilovici je pomešan tudi izdaten delež železove rude, z njo pa so se predavnimi časi ukvarjali tudi naši predniki in pravadni prednamci, ki so nam zapustili svoj del kulture tudi s svastiko z naše Magdalenske gore, po kateri je narejen grosupeljski grb. Sama podoba konja prav tako simbolično priča o komuniciranju ljudi, ki so živeli v našem prostoru, in

Ena od prilog k prijavi za odgovornega urednika Grosupeljskih odmevov, ki sem jo priložil za utemeljitev referenc: naslovnica zbornika OZVVS Grosuplje – 15 let po vojni ZA SAMOSTOJNO SLOVENIJO, pri katerem sem junija 2006 sodeloval kot glavni in odgovorni urednik, avtor, oblikovalec in tehnični urednik

se pri tem ukvarjali s pošto, vojaškimi pohodi, tovorništvom in furmanstvom. To se je pojavljalo v skoraj vseh zgodovinskih obdobjih, zelo močno pa je bilo razvito v železni dobi, ko so Magdalenci komunicirali in trgovali vse od stare Grčije, dežel, kjer so živeli Skiti, pa do Baltika, ko je bil naš prostor po besedah vrhunskih arheologov že središče Evrope. Temu bomo nenazadnje priča tudi čez slabega pol leta (oddano 6. junija 2007 -o.p.), ko bo Slovenija predsedovala Evropski uniji.

Kolofon

je natisnjen na tretji strani, gledano od zadaj. Poleg obvezne vsebine, ki jo določa Zakon o medijih, so tudi Navodila za dopisovalce ter navodila za Oglasno trženje v Grosupeljskih odmevih.

Honoriranje

Naročena avtorska dela se honorirajo po ceniku, ki ga (je) potrdil(i) občinski svet. Avtorji naročenih prispevkov bodo poskrbeli hkrati z oddajo prispevka tudi za oddajo osebnih podatkov in številke osebnega računa, kamor jim bomo nakazali obračunani avtorski honorar. Avtorji se lahko odpovejo honorarjem. V primeru, da avtor ne odda potrebnih in pravih podatkov, se šteje, kot da se je odpovedal honorarju. Prispevki občinske uprave in drugih upravnih služb in javnih ustanov se ne honorirajo.

Prav tako se tudi prispevki vseh ostalih pravnih oseb ne honorirajo. Nenaročeni prispevki, ki jih napišejo posamezni avtorji kot člani posameznih javnih ali gospodarskih organizacij, se prav tako ne honorirajo.

Dodatna ponudba: Postavitev časopisa na internet

Časopis Grosupeljski odmevi bi v bodoče lahko postavili tudi na internet, vendar mora to odločitev predhodno sprejeti izdajatelj na podlagi sprejetega sklepa in hkrati potrditi tudi višino stroška na podlagi pridobljenih predračunov. Za eno številko časopisa bi po oceni potrebovali približno 300 € za dodatne stroške posebne tehnične priprave in postavitve. Vse te stroške pa bi lahko z nekajmesečnim zamikom iztržili z objavo vseh oglasov iz časopisa na internetu, saj bi na ta način vzpodbudili širši krog oglaševalcev in obiskovalcev na internetnih straneh časopisa. Izdajatelj bo v primeru, da se odloči za objavljanje časopisa na internetnih straneh, poskrbel tudi za primeren prostor na računalniškem strežniku.

O tej ponudbi se do zdaj na Občini Grosuplje še nismo pogovarjali. Ker pa ugotavljamo, da nas večkrat prek e-pošte, po telefonu

ali osebno povprašujejo po možnostih predvsem tisti, ki so (bili) povezani z občino Grosuplje na različne načine, menimo, da bi bila ta rešitev predvsem namenjena vsem tistim, ki so bili rojeni ali so živeli v Grosupljem (precej je tudi izseljencev), pa tudi razni strokovnjaki, oglaševalske agencije, oglaševalci ter nenazadnje vsi tisti, ki bi želeli časopis brati na svojem računalniku. Pri tem pa bi se morali odločiti tudi, kako dolgo bi na strežnikih arhivirali arhivske izvode, saj se z leti vsega tega digitalnega materiala kar precej nabere.

Za zaključek

S tem zaključujem v rubriki Korak za Grosupeljske odmeve temo osnovne vsebinske in uredniške zasnove, ki sem jo izbral iz svoje prijave in sem jo izpostavil tudi zato, da bi se razblinila namigovanja nekaterih, »kakšen blef« sem oddal v prijavi. Prepričan sem, da sem marsikomu tudi take pomisleke s temi navedbami razblinil. Ne domišljam pa si, da se je to zgodilo pri tisti peščici bralcev, ki časopis vztrajno že več let ali pa občasno ob izboru urednika zavračajo. Kljub temu je naše geslo že več kot osem let in bo ostalo tudi v prihodnje:

Za prijazno Grosuplje!

Odgovorni urednik Jože Miklič

Šifra	VOLITVE PREDSEDNIKA REPUBLIKE 21. 10. 2007 - 1. KROG NA VOLIŠČIH V OBČINI GROSUPLJE	Št. volivcev	Glasovalo		Neveljavne
10	DRUŽBENI DOM TABORSKA C. I.	753	494	65,6%	2
11	DRUŽBENI DOM TABORSKA C. II.	1281	718	56,1%	4
12	OSNOVNA ŠOLA LOUISA ADAMIČA	1.451	941	64,9%	9
13	STARA OSNOVNA ŠOLA	1.415	835	59,0%	4
14	DOM OBRTRNIKOV GROSUPLJE	927	607	65,5%	2
15	ČEBELARSKI DOM SPODNJE BLATO	266	212	79,7%	
16	GASILSKI DOM VELIKA ILOVA GORA	118	77	65,3%	0
17	GASILSKI DOM VELIKO MLAČEVO	525	294	56,0%	1
18	GASILSKI DOM ZAGRADEC/GROSUP.	260	164	63,1%	1
19	AHLIN JOŽE VELIKA STARA VAS	322	185	57,5%	1
20	GASILSKI DOM POLICA	769	468	60,9%	0
21	DRUŽBENI DOM RAČNA	525	381	72,6%	2
22	ZADRUŽNI DOM SP. SLIVNICA	434	303	69,8%	0
23	GASILSKI DOM ŠKOCJAN	341	225	66,0%	3
24	GASILSKI DOM PONOVA VAS	413	261	63,2%	0
25	OSNOVNA ŠOLA ŠT. JURIJ	908	541	59,6%	1
26	KRAJEVNA SKUPNOST ŽALNA	386	254	65,8%	0
27	GASILSKI DOM VELIKA LOKA	222	167	75,2%	2
28	GASILSKI DOM LUČE	221	133	60,2%	0
29	OSNOVNA ŠOLA ŠMARJE-SAP I.	817	532	65,1%	3
30	OSNOVNA ŠOLA ŠMARJE-SAP II.	631	426	67,5%	2
31	OSNOVNA ŠOLA ŠMARJE-SAP III.	881	530	60,2%	6

Šifra	VOLITVE PREDSEDNIKA REPUBLIKE 11. 11. 2007 - 2. KROG NA VOLIŠČIH V OBČINI GROSUPLJE	Št. volivcev	Glavovalo	Nevelj.	Lojze Petrlje	dr. Danilo Türk			
10	DRUŽBENI DOM TABORSKA C. I.	754	511	67,8%	5	194	38,3%	312	61,7%
11	DRUŽBENI DOM TABORSKA C. II.	1284	750	58,4%	8	212	28,6%	530	71,4%
12	OSNOVNA ŠOLA LOUISA ADAMIČA	1.451	925	63,8%	9	407	44,4%	509	55,6%
13	STARA OSNOVNA ŠOLA	1.413	883	62,5%	10	317	36,3%	556	63,7%
14	DOM OBRTRNIKOV GROSUPLJE	930	643	69,1%	6	225	35,3%	412	64,7%
15	ČEBELARSKI DOM SPODNJE BLATO	268	195	72,8%	4	104	54,5%	87	45,6%
16	GASILSKI DOM VELIKA ILOVA GORA	117	76	65,0%	0	44	57,9%	32	42,1%
17	GASILSKI DOM VELIKO MLAČEVO	523	242	46,3%	1	123	51,0%	118	49,0%
18	GASILSKI DOM ZAGRADEC/GROSUP.	260	160	61,5%	3	116	73,9%	41	26,1%
19	AHLIN JOŽE VELIKA STARA VAS	323	183	56,7%	1	83	45,6%	99	54,4%
20	GASILSKI DOM POLICA	767	469	61,1%	1	209	44,7%	259	55,3%
21	DRUŽBENI DOM RAČNA	525	368	70,1%	3	230	63,0%	135	37,0%
22	ZADRUŽNI DOM SP. SLIVNICA	435	307	70,6%	1	150	49,0%	156	51,0%
23	GASILSKI DOM ŠKOCJAN	339	216	63,7%	2	95	44,4%	119	55,6%
24	GASILSKI DOM PONOVA VAS	417	258	61,9%	0	154	59,7%	104	40,3%
25	OSNOVNA ŠOLA ŠT. JURIJ	910	538	59,1%	6	273	51,3%	259	48,7%
26	KRAJEVNA SKUPNOST ŽALNA	388	250	64,4%	0	128	51,2%	122	48,8%
27	GASILSKI DOM VELIKA LOKA	222	163	73,4%	1	114	70,4%	48	29,6%
28	GASILSKI DOM LUČE	222	120	54,1%	0	68	56,7%	52	43,3%
29	OSNOVNA ŠOLA ŠMARJE-SAP I.	821	551	67,1%	4	211	38,6%	336	61,4%
30	OSNOVNA ŠOLA ŠMARJE-SAP II.	631	402	63,7%	6	135	34,1%	261	65,9%
31	OSNOVNA ŠOLA ŠMARJE-SAP III.	880	579	65,8%	5	257	44,8%	317	55,2%

mag. Darko Kranjc	Zmago Jelinčič	Mitja Gaspari	dr. Danilo Türk	Elena Pečarič	Monika Piberl	Lojze Peterle							
6	1,2%	49	9,9%	131	26,5%	128	25,9%	4	0,8%	0	0,0%	174	35,2%
14	2,0%	95	13,2%	193	26,9%	209	29,1%	4	0,6%	3	0,4%	196	27,3%
15	1,6%	162	17,2%	188	20,0%	187	19,9%	7	0,7%	2	0,2%	371	39,4%
18	2,2%	145	17,4%	188	22,5%	227	27,2%	7	0,8%	2	0,2%	244	29,2%
10	1,6%	86	14,2%	161	26,5%	162	26,7%	6	1,0%	2	0,3%	178	29,3%
4	1,9%	47	22,2%	27	12,7%	40	18,9%	0	0,0%	1	0,5%	93	43,9%
2	2,6%	19	24,7%	14	18,2%	3	3,9%	0	0,0%	0	0,0%	39	50,7%
4	1,4%	50	17,0%	53	18,0%	44	15,0%	1	0,3%	2	0,7%	139	47,3%
0	0,0%	20	12,2%	19	11,6%	17	10,4%	2	1,2%	2	1,2%	103	62,8%
4	2,2%	29	15,7%	40	21,6%	40	21,6%	0	0,0%	0	0,0%	71	38,4%
6	1,3%	75	16,0%	72	15,4%	107	22,9%	0	0,0%	0	0,0%	208	44,4%
8	2,1%	51	13,4%	44	11,5%	55	14,4%	8	2,1%	1	0,3%	212	55,6%
3	1,0%	47	15,5%	60	19,8%	66	21,8%	0	0,0%	0	0,0%	127	41,9%
1	0,4%	40	17,8%	55	24,4%	41	18,2%	1	0,4%	0	0,0%	84	37,3%
5	1,9%	34	13,0%	40	15,3%	38	14,6%	3	1,2%	0	0,0%	141	54,0%
7	1,3%	73	13,5%	80	14,8%	110	20,3%	2	0,4%	2	0,4%	266	49,2%
1	0,4%	42	16,5%	43	16,9%	48	18,9%	4	1,6%	1	0,4%	115	45,3%
4	2,4%	27	16,2%	18	10,8%	14	8,4%	0	0,0%	1	0,6%	101	60,5%
2	1,5%	23	17,3%	15	11,3%	22	16,5%	0	0,0%	0	0,0%	71	53,4%
11	2,1%	75	14,1%	131	24,6%	120	22,6%	2	0,4%	0	0,0%	190	35,7%
5	1,2%	45	10,6%	106	24,9%	124	29,1%	2	0,5%	3	0,7%	139	32,6%
6	1,1%	73	13,8%	105	19,8%	110	20,8%	1	0,2%	1	0,2%	228	43,0%

Prostorska problematika v občini Grosuplje

Pogovor z županom Janezom Lesjakom o stanju v prostoru občine Grosuplje, obstoječih aktih in načrtih ter korakih v prihodnje na področju urejanja prostora v občini Grosuplje.

Objavljamo prvi del pogovora, naslednjega pa bomo v prihodnji številki Grosupeljskih odmevov.

Jože Miklič

Jože Miklič: Pogovor na temo prostorske problematike v občini Grosuplje začniva najprej na zatečenem stanju! Trenutno so generalna podlaga za urejanje prostora tako imenovani generalni prostorsko ureditveni pogoji (generalni PUP), ki so bili narejeni in sprejeti novembra 2005.

Župan Janez Lesjak: Osnovni prostorski akt, skozi katerega Občina načrtuje in izvaja svojo politiko urejanja prostora, je generalni PUP. Pred tem je bil zadnji primerljiv dokument sprejet leta 1996. PUP velja za celotno območje občine razen za območja, katera se urejajo s podrobnejšimi prostorskimi akti kot so zazidalni, ureditveni in lokacijski načrti.

Glede na celotno dinamiko dogajanja v prostoru naše občine, vse pozidave in interese investitorjev v prostoru ter različnih povpraševanjih za gradnjo objektov, je bilo že skrajni čas, da smo se lotili te spremembe. Sama priprava generalnega PUP-a je trajala kar kakšnih šest let, da je bil PUP relativno temeljito pripravljen. Relativno pa poudarjam zato, ker noben prostorski akt ne more predvideti vseh pobud in potreb, ki se bodo pojavile v prihodnosti.

Vemo, da so se po osamosvojitvi Slovenije začele velike migracije iz Ljubljane v okolico, kamor spada tudi naša občina. Na drugi strani so se pojavile tudi pospešene dejavnosti in potrebe domačega prebivalstva. Lahko si predstavljamo, kako je bil zaradi tega močan pritisk na urejanje prostora in njegovo načrtovanje. Pri tem pa gre še za izrazito povečanje motornega prometa, ki zahteva vedno več prostora za ceste in parkirišča. Vse to je PUP upošteval, ni pa predvideval novih površin za pozidavo temveč je samo na obstoječih zazidljivih območjih na novo določil namensko rabo prostora (ali se lahko gradi na primer eno ali dvostanovanjske objekte, velik je interes po gradnji dvojčkov). Pa tudi terminološko so se zadeve po starem PUP-u zelo zapletale. Zato je bilo treba razčistiti tudi s temi pojmi.

V PUP-u smo med drugim določili na primer tudi višino in odmike raznih podpornih zidov od meja ter od javnih površin, še posebej od

cest, tako na podeželju kot v mestu in tudi v odprtem prostoru. Če pogledamo samo po vaseh, ugotovimo, da so marsikje grajene zelo strnjeno. S prihodom novih velikih kmečkih strojev pa so prehodi teh strojev med zgradbami marsikje onemogočeni. Tudi te zadeve se nato s PUP-om regulirajo predvsem pri novogradnjah in če je le mogoče tudi pri obnovah.

Če se dotaknem vprašanja, ali smo bili pri sprejemanju dovolj življenjski, lahko rečem, da. Za manjše investitorje se najde še kar nekaj prostora, za večje pa je kar prav, da so omejeni, kar je bil tudi naš namen, saj je poleg problematičnih dejavnosti treba omejevati tudi gradnje, ki krajinsko ne ustrezajo našemu podeželskemu prostoru, čeprav se nam je to v preteklosti tudi že nekajkrat zgodilo. PUP je relativno ohlapen akt.

Jože Miklič: V nadaljevanju bi se naslonila na študijo o prostoru občine, ki je bila predstavljena lansko leto na Občinskem svetu in smo jo objavili v celoti (s komentarjem) tudi v lanskih julijskih Grosupeljskih odmevih. V tej študiji je bila zanimiva razvrstitev zelenih dejavnosti, ki jih je izvajalec dobil z anketo med našimi občani. Naj te razvrščene dejavnosti nanizam po vrsti! Na prvo mesto je bila uvrščena potreba po urejanju parkov, rekreacijsko-športni objekti so bili na drugem mestu, parkirišča na tretjem, turistična dejavnost na četrtem mestu, domovi ali stanovanja za starejše na petem mestu, mladinski centri na šestem mestu. Če gremo še naprej, ugotovimo, da tem sledijo zaščitena območja, biokmetijstvo in prostori za umetnost. Šele na enajstem mestu so stanovanja, na dvanajstem mestu je kmetijstvo, potem obrtne cone, industrijska središča, manjše trgovine, nakupovalni centri pa so na koncu tega seznama.

To anketo pa dopolnjujem še z razmišljanjem predsednika Krajevne skupnosti Grosuplje Antona Žitnika, ki trdi, da se je z dvema trgovskima velecetrom razbila konkurenca in povzročila kartelnost velikih ter da tudi to vpliva na aktualne podražitve predvsem vsakodnevnih potrebščin in hrane. S tem trdi, da ljudje nimajo dodatnih možnosti neke širše

in cenejše izbire.

Poleg tega naj dodam še svoje razmišljanje o urejanju prostora, s katerim sem se službeno ukvarjal v preteklosti kar deset let. Na zavarovanih območjih ali tam, kjer želiš urejati neke parke, športno-rekreativne površine, ekstenzivno kmetijstvo in podobno, ne moreš graditi nekih težjih industrijskih, obrtnih ali izvajati intenzivne kmetijske dejavnosti. S tem pa ljudje pozneje ne morejo delati blizu svojih prebivališč in se morajo voziti vedno dlje od svojega bivališča na delo, kar nenazadnje vpliva tudi na osip delavno aktivnih in na vedno slabše izkoriščene človeške vire ter obremenjevanje okolja na primer z vedno širšimi cestami in povečanimi izpušnimi plini. Vsa ta navskrižja so tudi v občini Grosuplje očitna. Kako Občina Grosuplje razmišlja, da bi dejavnosti razmestila v prostor tako, da ne bi bile moteče med seboj? Nekaj teh stvari je bilo okvirno povedanih že v prejšnjem odgovoru. Prosim pa še za neposreden odgovor glede na izsledke omenjene študije!

Župan Janez Lesjak: Obveznosti in pristojnosti Občine v prostoru niso velike. Občina prostoru določi namensko rabo po posameznih območjih in to sprejme v svojih aktih. Od tu naprej pa praktično nima več pristojnosti, saj dovoljenja izdajajo strokovne službe upravne enote in kontrolirajo inšpekcijske službe na državni ravni. Ker smo tudi iz preteklosti imeli kar nekaj slabih izkušenj zaradi nenatančno določene namenske rabe na posameznih območjih, smo pri sprejemanju zadnjega PUP-a bili prav na to še posebej pozorni.

Za primer naj navedem zazidalna načrta Turistično oskrbovalni center II in III ob avtocesti, v katerih se je zakonodaja izkazala za neživljenjsko. Pred več kot 15 leti so se na Občini odločili, da naj bi se na tem mestu gradile turistične in oskrbne dejavnosti. Danes vidimo, da niti ena parcela ni pozidana v ta namen. Želje Občine v prostorskem planu se tam niso uresničile, saj ni bilo po teh dejavnostih povpraševanja. Zato potem na taka območja pridejo investitorji, ki imajo denar, a želijo graditi nekaj povsem drugega. Zdaj imamo tam zgrajene čiste gospodarske

dejavnosti, ki nimajo nobene zveze z osnovnim turističnim namenom.

Si pa kljub temu želimo, da bi se z zakonodajo lažje uveljavil interes Občine. Problem, ki se pojavi pri tem, je, da lastniki parcel ne morejo predolgo čakati na nekega neznanega investitorja, da bo na določenem mestu gradil zeleno gradnjo. Ta dilema povzroča Občini tudi velike težave, kdaj sprostiti za kakšno dejavnost posamezno območje. Na odkupe zemljišč pa Občina nima nobenega vpliva.

Pri tem pa moramo biti na Občini še posebej pozorni, da vendarle omogočimo prebivalcem kvalitetno življenje. Zato je treba zaščititi na primer rekreativne, zelene in podobne površine, ki so pomembne za življenje ljudi. Sreča pri tem je morda tudi to, da je bila občina dolgo časa nerazvita, kar nam je posredno ohranilo tudi precej neokrnjeno naravo. Zato moramo tudi v prihodnje paziti na tem področju, da se razmere ne bi poslabšale.

Zavedamo pa se, da sta gospodarstvo in stanovanjska gradnja za trg tako agresivni, da jih ni potrebno posebej stimulirati z vnaprejšnjo izdelavo prostorskih aktov. Ravno obratno! Mi se moramo rigorozno upirati agresivni pozidavi in moramo postavljati tiste dejavnosti v ospredje, ki se same ne zmorejo uveljaviti, nihče se za njih ne briga, a so prav tako nujno potrebne, da lahko družba sploh deluje. Tako na primer noben investitor ne bo gradil parkov ali pa osrednjega trga v Grosupljem, ki ga potrebujemo, otroških igrišč prav tako ne, in podobno.

Res je, da smo se v preteklosti predstavljali kot občina, ki želi priseliti gospodarske dejavnosti in stanovanjsko pozidavo. Zdaj pa menimo, da je teh priselitev dovolj in da smo dosegli stopnjo razvoja, ki nam omogoča polnjenje proračuna in pridobivanje sredstev za druge občinske obveznosti. Glede na dobro dostopnost s cestami in železnico pa je treba na prostor v bodoče gledati zelo z občutkom in ga nameniti potrebnim dejavnostim.

Naslednja pomembna stvar, ki jo je treba vedeti, je, da se naša občina nahaja v ljubljanskem gospodarskem bazenu, ki zagotavlja relativno veliko in precej dobro plačanih delavnih mest. Govorim relativno, ker so tudi pri nas še vedno nekateri brezposelni ali pa dokaj nizko plačani, ker ne najdejo sebi primerne dela, pa je vendarle tega relativno malo. Občani, ki pa se priseljujejo iz Ljubljane, pa v glavnem niso eksistenčno ogroženi. Večji del so še vedno zaposlenih v Ljubljani, nekaj pa jih je delo poiskalo tudi pri nas.

S tem želim poudariti, da je naša občina v drugičnem položaju kot so na primer neke prekmurske občine ali na Krasu ali pa v Brkinih. Govorim o primerni oddaljenosti, kjer si občani lahko poiščejo primerna delavna mesta. Ker je tam v območju 20 do 30 km veliko težje dobiti delo, se morajo samo občine veliko bolj boriti, da pridobijo kakšno gospodarsko dejavnost na svoje območje, kjer se bo lahko zaposlilo nekaj njihovih občanov.

Poudarjam pa tudi to, da polnjenje občinskega proračuna ni stimulatívno naravnano, saj občinenisoizrazitozainteresiranezapostavitev gospodarskih družb v svoje okolje. Občina od teh podjetij lahko pridobiva le nadomestilo za stavbna zemljišča. Ničesar pa ne dobimo od njihovih uspehov oziroma dobičkov. Vse to gre v državni proračun. To pa še posebej velja za uspešnejše občine. Grosuplje trenutno spada med 13 najuspešnejših v Sloveniji.

Poleg tega se moramo vprašati, koliko prostora nameniti za gospodarske dejavnosti. Tako je tudi z izpostavljenim vprašanjem o novih trgovskih središčih in da nimamo več in konkurenčne izbire. Če čisto osebno odgovorim, menim, da ni to vprašanje potrebe, pač pa našega potrošniškega razmišljanja, da bi moralo biti v vsakem kraju najmanj pet različnih trgovin. Menim tudi, da imajo Grosupeljčani na dosegu roke velike trgovske centre in drugo trgovsko ponudbo. Imamo petnajst minut do trgovskih centrov na Rudniku ali pa v BTC-ju. Glede na mobilnost pa zato nam v kraju ni treba obremenjevati prostora še z dodatnimi pozidavami s tako velikimi trgovskimi središči ali distribucijskimi centri, ki imajo velik interes, da bi gradili tudi pri nas. Skozi mojo pisarno so v zadnjih letih šli vsi veliki trgovci od Spara, Interspara, Lidla... Zdaj se pogovarjamo s Hoferjem, ki bo verjetno prišel gradit svoj objekt v Grosuplje in tudi oni čakajo na spremembe prostorskih aktov.

Na drugi strani pa zakonodaja ni naklonjena takim pozidavam. Precej omejitve določa še Natura 2000. V ta območja bo težko prodirati s takimi pozidavami. Si pa želim, da bi jih namenili v bolj prijazne namene kot so rekreacija, sprostitev in nenazadnje, da ljudem, ki bodo prišli k nam, tudi sami pokažemo, kaj je nastalo skozi zgodovinska stoletja, tisočletja sobivanja človeka v naravnem okolju ter kaj so nam poklonili milijoni let narave. Kar precej lahko pokažemo!

Pri sedanjem gledanju na razmeščanje dejavnosti človeka v prostoru je predvsem pomembno, kako bi izboljšali kvaliteto življenja našemu prebivalstvu. Vse ostalo (gospodarsko in stanovanjsko pozidavo) pa prepuščamo tržišču, ki ju bomo s prihajajočimi prostorskimi akti zelo ostro regulirali in nadzorovali.

Jože Miklič: Če potegnem rezime temu odgovoru, pomeni, da se bodo želje iz ankete začele uresničevati prek prihajajočega oziroma nastajajočega novega prostorskega načrta. Verjetno pa bo za to potrebno pripraviti predhodne strokovne podlage za različna področja. Naj se dotaknemo še teh področij! Omenili ste že varovanje naravnih območij. Zelo pomembni so vodni viri, pa območja in objekti kulturne dediščine, seveda tudi 1. območje kmetijskih zemljišč. O cestah ter drugi gospodarski in komunalni infrastrukturi sva odgovorila že v predhodnih pogovorih,

ki smo jih objavili v zadnjih dveh številkah Grosupeljskih odmevov. Kako je s temi podlagami in kako bo Občina pristopila k izdelavi teh podlag?

Župan Janez Lesjak: Z novo zakonodajo, ki jo je še pred dobrim letom nazaj predvidevala veljavna prostorska zakonodaja, sta bila to prostorska strategija in prostorski red. Lansko leto sta bila sprejeta Zakon o urejanju prostora in Zakon o prostorskem načrtovanju. Po novem je to zdaj občinski prostorski načrt. Za tako obširno nalogo so potrebne dobre strokovne podlage. Več ali manj, za tista področja, ki jih še nimamo, pa jih na občini pripravljamo.

V preteklosti smo začeli s prometno študijo, študijo energetske izrabe, študijo o odvajanju odpadnih voda, nekoliko starejše, a še vedno aktualno, je obdelano področje kmetijstva. Potem imamo narejeno študijo o poplavnosti v občini, pripravljajo pa se tudi ožji akti o protipoplavnem urejanju na Velikem potoku – Grosupeljčici in Bičju. Potem so tu še študije o zaščiti Radenskega polja.

Vse to so elementi, ki so potrebni, da bo tudi prostorska zakonodaja upoštevanav najširšem pogledu na podlagi dejanskega stanja, študij in dobrih projekcij za nekaj let v prihodnje. Kot pa sem že dejal, morajo biti akti narejeni tako, da so dovolj življenjski in prilagodljivi in jih bo treba bistveno hitreje spreminjati, kot so se podobni akti spreminjali v preteklosti, saj je treba spremljati tudi tekoče interese in pobude.

Za čim boljši pristop k delu na področju urbanizma se pogovarjamo tudi z eminentnim strokovnjakom na področju krajinske arhitekture na Fakulteti za arhitekturo, da bi pristopil kot zunanji sodelavec Občine, oziroma bi prevzel vlogo mestnega arhitekta. Upamo, da bomo pogodbo z njim sklenili že letos, če ne pa drugo leto, kajti tudi v proračunu je za to treba nameniti sredstva.

Jože Miklič: Je ime še skrivnost?

Župan Janez Lesjak: Moram reči, da se pogovarjamo z nekaj znanimi imeni, vendar je najbolj verjetno, da se bomo za opravljanje te naloge dogovorili z dr. Petrom Gabrijelčičem.

Jože Miklič: Za enkrat se vam zahvaljujem za pogovor. V naslednji številki Grosupeljskih odmevov pa bi se pogovorila o podrobnem načrtovanju posameznih območij ter o nadaljevanju obnove in revitalizaciji samega mesta Grosuplje, pa tudi o pridobivanju izvajalcev in investitorjev za pomembne javne prostorske ureditve ter o kadrovskih kapacitetah na občini, potrebnih sredstvih za realizacijo vseh teh načrtov ter rokov, do kdaj naj bi vse te obširne naloge, vključno z javnimi razgrnitvami in razpravami ter sprejemanjem aktov na občinskem svetu, tudi realizirale. Hvala!

Župan Janez Lesjak je ključke objekta predal direktorju Tomažu Riglerju.

Arhitektka Simona in Blaž Jereb.

Poslovilni objekt so odprli direktor JKP, župan občine in predsednik KS.

Poslovilni objekt na pokopališču Resje odprt

Poslovilni objekt, namenjen civilnim in bogoslužnim svečanostim ob pogrebih, je bil svečano odprt v petek, 12. oktobra. Odprl ga je župan Janez Lesjak in ga predal v uporabo prebivalcem Grosupljega ter v upravljanje Javnemu komunalnemu podjetju Grosuplje. Načrt prostorske ureditve med starima vežicama in starim pokopališčem, skupaj z zasaditvijo in pripadajočimi objekti, sta pripravila arhitektka Simona in Blaž Jereb iz Grosupljega. Gradbeni kompleks sestavljajo poslovilni objekt z domiselno notranjostjo, pomožni objekt, vhodne propileje in navček ter večni ogenj. Pri vseh objektih prevladujejo enostavne, čiste linije, ki kompleksu dajejo pečat sodobnosti in skladnosti. Investicija je znašala nekaj čez 417 tisoč evrov oz. 100 milijonov tolarjev.

Mag. Tatjana Jamnik Skubic

Zgodovina pokopališč v naši občini. Skozi zgodovino grobišč in pokopališč na področju naše občine nas je v uvodu otvoritvene slovesnosti izčrpno in slikovito popeljal Grosupeljčan Jakob Müller. Najstarejša grobišča, ki so jih odkrili arheologi, izhajajo iz pozne bronaste dobe, to je iz obdobja med 1.200 in 800 leti pred Kristusom. Takrat so pokojne sežigali ter pepel pokopavali. Več kot 1.000 grobov iz železne dobe so odkrili na Magdalenski gori, kjer so lesene krste s kosi orožja pokopavali v krogih v družinskih gomilah. Ob gradnji železniške proge v Grosupljem so odkrili štirinajst rimskih grobov iz časa malo pred Kristusom. Rimljani so na našem področju domovali šest stoletij.

Februarja 1907 je v knjigah prvič vpisan pokop v Grosupljem pri stari cerkvi svetega Mihaela. Vendar obstajajo dokazi, da je v Grosupljem obstajalo pokopališče že v drugi polovici 19. stoletja. Leta 1965 so prenehali pokopavati pri stari cerkvi, saj je bilo to pokopališče majhno, pa tudi zelo kamnito. V času druge svetovne vojne so pokopavali

na dveh pokopališčih. Prvo pokopališče je bilo jugozahodno od cerkve na občinskem pokopališču, ki je bilo med leti 1942 in 1944 partizansko pokopališče. Drugo pa je bilo vojaško pokopališče vzhodno od cerkve, kjer so pokopali 22 padlih italijanskih in nemških vojakov ter partizanov in domobrancev. Po vojni je bilo to pokopališče zravnano. Slovenski grobovi so bili prekopani, usoda tujih ni poznana.

1965 je bilo v Resju urejeno pokopališče z dvema mrliškim vežicama. Danes je na pokopališču 620 grobov.

Župan Janez Lesjak je v nadaljevanju slovesnosti poudaril, da so krajani velikokrat dali pobudo za primerno ureditev pokopališča na Resju. »Blizu 8.000 nas je v občini in še rastemo. Poslovilne trenutke pa imamo v neprimernih prostorih, v težkih razmerah, še posebej pozimi,« je odločitev za izgradnjo objekta razložil Lesjak. »Predvsem bivšemu predsedniku krajevne skupnosti se moramo zahvaliti, da je postopek stekel in da nas je k

Nastop Mešanega cerkvenega pevskega zbora Grosuplje.

temu vzpodbujal. Vesel sem, da imam priliko odpreti ta objekt ter ga dati vsem občanom v uporabo za težke trenutke,« je svoj govor zaključil župan.

Kronologija gradnje. Slavnostni govornik je bil predsednik Krajevne skupnosti Grosuplje (v nadaljevanju KS) Anton Žitnik, ki je prisotnim predstavil kronološki potek projekta. Svet KS je odločitev za izgradnjo objekta sprejel leta 2004. Marca naslednjega leta je bila ustanovljena Komisija za izbor natečajnih del, ki ji je predsedoval pokojni Janez Skarlovnik. Vabljeni udeleženci natečaja so bili Katarina in Miha Dešman, znana arhitektka iz Ljubljane, arhitektka Vera Turnšek iz Celja v sodelovanju s patrom Markom Rupnikom ter arhitektka Simona in Blaž Jereb iz Grosupljega. Kot najboljša je bila izbrana natečajna rešitev arhitektov Jereb iz Grosupljega. Junija 2005 je bil načrt predstavljen javnosti. Leta 2006 je bil sklenjen dogovor o financiranju objekta v razmerju 60 % Občina Grosuplje, 30% Krajevna skupnost Grosuplje ter 10 % Javno komunalno podjetje Grosuplje (v nadaljevanju JKP). Za izgradnjo je bilo na javnem razpisu izbrano podjetje GPG Grosuplje, ki je dela izvajalo od oktobra 2006 do marca 2007. Na razpis za izvajalca notranje arhitekturne ureditve so prispale tri ponudbe, izbrano pa je bilo Mizarstvo Trunkelj Marko s.p. iz Znojil pri Krki.

Za to, da je bil projekt uspešno in pravočasno zaključen, so po Žitnikovem mnenju zaslužni predstavniki sedanjega in predhodnega sveta KS, svetniki Občinskega sveta Občine Grosuplje ter Tomaž Rigler in Alojz Mehle iz JKP, ki sta strokovno in operativno vodila dela na objektu, ter ne nazadnje vsi izvajalci. »Največjo zahvalo pa smo dolžni bivšemu predsedniku KS Alojzu Kastelicu, ki je s

svojim neutrudnim delom osebno največ prispeval, da se danes lahko vsi veselimo,« se je svojemu predhodniku zahvalil Žitnik ter mu v zahvalo izročil spominsko fotografijo novega objekta na pokopališču na Resju.

Objekt so svečano odprli Janez Lesjak, Anton Žitnik ter Tomaž Rigler, direktor JKP. Sledil je slovesni blagoslov poslovnega objekta ter blagoslov oltarja, tabernaklja in zvona, ki ga je opravil dr. Anton Jamnik, pomožni ljubljanski škof. »Ko se bomo poslavljali od naših najdražjih, nas bo lepota tega objekta spominjala, da je človek ustvarjen za večnost, da je v človeka položena želja po večnosti. Želim, da bi to bil prostor povezanosti in povezovanja. To je prostor bolečine. Naj bo tudi prostor upanja, saj dokončnega slovesa v življenju ni. Že Aristotel je rekel: Če rečeš nekemu, da ga imaš rad, to pomeni, da večno ne bo umrl,« nam je položil na srce nekaj globokih misli škof.

Še neuresničena pričakovanja uporabnikov pokopališča. Ob prevzemu ključev objekta je direktor Rigler obljubil, da bodo objekt kakovostno vzdrževali. »Upam, da bomo imeli tudi v prihodnje toliko podpore kot doslej,« je nadaljeval, saj uporabniki pokopališča pričakujejo še izgradnjo žarnega zidu, zaprtje odprtega prostora ob vežicah, tlakovanje glavnih poti ter izgradnjo nove dovodne poti s parkirišči na severu.

Bogat kulturni del slovesnosti se je odvijal na vseh glavnih točkah novega kompleksa. Sopranistka Zdenka Anžur Tozon ter citrar Tomaž Plahutnik sta s slovenskimi narodnimi pesmimi napolnila okrogel središčni del objekta, kjer se je predstavila tudi violinistka Klara Gruden. Ob večnem ognju je odzvenel v noč duo za flauti Valček

Predsednik KS Žitnik je v zahvalo za opravljeno delo svojemu predhodniku Kastelicu predal spominsko fotografijo.

Domov niso odšli ne lačni ne žejni.

Slovesno odprtje objekta si je ogledalo veliko Grosupeljčanov.

Objekt je blagoslovil ljubljanski pomožni škof dr. Anton Jamnik.

▶ cvetja v izvedbi Line in Lane Mak. Prostor omogoča tudi nastop manjšega pevskega zbora, kar je dokazal Mešani cerkveni pevski zbor Grosuplje, ki je za to priložnost izbral Hladnikovo Večerni zvon. Kvartet trobil je ob navčku uglašeno odigral Adagio v g-molu. Program je profesionalno povezovala Simona Zorc Ramovš. V spomin na Janeza Skarlovnika, bivšega direktorja JKP, ki je bil eden od pobudnikov gradnje novega objekta, je sopranistka za slovo zapela eno njegovih najljubših narodnih Pojdam u Rute.

V pogovoru mi je nekdanji predsednik KS Alojz Kastelic povedal, da je pobuda za izgradnjo poslovnega objekta prišla s strani KS v letu 2003. Dodatno vzpodbudo za vztrajanje pri pobudi je dobil ob prebiranju starih zapisnikov na KS. Iz zapisnika sestanka komisije za pogrebne svečanosti pri takratni SZDL Grosuplje z dne 13. 10. 1986 je namreč razvidno, da so že takrat obravnavali osnutek Ureditvenega načrta pokopališča Grosuplje z željo, naj bo objekt prirejen vsem oblikam pogrebni slovesnosti, tudi za cerkveni obred. Poudaril je še, da veliko zaslugo za pravočasen zaključek projekta dolgujemo projektantom Jereb. »To, da sta domačina, je predstavljalo veliko prednost, saj sta bila izvajalca na terenu praktično ves čas na voljo za pojasnila in razlage.« Svojo zahvalo je izrekel tudi bivšemu dekanu dr. Francu Šuštarju, ki je gradnjo ves čas močno podpiral.

Beseda o objektu in ureditvi. V nadaljevanju predstavljam povzetek vtisov, ki so odločitev Komisije za izbor natečajnih del pretehtali v korist rešitve arhitektov Jereb: »Predlagana

rešitev celovito ureja ves prostor (vhodne propileje, žarni zid), dobra je postavitve osnovnega objekta, ki svojo fizično in vizualno odprtost omogoča odlično preglednost in prisostvovanje obredu vsem udeležencem, tako v objektu kot na ploščadi. Odprtost gradi na transparentnosti celotnega objekta, vključno s streho. Maksimalno izkoristi naravno svetlobo, notranji prostor postane del zunanosti, del zelenja, del ploščadi. Odprta zasnova objekta in lokacija prostora slovesa omogočata pregledno razporejanje aktivnih udeležencev in oblikovanje sprednje kolone tudi preostalih udeležencev pogrebni slovesnosti.« Po mnenju komisije je to rešitev, ki v prostor vnaša preglednost, monumentalnost in slovesnost, ki je pri obredih zelo pomembna.«

Žarni zid predstavlja del projekta, ki je bil izbran kot najboljši, ni pa bil predmet natečaja. Med investicijo je bilo ugotovljeno, da predstavlja velik finančni zalogaj. Zato so se investitorji odločili, da ga v tej fazi ne bodo dali postaviti. Zid naj bi stal na mestu, ki ga označuje na novo postavljen kip, plod letošnjega projekta »Grosuplje, mesto kipov«. Ob žarnem zidu je predvidena tudi postavitve starih nagrobnikov s pokopališča pri stari cerkvi.

Arhitekta sta se s svojimi idejami in občutenjem prostora morala prilagajati obstoječim danostim ter zahtevam investitorjev. »Pokopališče ima lepo zeleno kuliso, ki sva jo želela čim bolj ohraniti. Ohraniti sva želela tudi pogled na to zelenje, zato ima objekt toliko stekla.« razlagata arhitekta. »Poti so jasne in enostavne. Glavna

pot obiskovalca pelje od vhodnih propilej na novo pokopališče, pomožna pot pa vodi od vežic na staro pokopališče. Obiskovalec, ki vstopi na pokopališče pri vhodnih propilejah (to so stebri), ima na dlani celoten prostor in vse objekte, tako da se lahko zelo enostavno orientira v prostoru,« nadaljujeta. Središče novega arhitekturnega bisera (besede direktorja JKP) je navček, ki je zato postavljen na križišče glavne in pomožne poti. Navček bo pokojnika in sprevid pospremil od vežice do poslovnega objekta ter nato na poti do groba. Večni ogenj simbolno označuje mesto odhoda, odhoda s tega sveta na oni svet.

Pri oblikovanju notranje opreme sta v prvi vrsti sledila zahtevi investitorjev, da mora prostor omogočiti opravljanje tako civilnih kot bogoslužnih svečanosti. Prostor nudi 50 sedišč in 50 stojšč, še enkrat toliko udeležencev lahko prisostvuje obredu na pokriti ploščadi. V vročih dneh bo objekt klimatiziran, v mrzlih pa ogrevan. Pri izbiri materialov v notranjosti sta arhitekta sledila cilju brezčasnosti. Materiale in oblikovanje sta izbirala tako, da bi oprema uporabnikom dolgo služila ter da bi preživela prihajajoče oblikovne trende. Med materiali prevladuje kamen, ki je najbolj primeren za javne površine ter najbolj simbolizira večnost. Protiutež grobem in trdemu kamnu so lesene klopi in zadnja stena poslovljen dvorane, ki so izdelani iz javorja, ki deluje sveže. Medenina pa objektu da priokus svečanosti.

Beseda o arhitektih. Arhitekta Simona in Blaž Jereb sta se začela z arhitekturo aktivno ukvarjati pred petnajstimi leti. Pet let delujeta v okviru lastnega arhitekturnega biroja v Grosupljem. Načrtujeta stanovanjske in industrijske objekte, notranje ambience in zunanje ureditve. »Veliko izkušenj imava prav na področju sakralne in pokopališke arhitekture,« mi razložita Jerebova. Dostej sta projekte izvajala na področju od Italije do Srbije. Med njimi sta izpostavila razširitev in preureditev dela Krematorija na ljubljanskih Žalah, preureditev kapele na Opčinah pri Trstu, preureditev mladinske kapele v Cerknici, cerkve sv. Lenarta na Gornjem lgu, kapele v Horjulu, cerkve na Zaplani ... Za pokopališče v Grosupljem pravita, da se zaokrožena celota preurejenega dela pokopališča lahko nadgradi v spominski park. Z dodatno ureditvijo preostalih delov pokopališča, dodatno zasaditvijo in postavitvijo klopi bi pokopališče lahko postalo spominski park, to je prostor, kamor bi se ljudje lahko prišli sprehajati, iskati notranji mir in uživati lepo naravo.

Poslovljeni objekt že služi svojemu namenu, saj je v njem na dan Vseh svetih ljubljanski pomožni škof Jamnik že daroval prvo sveto mašo.

V notranjosti objekta prevladujejo čiste linije. Še posebej zanimiv je krožni del, namenjen bogoslužnim obredom, ki dvorani skupaj z leseno opremo daje toplino.

Kogast Grosuplje d.d. tretjič zapored dobil priznanje za inovacijo

Razvoj PC TERMIKE podjetja Kogast Grosuplje d.d. je tudi letos dobil priznanje za inovacijo. Pred tem priznanjem so že prejeli v letu 2006 priznanje za vgradne aparate v nove ali obstoječe delovne pulte in v letu 2005 za aparat za kuhanje mehko kuhanih jajc. Priznanja se vedno podeljujejo v naslednjem letu za preteklo leto.

Jože Miklič

Jože Miklič: Najprej vam in vašim sodelavcem čestitam za priznanje, še posebej za vložen trud in znanje! Prosim vas, če lahko nekoliko podrobneje poveste, za kakšno priznanje gre!

Tomaž Gruden - Kogast: Že nekaj let Gospodarska zbornica Slovenije podeljuje priznanja za inovacije na regionalnem in državnem nivoju. To so priznanja za nove rešitve - invencije na različnih področjih, ki s svojo nadgradnjo postanejo uporabne v stvarnem svetu. Te se lahko odražajo kot nov izdelek, nova tehnologija, postopek v proizvodnji ali pa tudi kot nov pristop v trženju določenih produktov.

Jože Miklič: Na kateri ravni je vaše podjetje dobilo priznanje letos?

Tomaž Gruden - Kogast: Dobili smo ga na regionalni in tudi na državni ravni.

Jože Miklič: Za katere inovacije je šlo?

Tomaž Gruden - Kogast: Izpopolnili smo program za termično obdelavo hrane v liniji 700 in 900. Tržne analize so v zadnjih letih pokazale, da nam pri pripravi popolnih ponudb manjkajo trije modeli kuhinjskih aparatov: večnamenska ponev (imenovana tudi bretter), namensko kuhalo za testenine

in plinski žar z vulkanskim kamenjem.

Jože Miklič: Katera priznanja je vaše podjetje dobilo že v preteklih letih?

Tomaž Gruden - Kogast: Leta 2005, ko smo se prvič pojavili kot kandidati za priznanja na področju inovacij, smo prejeli zlato priznanje na regionalnem nivoju in nato tudi zlato priznanje na državnem nivoju. Ti dve zlati priznanji za inovacijo na regionalnem in republiškem nivoju smo prejeli za aparat za kuhanje mehko kuhanih jajc. To je visoko tehnološki produkt. Aparat zagotavlja neoporečna jajca tudi v primeru, če so bila predhodno okužena s salmonelo, zagotavlja popolno samodejno kuhanje jajc, ki ostanejo v nespremenjeni kvaliteti tudi do 6 ur po kuhanju.

Naslednje leto smo prejeli bronasto priznanje na regionalni ravni, letos pa bronasto priznanje na regionalni ravni in nato še diplomu na državni ravni.

Jože Miklič: Koliko ljudi je sodelovalo v zadnjem projektu?

Tomaž Gruden - Kogast: Za prejeta priznanja so zaslužni vsi moji sodelavci v oddelku Razvoja PC Termike. V zadnjem projektu smo sodelovali samo trije ljudje. Poleg mene, ki vodim ta oddelek, sta bila vključena še dva konstruktorja - to sta

Matej Adamlje (iz Radohove vasi) in Samo Potokar (iz Grosupljega). Oba sta že vrsto let v našem podjetju.

Jože Miklič: Se pravi, da ste že precej uigrana ekipa?

Tomaž Gruden - Kogast: Da. Razumemo se dobro in se vedno strokovno dopolnjujemo. Smo drug do drugega povsem odprti. Med nami ni strokovnih tajnosti. Rešitve in ideje posameznikov v oddelku prosto krožijo, se s pozitivnim pristopom nadgradijo in se implementirajo v določeno uporabno konstrukcijo. Ideja, ki je na prvi pogled povsem nesmiselna, lahko postane ključ za pravo rešitev. Večji je zbir idej, več možnosti je za uspeh.

Podelitev priznanj na Bledu 20. septembra 2007

Za prireditev podelitve priznanj na državni ravni na Bledu je bilo predvideno, da jih bo podelil minister za gospodarstvo mag. Vizjak. Ker pa se je ravno takrat odvijala žalostna zgodba z Železniki in poplavami tudi drugod po Sloveniji, je slavnostni govor imel državni sekretar s tega ministrstva. Na prireditvi so bili prisotni tudi predsednik GZS, ki je priznanja za inovacije tudi podelil, ter predsednik Državnega sveta Republike Slovenije in direktorji nagrajenih podjetij.

➤ **Jože Miklič:** Imate morda že zdaj kakšne ideje, ki jih nameravate realizirati v prihodnje?

Tomaž Gruden - Kogast: Idej je vedno veliko. Vsi, ki delamo v razvojnih oddelkih, smo odgovorni, da smo inventivni. Hkrati pa smo odgovorni tudi za to, da čim več teh idej, novosti, domiselnosti in iznajdljivosti postanejo konstrukcijske ali tehnološke rešitve z uporabno vrednostjo.

Jože Miklič: Kako vi in vaši sodelavci gledate na to delo in kaj vam prinaša?

Tomaž Gruden - Kogast: Naša prizadevanja in stremjenja v tej skupini so usmerjena vedno v to, da obstoječa znanja dopolnjujemo in jih izpopolnjujemo. Precej tega pa nam narekuje tudi samo tržišče. Zato je zelo pomembno, da smo v stalnem stiku z oddelki, kot so Trženje, Prodaja, Nabava in Kakovost. Lahko rečem, da je samo delo v razvojnem oddelku kreativno in miselno zelo dinamično. Delo prinaša zadovoljstvo in tudi razočaranja, kot verjetno povsod drugje. Pomembno je, da v neuspelem delu projekta izločiš pozitivne rešitve in jih uporabiš pri nadaljnjem delu. Tudi na ta način se gradi kompetentnost posameznika, ki je bistvena za uspešno delo.

Jože Miklič: Se morda povezujete tudi s kakšnimi drugimi podjetji sorodnih branž ali drugimi institucijami in posamezniki?

Tomaž Gruden - Kogast: To je zelo zanimivo vprašanje. Je več primerov uspešnega sodelovanja z določenimi zunanjimi partnerji. Navedel bom samo en primer. Velikokrat govorimo ali pa se govori, da se npr. fakultete ali sami predavatelji na fakultetah premalo ali sploh ne vključujejo v gospodarstvo. Sam imam izredno pozitivno izkušnjo na tem področju. Zunanji sodelavec doc. dr. Marjan Jenko iz Fakultete za strojništvo v Ljubljani, ki ima specifična znanja s področja elektronike, je zelo uspešno sodeloval že pri omenjenem projektu. Zato se njemu tudi na tem mestu zahvaljujem za uspešno sodelovanje.

Jože Miklič: Kako gledajo ostali sodelavci v podjetju na ta priznanja? Imate občutek, da prizadevanja podpirajo ali pa morda s figo v žepu stojijo ob strani?

Tomaž Gruden - Kogast: Morda je obojega nekaj. Če je projekt uspešen in če se izdelek na trgu dobro prodaja, je vse v redu. Težje je takrat, kadar izdelek ne gre dobro v prodajo. Takrat se najdejo tudi taki, ki imajo pripombe, tudi neupravičene.

Jože Miklič: Bi lahko napravili nekaj primerjav med delom v podjetju nekoč, ko ste prišli v podjetje, in zdaj? Kako se je spreminjala

Priznanje v letu 2006: Vgradni aparati za nove ali obstoječe delovne pulte.

tehnologija, organizacija, odnosi med ljudmi in ostalo v podjetju? Prišli ste, ko se je ravno zamenjal politični sistem.

Tomaž Gruden - Kogast: O teh zadevah bi se dalo veliko pogovarjati. Ko sem prišel v podjetje leta 1992, so bile tehnološka, tehnična in organizacijska raven dela precej nižje kot danes. Tudi komunikacija v podjetju ni bila tako dobra kot je sedaj. V tistem času smo izgubili veliko trga na področju bivše SFRJ. Za podjetje, ki ga je takrat vodil g. Jože Marolt (sedaj je dolgoletni predsednik nadzornega sveta našega podjetja), so bili težki časi. Dodatna oteževalna okoliščina za proizvodna podjetja je bila tudi splošna recesija, ki je vladala v tistem času. Takratni direktor je v tistem času in še kasneje prenašal

veliko kritik za svoje delo. Če bi bila večina izrečenih kritik upravičena, danes našega podjetja prav gotovo ne bi bilo. Pri realni oceni preteklih dogodkov se je vedno potrebno postaviti v kontekst dogodkov in stanja tistega časa, ko so se obravnavani dogodki zgodili. S stabiliziranjem splošnega stanja in z gospodarsko rastjo v Sloveniji, s pridobitvijo novih trgov in s prihodom novega direktorja g. Marka Avšiča, ki je še sedaj direktor našega podjetja, se je poslovanje iz leta v leto izboljševalo. Organiziranost podjetja se je zelo spremenila. Bolje so opredeljene odgovornosti in pooblastila posameznikov. Zaposleni so bolj kompetentni na svojem področju. Tudi tehnološki park s CNC stroji je iz leta v leto modernejši, ki omogoča učinkovitejše delo ter med drugim tudi bolj kreativno delo

Priznanje v letu 2007: Tržne analize v zadnjih letih so pokazale, da pri pripravi popolnih ponudb manjkajo trije modeli kuhinjskih aparatov: večnamenska ponev, kuhalo za testenine in plinski žar z vulkanskim kamenjem.

konstruktorjev (manj je tehnoloških omejitev). Izdelki imajo danes neprimerno manj napak, reklamacije so redke, če nastopijo, se jih s pozitivnim pristopom reši. Seveda pa so tudi vsakodnevne težave in problemi, ki so pač neizogibno dejstvo v vsakem proizvodnem podjetju, le pristopi za reševanje le-teh so različni. Tudi tu lahko odigra svojo vlogo inventivnost posameznikov.

Jože Miklič: In konkretni načrti za naprej?

Tomaž Gruden - Kogast: Z letom 2007 smo pričeli z razvojem nove linije termične opreme,

Priznanja Gospodarske zbornice Slovenije 2007 na regionalni ravni

Nagrajenci na podelitvi priznanj in nagrad inovatorjem ljubljanske regije za leto 2006, ki je bila 29. oktobra 2007 v Stekleni dvorani Slovenskih železnic, so bili poleg podjetja Kogast Grosuplje še: Skupina KAOS d.o.o., Ripitz d.o.o., Hidravlika in mehanika RAF d.o.o., Aleš Lipičnik s.p., Gradis skupina G d.d.

ki bo potem v svojem bistvu konstrukcijsko več ali manj ostala nespremenjena nadaljnjih 10 let. Torej je za naše podjetje oziroma oddelek Razvoja PC TERMIKE leto 2007 prelomno. Tako se neko obdobje dela v našem oddelku končuje in se je že začelo novo obdobje, ki bo še zahtevnejše od preteklega. V Razvoju PC Termike trenutno pospešeno delamo na razvoju novih konstrukcij za novo termično opremo linij 700 in 900. Že v letu 2008 oziroma 2009 pa bo treba začeti tržiti te nove linije.

Gre za povsem novo obliko. Med drugim moramo paziti tudi na to, da izdelki ne bodo dražji od naših predhodnih izdelkov, pač pa morajo biti enake ali boljše kvalitete. Ker pa je projekt zelo obsežen, zahteven in časovno omejen, želimo vse sodelujoče v projektu dodatno motivirati. Rok za izdelavo tehnične dokumentacije za novo termično opremo je določen in je zelo kratek. Zato bodo morali vsi zaposleni v Razvoju PC TERMIKA in sodelavci v komplementarnih oddelkih biti do svojega dela zelo odgovorni. Zavedati se moramo, da je vedno lahko še boljše, čeprav tudi sedaj ni slabo. Novega elana in nadaljnje odgovorno delo pa zdaj potrebujemo bolj kot kdajkoli prej.

Jože Miklič: Hvala za pogovor, vam in vašim sodelavcem pa želim veliko delovne vneme, dobrih odnosov med sodelavci in motivacij pri realizaciji teh novih programov!

Priznanja Gospodarske zbornice Slovenije 2007 na državni ravni

Nagrajenci na podelitvi priznanj in nagrad inovatorjem Gospodarske zbornice Slovenije za leto 2006, ki je bilo 20. 9. 2007 v hotelu Golf na Bledu, so bili poleg podjetja Kogast Grosuplje še naslednji: Elan d.o.o., Krka d.d., Hidravlika in mehanika Raf d.o.o., Žiga Dolher in Albert Manzin, Acroni d.o.o., Akripol d.d., Aleš Lipičnik s.p., Art - K d.o.o., BSH d.o.o., Diotec Semiconductor d.o.o., Domel d.d., Eti Elektroelement d.d., Gorenje d.d., Iskraemeco d.d., Kolektor Liv d.o.o., Nieros Metal d.o.o., Unior d.d., Bosio d.o.o., Cinkarnad.d., Eti Elektroelement d.d., Gradis, skupina G d.d., Hidria AET d.o.o., Intera d.o.o., Iskra Avtoelektrika d.d., Lama d.d., Metal Ravne d.o.o., Nieros Metal d.o.o., Remax d.o.o., Roto Lož d.o.o., Infotehna d.o.o., Johnson Controls-NTU d.o.o., Ripitz d.o.o. in SAOP d.o.o.

Šifra	REFERENDUM ZAVAROVALNICE 11.11.2007 NA VOLIŠČIH V OBČINI GROSUPLJE	Št. volivcev	Glasovalo	Neveljavne	za	proti			
10	DRUŽBENI DOM TABORSKA C. I.	754	509	67,5%	22	154	31,6%	333	68,4%
11	DRUŽBENI DOM TABORSKA C. II.	1284	748	58,3%	39	161	22,7%	548	77,3%
12	OSNOVNA ŠOLA LOUISA ADAMIČA	1.451	924	63,7%	34	305	34,3%	585	65,7%
13	STARA OSNOVNA ŠOLA	1.413	882	62,4%	56	226	27,4%	600	72,6%
14	DOM OBRTRNIKOV GROSUPLJE	930	643	69,1%	28	172	28,0%	443	72,0%
15	ČEBELARSKI DOM SPODNJE BLATO	268	195	72,8%	11	88	47,8%	96	52,2%
16	GASILSKI DOM VELIKA ILOVA GORA	117	76	65,0%	3	33	45,2%	40	54,8%
17	GASILSKI DOM VELIKO MLAČEVO	523	242	46,3%	4	92	38,7%	146	61,3%
18	GASILSKI DOM ZAGRADEC/GROSUP.	260	159	61,2%	6	86	56,2%	67	43,8%
19	AHLIN JOŽE VELIKA STARA VAS	323	183	56,7%	16	49	29,3%	118	70,7%
20	GASILSKI DOM POLICA	767	469	61,1%	18	169	37,5%	282	62,5%
21	DRUŽBENI DOM RAČNA	525	368	70,1%	10	153	42,7%	205	57,3%
22	ZADRUŽNI DOM SP. SLIVNICA	435	307	70,6%	14	99	33,8%	194	66,2%
23	GASILSKI DOM ŠKOCJAN	339	216	63,7%	12	81	39,7%	123	60,3%
24	GASILSKI DOM PONOVA VAS	417	258	61,9%	7	111	44,2%	140	55,8%
25	OSNOVNA ŠOLA ŠT.JURIJ	910	538	59,1%	20	207	40,0%	311	60,0%
26	KRAJEVNA SKUPNOST ŽALNA	388	250	64,4%	9	93	38,6%	148	61,4%
27	GASILSKI DOM VELIKA LOKA	222	163	73,4%	6	77	49,0%	80	51,0%
28	GASILSKI DOM LUČE	222	120	54,1%	4	40	34,5%	76	65,5%
29	OSNOVNA ŠOLA ŠMARJE-SAP I.	821	550	67,0%	18	184	34,6%	348	65,4%
30	OSNOVNA ŠOLA ŠMARJE-SAP II.	631	402	63,7%	22	97	25,5%	283	74,5%
31	OSNOVNA ŠOLA ŠMARJE-SAP III.	880	579	65,8%	29	197	35,8%	353	64,2%

Velika udeležba mladih na gasilskem orientacijskem pohodu in kvizu

Pogovor s predsednikom mladinske komisije pri Gasilski zvezi Grosuplje Božom Perkom.

Na orientacijskem pohodu so se morali tekmovalci pomeriti tudi z zbijanjem tarče z vodnim curkom. - Foto Matic Miklič

»Kateri gasilnik je primeren za katero vrsto požara? - To je zdaj vprašanje!

Jože Miklič: Lansko leto ste organizirali prvi gasilski kviz na Polici?

Božo Perko: Da. Letos pa smo se odločili zaradi zgoščene programa še posebej v mesecu oktobru – mesecu požarne varnosti, da ga kljub temu izpeljemo še ta mesec, da bi se zmagovalne ekipe lahko uvrstile na regijsko tekmovanje, ki bo že čez štirinajst dni v Stični.

Jože Miklič: Koliko ekip je bilo letos prijavljenih?

Božo Perko: Letos se je prijavilo 23 ekip: 7 mlajših pionirjev, 12 starejših pionirjev in 4 ekipe mladincev. Lansko leto se je na državni ravni prvič pojavila kategorija mladincev, zato smo to kategorijo tudi pri nas letos prvič uvrstili na tekmovanje. Mislim, da smo kar uspešno začeli z mladinskimi ekipami in upam, da se jim bodo v prihodnje še kakšne ekipe pridružile.

Jože Miklič: Kako pa je z izborom posameznih tem? Kdo vam jih ponudi oziroma oblikuje?

Božo Perko: Pri posameznih temah se držimo tem, ki so predvidene tudi na ravni Gasilske zveze Slovenije. Tako lahko tekmovalci na občinski ravni na naslednjih regionalnih in nato na državnem tekmovanju svoje znanje le nadgrajujejo. Za oblikovanje vprašanj poprosimo strokovne sodelavce na zvezi in nekatere učitelje po šolah, da nam pomagajo.

Jože Miklič: Ko sem kot gledalec poslušal vprašanja, je bilo poleg vprašanj in praktičnih nalog iz gasilstva še več drugih tem. Jih lahko naštejete za naše bralce?

Božo Perko: Bila so področja drža – ne drža, splošne teme iz vsakdanjega življenja,

starejši pionirji so imeli tudi poznavanje človeškega telesa in glavna mesta Evrope, mladinci so imeli še poznavanje medijev, slovenske pisatelje in pesnike, pa osnove gasilske preventive ter pravne osnove. Mlajši pionirji pa so imeli področje prehrane, temo o prometu ter poznavanje gozda z rastlinami in živalmi vred.

Jože Miklič: Lahko nekaj poveste še o praktičnih vajah, ki so jih morale pokazati posamezne skupine?

Božo Perko: Pri praktičnih vajah vsako leto zahtevamo od vseh ekip poznavanje vezanja vozlov. Mlajši pionirji so morali nato postaviti pravi gasilnik k pravi fotografiji požara, kjer se gasi z vodo, prahom ali CO₂, mladinci pa so morali pokazati vajo razvijanja cevi z uporabo trojaka.

Jože Miklič: Spregovoriva še nekaj stavkov o orientacijskem pohodu na Mali Ilovi Gori!

Božo Perko: Najprej se moram zahvaliti prireditelju PGD Mala Ilova Gora, ki je zelo lepo organiziralo ta pohod s pomočjo mladinske komisije. Tega pohoda se je letos udeležilo 50 ekip v šestih kategorijah ali 150 mladih iz osmih gasilskih društev. Menim, da so bili vsi zadovoljni, saj ni bilo kakšnih pravih pritožb. Pritožba je bila le, ker so se nekateri izgubili na progi, vendar je prav to neka draž takega pohoda, kjer morajo tekmovalci biti tudi iznajdljivi.

Prav tako pa se moram zahvaliti PGD Račna za prostore in pomoč pri organizaciji kviza ter vsem ekipam in mentorjem, ki so se pripravljali in prišli tako na pohod kot tudi na gasilski kviz.

Na podelitvi priznanj in pokalov pred gasilskim domom na Mali Ilovi Gori. - Foto Matic Miklič

Slika na naslovnici: Ekipe, ki so na občinskem gasilskem kvizu v Račni prejele pokale skupaj z mentorji in vodstvom tekmovanja.

Rezultati tekmovanj

Orientacijski pohod

Mala Ilova Gora 20. 10. 2007

Mlajše pionirke: 1. Čušperk 1, 2. Račna 3, 3. Čušperk 2. Tekmovale so še ekipe Zagradec, Račna 2, Mala Ilova Gora in Račna 1.

Mlajši pionirji: 1. Gatina 1, 2. Čušperk 1, 3. Gatina 2. Tekmovale so še Zagradec, Žalna 2, Račna 1, Šmarje - Sap 3, Čušperk 2, Mala Ilova Gora 2, Račna 2, Žalna 1, Polica 2, Polica 1, Šmarje - Sap 1 in Šmarje - Sap 4.

Starejše pionirke: 1. Čušperk, 2. Račna 1, 3. Šmarje-Sap. Tekmovale so še Račna 2 in Gatina.

Starejši pionirji: 1. Čušperk 1, 2. Račna 2, 3. Gatina. Tekmovale še Račna 1, Zagradec 2, Čušperk 2, Žalna 2, Polica 1, Zagradec 2A, Mala Ilova Gora 1, Mala Ilova Gora, Šmarje - Sap 2, Račna 5, Šmarje - Sap 1, Polica 3, Polica 2 in Žalna 1.

Mladinke: 1. Čušperk, 2. Račna.

Mlادinci: 1. Čušperk, 2. Zagradec 1, 3. Polica 2, Tekmovala je še ekipa Zagradec 2.

Občinski kviz

Račna 27. 10. 2007

Mlajši pionirji: 1. Čušperk 1, 2. Čušperk 2, 3. Račna. Tekmovale so še ekipe Zagradec 1, Zagradec 2, Zagradec 3 in Polica.

Starejši pionirji: 1. Čušperk 1, 2. Račna 1, 3. Čušperk 2. Tekmovale so še Račna 2, Šmarje - Sap1, Zagradec 1, Polica 1, Zagradec 2, Žalna 2, Šmarje 3 in Polica 3.

Mladinci: 1. Čušperk, 2. Račna, 3. Zagradec 1. Tekmovala je še ekipa Zagradec 2.

Regijski kviz

Stična 10. 11. 2007

Mlajši pionirji: 1. Čušperk 1, 2. Čušperk 2. Skupaj je tekmovalo 10 ekip iz Gasilskih zvez Dobropolje, Grosuplje, Ivančna Gorica, Kočevje in Ribnica.

Starejši pionirji: 1. Čušperk, 2. Račna. Skupaj je tekmovalo 10 ekip iz Gasilskih zvez Dobropolje, Grosuplje, Ivančna Gorica, Kočevje in Ribnica.

Mladinci: 2. Čušperk, 7. Račna. Skupaj je tekmovalo 7 ekip iz Gasilskih zvez Dobropolje, Grosuplje, Ivančna Gorica in Kočevje.

Podatke je posredoval

**Predsednik mladinske komisije
Gasilske zveze Grosuplje**

Štiri mladinske ekipe med tekmovanjem v dvorani gasilskega doma v Račni.

Na občinskem gasilskem kvizu so tekmovali tudi v znanju vezanja vozlov.

Radenska ekipa mladink/cev med polaganjem cevi s trojakom.

Za množično udeležbo na orientacijskem pohodu je poskrbelo tudi več tekmovalk in tekmovalcev različnih starostnih skupin z mentorji Prostovoljnega gasilskega društva Zagradec pri Grosupljem.

Občina gori!

Grosupeljski gasilci napadali občinsko stavbo

V oktobru, mesecu požarne varnosti, se gasilci še posebej pripravljajo, urijo in preizkušajo opremo in svoje znanje. Grosupeljski gasilci dajejo poudarek izobraževanju, vajam in preizkušanju opreme skozi vse leto. Za operativne gasilce pripravljajo posebne vaje ter urjenje vsak zadnji četrtek v mesecu. Tako so vedno v dobri formi in pripravljeni za različne intervencije. Eno najtežjih pa so pretekli mesec izvedli na občinski stavbi.

Gasilska vozila se prebijajo po Adamičevi v popoldanski prometni konici.

Gasilce pred požarom varuje popolna oprema.

Barbara Pance

Sredi oktobra, ko varuhi rdečega petelina in vsi občani, ki se zavedajo nevarnosti ognjenih zubljev, prežijo na kikirikanje smrtonosnega sovraga, je v Grosupljem zatulila gasilska sirena. Vsak, ki se pozna razsežnosti ognjene katastrofe, je strahoma pogledoval po ulici, ki vodi do gasilskega centra. Resnično, le nekaj trenutkov za grozečim tuljenjem, so po cesti jeli švigati rdeči avtomobili. Začel se je varovalni vodni napad na občinsko stavbo. Res da je šlo zgolj za vajo, vendar se je neredkim koža pošteno naježila ob pomisleku na tragedijo. »Potek vaje je bil pripravljen na način, kot se večinoma odvijajo postopki vsake intervencije,« je po več kot uspešnem zaključku vaje pripovedoval poveljnik grosupeljskih gasilcev Matija Brodnik. »Operativni gasilci so nosilci pozivnikov in ko prejmejo poziv, vedno odhitijo v Gasilski center, kjer vodja intervencije že pridobiva več podatkov in potem sledijo navodila. Ta odzivni čas od prejema poziva in izvoza prvega gasilskega avtomobila PGD Grosuplje traja v povprečju 3-4 minute.« Toliko je tudi znašal prihod do občinske stavbe, okoli katere se je zgrnilo 38 operativnih gasilcev v popolni opremi in z vso mehanizacijo, ki jo trenutno poseduje

PGD Grosuplje. »Razdeljeni so bili v tri skupine. Vsak podpoveljnik je vodil svojo skupino, ki je imela svoje naloge. Naloga prve skupine je bila vstop v zadimljeno občinsko stavbo skozi glavni vhod in priti do drugega nadstropja, pričeti z gašenjem in evakuirati uslužbenke iz 3. in 4. nadstropja. Druga skupina je morala postaviti lestev in splezati v drugo nadstropje, pogasiti požar ter z nosili rešiti ponesrečenca, ki je ostal ujet v ognju. Tretja skupina je pomagala pripraviti napade in zavarovati okolico,« so gasilci na hitro odškrnili pogled v zahtevno operacijo, katere pomembnost je znajti se v različnih situacijah in nuditi raznovrstno pomoč. »Kot velikokrat poudarjamo, se mora operativni gasilec na intervenciji preizkušati v več različnih poklicih: od nudenja prve pomoči, različnih psiholoških pristopov do ponesrečencev in prizadetih v nesreči, do strokovnjaka na gradbenem ter elektro področju. Od gasilca se tako pričakuje, da je strokovnjak za 1000 različnih področij. S to vajo smo želeli preizkusiti naše sposobnosti in opremo, ki jo posedujemo ter spoznati objekt, ki je eden višjih v občini Grosuplje.« Zelo pomembno je namreč, da je gasilec pri gašenju notranjih požarov dobro zaščiten pred visokimi temperaturami. Prav tako

Napad od zunaj

je izjemno pomembna zaščita dihal, vedo povedati gasilci. »Če smo dobro zaščiteni proti zunanjim vplivom, lahko hitro in učinkovito pomagamo ali interveniramo.« Tokrat so gasilci poleg krotjenja ognja reševali še uslužbenke občine! Kako pa gasilci ohranijo trezno glavo v tako zahtevni situaciji? »Kot smo že omenili, sta prvi dve napadalni skupini vstopili v goreče nadstropje preko lestve in po stopnicah ter pričele z gašenjem. Pomembno je, da najprej rešimo ljudi, nato šele premoženje. Pomembno je, da vsi ohranijo trezno glavo -ne samo gasilci,« svetujejo zaščitniki naših domov: »Ljudje, ki so v nevarnosti, reagirajo na drugačen, nepredvidljiv način. Velikokrat se združujejo v skupine in so nagnjeni k črednemu nagonu. Kamor gre čreda, tja gredo in ne pomislijo, katera je prava pot. Operativni gasilec se gotovo bolje znajde, saj se s številom intervencij in vaj, ki jih izvajamo, njegovo znanje in predvidevanje ter iskanje pravih in hitrih odločitev samo povečuje.« Nemara bi kdo pomislil, da je bila to zgolj vaja in da so imeli gasilci lažje delo, pa ni tako. »Ne glede na to, ali gre za vajo ali resnični požar, je potrebna polna mera zbranosti, saj se tudi na vaji lahko zaradi nepazljivosti zgodijo nesreče. Gotovo pa je za gasilca manj stresno, ko izvaja vajo, saj ve, da so vaje namenjene učenju in dovoljujejo manjše napakice, iz katerih se učimo. Ve pa tudi, da si na intervenciji ne more privoščiti napake, saj so nekatere napake lahko usodne zanj, njegove tovariše ali udeležence v nesreči.« Kljub znani lokaciji in predvidljivi situaciji so zato morali biti gasilci enako previdni in precizni, kot bi šlo za naključen požar, doda prvi varuh Brodnik. »Vaje so vedno pripravljene, velika večina nalog je načrtovana tako, da gasilci dobijo samo povelja, kaj in kako izvesti. Mogoče se pojavijo dodatna navodila glede na

okoliščine, ki jih pri načrtovanju vaje ne moreš predvideti! Na intervenciji pa se gasilci srečujemo z najrazličnejšimi situacijami, ki zahtevajo od gasilca hitro, strokovno reagiranje. Na intervenciji ni demokracije, glasovanja ali debate, kaj in kako bi naredili. Tu je vedno potrebno poslušati in spoštovati navodila vodilnih na intervenciji.« Je pa podobnosti med vajo in resnično intervencijo pravzaprav veliko in ravno vaje pripomorejo, da slednje potekajo gladko. »Veliko, kar se naučimo na vajah, potem uporabimo na pravi akciji,« pritrudi gasilska enota in doda, da je bil zanje najtrši oreh reševanje na višini. »Za nas je najtežje in najzahtevnejše reševanje z višino. Tu se gasilec poleg vseh pasti reševanja in gašenja srečuje tudi z višino, ki zahteva še večjo previdnost in pogum. Z našo opremo dosežemo v najboljših pogojih do tretjega nadstropja. Pri vaji na občinsko stavbo pa smo zaradi zahtevnosti objekta dosegli samo drugo nadstropje.«

Akcijo grosupeljskih gasilcev je spremljala le peščica domačinov, čeprav so občane obveščali po valovih lokalnega radia in tudi v našem časopisu. »Pravilno je, da so na ogled vaje prišli občani in videli, kaj in kako delujemo. Čeprav smo jih pričakovali več,« ne skrivajo gasilci, ki simulacije reševanj organizirajo ravno zaradi nas, občanov. »Zakaj je to pomembno?« poudarjajo gasilci: »Zato, ker tako na realen način pokažemo, kako se je potrebno odzvati in kaj je pomembno storiti v primeru nesreče. S pravilnim pristopom občanov se lahko zelo veliko prepereči ali vsaj omili škodo, ki praviloma nastane v primeru požara. Ker pa smo vsi prostovoljci - gasilstvo je naš hobi - in temu posvečamo naš prosti čas, je prav, da občani vidijo, da smo dobro pripravljene ter vedno pripravljene pomagati sočloveku.«

Ko so gasilci rešili uslužbenke občinske uprave, so jih povprašali po počutju.

Končno vsi zunaj.

Poveljnik Matija Brodnik je po vaji poročal gasilcu Janezu Brodniku in županu Janezu Lesjaku.

Trdnjava je osvojena - reševanje uslužbencev se lahko prične.

Gasilska fotografija grosupeljskih varuhov rdečega petelina. - Vse foto Barbara Pance

Gasilsko društvo Grosuplje na obisku pri gasilcih v Gornji Radgoni

Na dolgo načrtovani izlet ob zaključku delovnega leta in po več kot slabih vremenskih napovedih smo se grosupeljski gasilci v soboto, 27. 10. 2007, ob šestih zjutraj odpeljali v megleno jutro, podprti s svojimi boljšimi polovicami na Goričko. Skrbno pripravljen seznam in s kavcijo potrjeno udeležbo je kmalu po začetni vožnji zmotil mobi. »Božo, zaspal sem, hitim za vami. Sporoči kraj, kjer me lahko počakate,« je kar skupaj s prošnjo in ukazom sporočil Iztok. Seveda pa Iztok ni kar tako, kljub enakosti je med srednjeletnim članstvom neformalni vodja. Res je, da se malo zgodi brez njega in tudi to pot je bilo tako.

S kratkim postankom smo bili že pred belim dnem kompletni, kot na spisku. Avtobus je mirno drsel po novih delih avtocest mimo Celja in skozi Maribor prvemu cilju naproti. Naš vodič je napovedal zajtrk in tudi svoje slovo od vodenja.

Za okrepčilo na Goričkem, ki je bilo izbrano za prvi postanek, smo dobili domačo jed – bograč. »Pijačo plačate sami,« je dodal vodič. Opogumljene nas je z lepim pozdravom sprejela v svoje okrilje vodička Marina. Povedala je, da je domačinka in da bo z nami delila pot po lepi Gorički. Ni skoparila z razlago krajev, po katerih smo potovali. Zdaj pa malo hoje, tu smo na turistični tabli videli vse, kar nas je čakalo na tej mali pešpoti. Pot je zavila za te kraje strmo navzgor in naše na

SLIKA LEVO ZGORAJ: Grosupeljski obiskovalci pred gradom v naselju Grad.

SLIKA LEVO: Pred Plečnikovo umetnino v Bogojini.

SLIKA SPODAJ: Gasilska fotografija ob tromejniku.

pol zaspane noge kar krepko razmigala. Ob poti je mnogo napisanih in poslikanih razlag, ki so razumljive tudi za pravega meščana ali tujca. Na vrhu vzpetine nas je kar na lepem presenetil mejni kamen – tromeja - tromejnik. Tu je stičišče Avstrije-Madžarske-Slovenije. Tam v letih 1919 so tu načrtovalci postavili mejo. Ta kraj je kot tromeja resnično zaživel šele zdaj ob samostojni Sloveniji. Po gasilski sliki in še malo več smo se odpravili proti Bogojini, tam je nas čakal eden od biserov Plečnikove arhitekture. Tu stoji rimsko-katoliška cerkev. Arhitekt Jože Plečnik je po izročilu napravil tri projekte in dejal: »Tu imate vse, ne bomo rušili dobrega dela naših prednikov, le dogradili bomo.« In tako je nastala nova umetnina, ki ji pravijo tudi Bela golobica. Vsak pogled na to delo izpričuje mojstrovino in kar velem tega nadarjenega moža, ki je znal tudi z malo denarja pričarati veliko muzike.

Mi pa že vozimo proti Gradu – to je ime gradu in naselja. Tu je bilo vse živo, kot na mravljišču ob toplem soncu. Na to noč je bila tu noč čarovnic, nam pojasni Marina. Mimogrede si ogledujemo vse te mogočne priprave za to noč. Že smo v grajski dvorani, ki je tudi poročna dvorana. Tu se stalno prikazuje film o Goričkem z vsem bliščem, ki ga ta del Slovenije premore. Grad je služil mnogim namenom, dokler ni bilo potrebno vanj vlagati. Nato pa so ga najemniki začeli zapuščati, zdaj pa ga lokalna družba le s težavo in velikimi stroški vrača v življenje.

Ravnina že drsi mimo oken, ko se nam Marina zahvali: »Hvala vsem, bili ste vzorna skupina in nasvidenje prihodnje leto.«

Po ostrem desnem zavoju se nam pokaže napis GD Gornja Radgona. Pred domom pa so že stali naši gostitelji, garaže so odprte, vse v najlepšem redu. Gostitelj, gasilski častnik druge stopnje, nas povabi v dvorano – sejno sobo. Tu smo imeli kaj videti, saj je soba lepo urejena in z zgodovino okrašene stene izpričujejo starost in trdnost tega društva.

Gostitelj je najprej povedal, da so prostovoljci s poklicnim jedrom. Povedal je, da društvo deluje že skoraj 130 let in še mnogo zanimivega je bilo slišati iz predstavitve društva. Nato smo si ob razlagi ogledali še vozni park, tudi tu je bilo videti in slišati marsikaj zanimivega in tudi enkratnega inovativnega dela, ki je plod vloženega dela članov društva. Ob zaključku je naš šef pohvalil delo teh gasilcev, se zahvalil za gostoljubnost in za vse, kar so nam povedali in pokazali. S skromnim darilom in stiskom rok smo se poslovili od prijaznih gostiteljev. Pot pod noge, še večerja, nato postanek na Trojanah s krofi in dobro voljo in smo že kar kmalu bili na domačem pragu.

Marjan Šircelj st.

Gasilska vaja na Veliki Ilovi Gori, 28. oktobra 2007

Vaja se je pričela ob 15. uri z alarmiranjem (vklop sirene) in preko Centra za obveščanje Republike Slovenije, ki je izvajal alarmiranje preko pagging sistema. O izvedeni vaji na območju Velike Ilove Gore je bila obveščena tudi Policijska postaja Grosuplje.

Za izvedbo vaje so bila aktivirana gasilska društva Čušperk, Mala Ilova Gora, Račna in Velika Ilova Gora.

Žarišče je bilo v delavnici na Veliki Ilovi Gori (Breznikova domačija), reševal se je objekt in enote so varovale objekte, ki so v neposredni bližini (hlev, stanovanjska hiša, kozolec in kašča).

PGD Čušperk je z motorno brizgalno (MB) iz vodnjaka v vasi Gabrje prečrpal približno 40 m³ vode in z vsemi razpoložljivimi cevmi do brizgalne (MB) PGD Mala Ilova Gora, ki je nadaljevalo s polaganjem cevi do žarišča, kjer so postavili trojak in izvedlo dva napada, s katerima so zaščitili stanovanjsko hišo in kozolec. Pri tem so položili 570 m cevi in premagali približno 60 m višinske razlike z vasi Gaberje do domačije. PGD Velika Ilova Gora pa je s hidranta izvedla napad na žarišče in z motorno brizgalno (MB) iz vodnjaka pri kašči polnila vozilo GVC 16/25 od PGD Račna. PGD Račna pa je izvedlo napad z zgornje strani delavnice in z dihalnimi aparati pregledalo notranjost delavnice.

Vaja se je končala ob 15.47. uri s pregledom škode in postavitvijo opreme ter z obvestilom o končanju intervencije na številko 112. Sledil je zbor gasilcev pred domačijo in pogostitev v gasilskem domu na Veliki Ilovi Gori.

Prostovoljno gasilsko društvo

Velika Ilova Gora

V vrtcu Rožle pravljico in skozi čas

Kdo med nami ni v otroštvu rad prebiral pravljice, najlepše pa so bile tiste, ki so jih pripovedovali babice in dedki.

Tudi dandanes otroci radi prisluhnejo pravljicam, zato jih bomo v vrtcu Rožle predstavili kot sporočilo, nauk, preko katerih se bomo naučili tolerance, strpnosti in spoznavali drugačnost med vrstniki, med družinami itd.

Razvoj naše bližnje okolice bomo raziskovali skozi čas. Spoznavali tradicijo in kulturno dediščino. K sodelovanju vabimo starše, stare starše, varovance Doma starejših občanov (z njimi sodelujemo že več let), in druge občane, ki bi nam želeli pomagati.

Naše raziskave, spoznanja bomo predstavili tudi Turistični zvezi Slovenije, kajti prijaviteli smo se na razpisani projekt Z igro do prvih turističnih korakov.

Spoznali smo že star slovenski običaj - ličkanje. V sončnem, jesenskem popoldnevu smo se na igrišču našega vrtca zbrali otroci, starši in zaposleni ob kupu neoličkane koruze. Mnogi smo se z ličkanjem prvič srečali, zato smo se morali naučiti, kako se koruza olička, poveže, obesi...

Iz ličkanja smo naredili mehke, šumeče blazinice, na katerih sedaj počivajo otroške glavice. Velika ustvarjalnost otrok in staršev se je pokazala pri izdelovanju punčk iz ličkanja, ropotuljic iz koruze za najmlajše in drugih izdelkov. Preživeli smo lepo jesensko urico v družbi vrstnikov in prijateljev.

V prihodnjem mesecu se bomo seznanili z izdelovanjem zobotrebcev, kar je bila zelo pogosta dejavnost, ki se je v naših krajih odvijala predvsem v zimskem času. Občane, ki jim je ta obrt blizu, ali se z njo še ukvarjajo, pa z veseljem vabimo k sodelovanju.

Kolektiv vrtca Rožle, Grosuplje

Drago Samec, dobitnik Čopove diplome za leto 2007

Za izjemne dosežke na knjižničarskem področju podeljuje Zveza bibliotekarskih društev Slovenije Čopove diplome in priznanja. Med letošnjimi dobitniki Čopove diplome – podelitev je bila konec oktobra na Bledu – je tudi naš krajan prof. Drago Samec, ki dela že skoraj 30 let kot višji bibliotekar v Biblioteki SAZU.

Kot deseti otrok se je rodil leta 1951 v delavski družini v Zagradu pri Radečah, končal najprej poklicno šolo za papirničarja in ob delu srednjo tehniško šolo papirniške smeri, nato pa študiral slavistiko na ljubljanski Filozofski fakulteti, spoznal tam svojo bodočo ženo Marijo, ki ju dodatno povezuje še predanost stroki in ljubezni do knjig, in se po poroki preselil na Grosuplje. Predlagatelji so izpostavili njegovo izjemno strokovno in človeško širino ter zavezanost bibliotekarstvu in domoznanstvu. Svoje znanje, ki ga neprestano pogloblja, je pripravljen nesebično razdajati in deliti z drugimi, česar smo deležni zlasti uporabniki Biblioteki SAZU, ki pri njem nismo rangirani

glede na pomembnost, ampak vidi v nas vseh spoštovanja in upoštevanja vredne posameznike s čisto določenimi potrebami in zanimanji. Samec je avtor številnih osebnih in območnih bibliografij, praviloma vsebinsko anotiranih, npr. B. Grafenauerja, S. Vilfana, J. Mala, F. Gestrina, J. Šašla, F. Vebra, G. Kreka, P. Zablatnika; občin Grosuplje, Ivančna Gorica in Dobropolje, župnije Šmarje. Njegova zanimanja so zlasti razpeta med njegov rojstni kraj (Radeče z okolico oz. širše področje Kuma) in področje Grosupljega, kar je razvidno iz njegove bogate bibliografije, posebna ljubezen pa ga veže tudi na našo manjšino na avstrijskem Koroškem.

Drago Samec je s srcem in dušo bibliotekar in bibliograf, uslužen, prijazen, zavzet, raziskovalen, zato je sleherni srečanje z njim poklon Knjigi, je srečanje s Človekom in odprtostjo za znanje. Čopova diploma kot najvišje stanovsko priznanje je torej zaslužno njegova. Iskrene čestitke!

dr. Jožica Narat

Vseslovenska akcija Slovenski med v vrtce

16. novembra so otroci po vseh vrtcih v Sloveniji za zajtrk okušali pristen slovenski med. Tako smo tudi grosupeljski čebelarji v vseh enotah vrtca Kekec Grosuplje ponudili svoje medove. Otroci, ki so srečali še čebelarje v svečani čebelarški uniformi, so bili zelo navdušeni. Osnovni namen akcije je bil dosežen: otrokom smo predstavili visoko kakovosten pridelek, sad dela čebelic in čebelarja. Otrokom smo povedali, kako pomembno je varovati naravo: da pospravljamo smeti, ko bomo odrasli, pa na vrtovih, travnikih in njivah ne bomo škropili s fitofarmaceutskimi sredstvi podnevi, ampak zvečer, ko so čebelice v panjih. Čebele so zelo pomemben člen življenjskega kroga v naravi. Brez njih bi po napovedih nekaterih strokovnjakov človeštvo izumrlo že po štirih letih. Ne bi imeli nobenega sadja

na drevesih. Slovenska pasma čebele kranjska sivka je zelo krotka. Piči samo takrat, ko nad njimi mahamo z rokami in se tako počuti ogrožena, brani pa se z žalom. Čebela po piku umre.

Otroci so zelo radovedni, veliko se naučijo. Ker so poskusili med iz okoliša, v katerem živimo, bodo že samo po okusu prepoznali razliko z medom, ki je pripeljan iz drugih dežel. Bolj poučeni pa vemo, da so za naše telo najbolj primerni tisti medovi, ki vsebujejo cvetni prah, ki ga vdihavamo tam, kjer živimo. Slovenija je zelo bogata z raznovrstnim cvetjem in gozdovi. Zato imamo čebelarji različne medove. Niti enega ni, ki bi bil povsem enak drugemu: čebelam ne moremo ukazati, katero medicino naj gre nabirat. Zato imamo mnogo vrst, različnih okusov in gotovo se za vsakega človeka najde eden, ki mu ustreza. Kostonjev med je

grenak, akacijev pa najbolj sladek. Med je za zdravje neprecenljive vrednosti. Čebelarji pazimo, da mu ohranimo vse vitamine in encime. Zato bo zagotovo kristaliziral, sam sebe konzerviral. Zato ga nikoli ne damo v prevroč okolje – nad 40° C (v prevroč čaj ali med ogrevanjem, da se spremeni nazaj v tekoče stanje).

Veseli smo, da so z nami sodelovale vzgojiteljice, še posebej gospe Lea in Marija s skupino medvedkov ter ravnateljica gospa Majda Fajdiga. V šolah, kjer so vsi učenci prejeli informativno zloženko z nagradno križanko, pa smo hvaležni ravnateljicam ter ostalim šolskim delavcem. Vsem sodelujočim se na tem mestu lepo zahvaljujemo.

Katja T.
v imenu vseh grosupeljskih čebelarjev

Grosupeljski čebelarji na Bizeljskem

Tako kot vsako leto je Čebelarsko društvo Grosuplje organiziralo strokovno ekskurzijo za svoje člane in ljubitelje čebel. Letos smo obiskali Bizeljsko.

Tam smo si ogledali nekaj krajevnih znamenitosti, med drugimi tudi znamenito cerkvico na griču nad Bizeljskim. Zgodovinske znamenitosti nam je podal tamkajšnji župnik g. Vlado Leskovar, po ogledu pa nas je povabil še na kozarček domače kapljice v zakristijo, kjer ima urejen pravi vinski hram.

Potem smo se odpeljali do etnografskega muzeja, kjer nas je gospa Marija Sušnik prijazno vodila po razstavi. Poleg ostalega starega kmečkega orodja, je razstavljeno tudi mnogo starega čebelarskega orodja in panjev.

Obiskali smo tudi Kmetijo odprtih vrat Ribjek na Brezovici, ki jo vzorno vodi Franc Kelhar. Ogledali smo si bizeljsko znamenitost repnico, skopano v peščeni hrib. Repnica je bila polna odličnega vina, ki nam je bilo na voljo v neomejenih količinah, ob odličnem domačem pecivu vseh vrst.

Obiskali smo še dva domača čebelarja. Najbolj zanimiv je bil ogled velečebelarstva gospoda Jožeta Tomšeta iz Globočic. Prijazno nas je sprejel in nam razkazal svoje čebelarstvo. Čebelarji z okrog 300 čebeljimi družinami v 9- in 10-satnih AŽ panjih. Čebele ima razporejene na več stojiščih. Mi smo si ogledali stojišče v Globočicah, kjer gospod Tomše tudi stalno prebiva.

Prikazal nam je svoj način čebelarjenja in na podlagi dolgoletnih izkušenj zatrdil, da se v njegovem čebelarstvu najbolj obnese 9-satni AŽ panj. Vsako jesen izprazni medišča in zoži plodišča na ustrezno velikost posamezne čebelje družine. Za krmljenje čebel za zimo uporablja bolj koncentrirano sladkorno raztopino (na 100 kg sladkorja 70–80 litrov vode). Čebelam tekočino poklada zvečer, in sicer le toliko, da do jutra vso porabijo. Satje ima shranjeno v hladilnici.

Že pred obiskom smo bili seznanjeni s tem, da on v svojem velikem čebelarstvu uporablja poseben sistem za preprečevanje oziroma uravnavanje rojenja čebel.

V svojem razmišljanju in poskusih je izhajal iz dejstva, da je čebelja družina, ki je zrojila, v tistem letu izgubljena za pridelavo medu, ker z enim ali celo večkratnim rojenjem izgubi pretežni del svojih čebel. Z namenom, da bi svoje čebelje družine ohranil dovolj močne za pašno sezono, je pričel preizkušati razne načine preprečevanja rojenja čebel. Po dolgoletnih preizkušanjih in izpopolnjevanjih je prišel do določenih ugotovitev in izdelal svoj način preprečevanja rojenja čebel, ki ga uspešno uporablja v svojem čebelarstvu.

Obiskovalcem je tudi dokaj natančno obrazložil, kako to dela v praksi. Čebelarji smo pozorno poslušali njegovo razlago in si skušali čimveč zapomniti. Menim, da jo bo marsikdo preizkusil tudi v praksi na svojem čebelnjaku. S takim načinom preprečevanja oziroma uravnavanja rojenja čebelar ohrani močno družino, obenem pa si vzgoji tudi novo mlado matico.

V isti vasi smo si na kmetiji odprtih vrat ogledali vinsko klet in si ponovno privezali duše. Proti večeru smo se zadovoljni in polni novih vtisov odpeljali domov.

Za Čebelarsko društvo Grosuplje zapisal mag. Franc Javornik

G. župnik Vlado Leskovar v elementu.

Razigrani grosupeljski čebelarji pred zakristijo.

Grosupeljski čebelarji pri g. Tomšetu v Globočicah.

Bilo je ...

Tango na odru Kulturnega doma Grosuplje

V četrtek, 25. oktobra, je v Grosupljem v okviru Cikla Koncertni večeri s slovenskimi umetniki nastopil izvrstni kvintet Astorpia. Kvintet je bil ustanovljen leta 2006, sestavljajo ga sami odlični glasbeniki: Oksana Pečeny na violini, Primož Kranjc na akordeonu, Dejan Podgorelec na kitari, Stas Krutilov na klavirju in Marko Turšič na kontrabasu.

Nastopajo po Sloveniji, med njihove najodmevnejše dosežke pa lahko uvrstimo nastop na lanskim Viktorjih, sodelovanje na mednarodnem tango festivalu, celovečerni koncert v Festivalni dvorani, največji uspeh pa je bil nedvomno nastop v Križankah v okviru festivala Druga godba, kjer so navdušili publiko. Že na začetku delovanja so posneli svojo prvo zgoščenko »Mar del Plata«.

V Grosupljem so, žal pred maloštevilno publiko, igrali v največji meri skladbe Astorja Piazzole, ki je zagotovo največje ime argentinskega in svetovnega tanga. Vendar pa se kvintet ni omejeval izključno na to zvrst, tako da so v dvorani zazveneli tudi zvoki čardaša, skladbe z značilnim južnoslovanskim melosom in tudi nekaj kompozicij slovenskih avtorjev, kar kaže na širino njihovega umetniškega pogleda. Kvintet deluje kot celota, zvoki vseh inštrumentov se prelivajo in ustvarijo subtilno ozračje, ki v trenutku pritegne pozornost. Oksana Pečeny je z igranjem vodilne melodije pokazala odlično tehniko in bogat zvok svoje violine, melodijo pa je na izredno subtilen način podpiral akordeonist Primož Kranjc. Dejan Podgorelec in Stas Krutilov sta poskrbela za polno zvočno kuliso, Marko Turšič pa je z basovskimi linijami podpiral ritem kvinteta.

Od prvega trenutka koncerta pa do zadnjih zvokov je zasedba pritegnila poslušalce, ki so vsako kompozicijo pospremili z bučnim aplavzom. Želimo si le, da bi take odlične dogodke, ki jih v Grosupljem primanjkuje, obiskalo več ljudi, kajti koncert je bil na visokem umetniškem nivoju, hkrati pa tudi zelo privlačen za nepoznavalce.

Možiček med dimniki in Zlatolaska in trije medvedi - Otroški abonma 2007/2008

Za tistimi, ki so se vpisali na Otroški abonma 2007/2008 pri ZKD Grosuplje, sta že dve predstavi. Organizatorji smo zadovoljni z obiskom. Naših rednih abonmajčkov je približno 320, tako da imamo obe predstavi lepo polni.

Prvo predstavo, bila je 16. oktobra, smo zaupali koprodukciji Gledališča Labirint in Gledališča Glej, predstavi domačega avtorja Lojzeta Kovačiča, ki jo je režiral Saša Jovanovič Možiček med dimniki. Predstava je pripovedovala in slikovito prikazovala zgodbo Možička. Vsebinsko je bila kar zahtevna, vendar dovolj dinamična. Scena pa tako mikavna, da smo komaj ustavili radovedne rokice otrok, ki po predstavah lahko pridejo na oder in si ogledajo lutke in sceno čisto od blizu.

V torek, 6. novembra, pa je bila na sporedu druga predstava Zlatolaska in trije medvedi Lutkovnega gledališča FRU-FRU v koprodukciji z Gledališčem Glej. Obe predstavi sta bili nabito polni, kar kaže, da imajo starši v Grosupljem velik interes, da svojim otrokom od najmlajših let pokažejo, kako lahko kultura prispeva k samemu razvoju in posledično boljšemu razumevanju sveta. Pa kar lepo je bilo videti številne dedke ali babice z vnučki. Pa veliko priseljencev smo opazili.

Se je pa zgodila mala neprijetnost, da se je Zlatolaska zaigrala v Ljubljani in tako smo s prvo predstavo začeli 30 minut kasneje, kot smo bili dogovorjeni. Tako smo z lutkarico

Ajdo Rooss, ki vodi tudi otroško oddajo na TV Slovenija, v čakanju na glavno junakinjo, zapeli nekaj pesmic, spoznali vse vrste lutk. Na publiko se zamuda ni nič poznala. Z radovedno Zlatolasko so letali po travniku, z njo nabirali rože, se že znašli v gozdu; v radovednosti z vsjo igrivostjo so se z njo v gozdu tudi izgubili, ko je kot naročena »prišla« hiška. Pospravljena, urejena, čista, s polnimi skledami, že pripravljenih jedi. Zlatolaska se je najprej poigrala – nekoliko nevarno s prevelikimi stoli, se šla z najmanjšim stolom vlakec, avto in še kaj in na koncu je preizkusila vse jedi. Ja, tako neučakana je juho polila. Potem je zašla še v spalnico in nekaj časa skakala na največji postelji, pa tudi na malo manjši, potem pa zaspala na najmanjši, ki je bila ravno prav mehka. In ko se je medvedja družina vrnila domov, je bila vsa iz sebe. Doma je bilo vse razmetano. Kmalu so našli mirno, spečo Zlatolasko v medvedkovi postelji. Predstava je bila dobro zamišljena in lutke popolnoma žive pred nami. Zaradi dobre animacije, pa tudi zaradi izjemno lepih lutk, ki jih je izdelalo kar več ustvarjalcev. Otroci so zelo uživali, po koncu so se lahko tudi spoznali z Zlatolasko in medvedi, ki so nastopali v lutkovni predstavi. Lahko so jih pobožali in po tem zadovoljni odšli domov. Naslednja predstava, Pipi in Melkijad, bo v torek, 8. januarja 2008. Z Jurijem Součkom in obema pujsoma bomo odpujsali novim dogodivščinam naproti. Vsi otroci lepo vabljeni!

Reden utrip nastopov zborov

Delo ŽePZ Lastovke, KD Teater Grosuplje Letošnje poletne počitnice so se za naš zbor končale že 20. avgusta, ko smo imele že prvo vajo v novi sezoni. Konec avgusta smo imele v dveh dneh kar tri nastope. Mestna zveza upokojencev Ljubljana nas je povabila na množično srečanje upokojencev Osrednje slovenske zveze društev upokojencev. Prireditelj je bila 24. avgusta 2007 v Šentvidu pri Stični. Naslednji dan, 25. avgusta 2007, smo dopoldne prepevale v Ljubljani na Špici. Prireditelj se imenuje »Štrikarta«, to je enodnevna mednarodna razstava umetnosti domačih in tujih ustvarjalcev. Istega dne popoldne

pa smo nastopile še v kulturnem delu proslave ob 70. letnici Gasilskega društva Veliko Mlačevo.

V jesenskem delu našega programa smo imele 30. oktobra 2007, na Dan reformacije, nastop v Škocjanu. Že naslednji dan, to je 31. oktobra 2007, pa smo nastopale na komemoracijah na partizanskem pokopališču v Grosupljem in zvečer že tradicionalno ob spomeniku padlim na Spodnji Slivnici, saj so tam doma štiri naše pevke.

Praznovanje martinovanja v organizaciji Centra Grajski vrt Boštanj smo 10. novembra 2007 prav tako popestrile z našim petjem v kulturnem delu programa. S številnimi našimi nastopi popestrimo različne prireditve in tako bomo leto zaključile 15. decembra 2007 z božično novoletnem koncertom na Spodnji Slivnici.

Takole je o Lastovkah zapisala pevka Valerija. Niso pa samo one v polnem zamahu petja in nastopov. Ob rednih komemoracijah na partizanskih grobiščih 31. oktobra 2007 so poleg šolark, recitatork OŠ »Louisa Adamiča«, učencev Glasbene šole Grosuplje po različnih lokacijah nastopali: MoPZ Grosuplje pod vodstvom Primoža Cedilnika, ŽePZ Lastovke pod vodstvom Mojce Intihar (dva nastopa, kot so napisale v svojem prispevku), MoPZ Žalna pod vodstvom Draga Zakrajška, moška vokalna skupina Zelen pod umetniškim vodstvom Vladimirja Brleka (tudi dva nastopa). MoPZ Corona, KD Pesem, pa je nastopil v nedeljo, 28. oktobra 2007 v Kulturnem domu Grosuplje na Večeru domovinskih in partizanskih pesmi, ko smo obeležili obletnico nastanka Grosupeljske čete in obletnico smrti narodnega heroja Dolfeta Jakhla. ŽePZ Magdalene so prav tako v oktobru prepevale v Ljubljani na koncertnem srečanju eminentnih zborov. Dva zboru pa sta se med temi nastopi pripravljala na samostojne koncerte: MoPZ Grosuplje ob praznovanju 45-tih let delovanja z intenzivnimi vajami, prav tako tudi MoPZ Corona za svoj letni koncertni večer. Pridno pa so vadile tudi pevke Viva Vox, KD Teater, ki so začele letošnjo sezono z novo zborovodkinjo. Kaj več o tem pa ob njihovem prvem nastopu.

Prvi samostojni baletni večer TeGIBlo, KD Teater Grosuplje

Kot smo vas obveščali v predhodnih številkah, je zanimanje za baletno dejavnost pri nas kar veliko. V treh skupinah ima Špela Repar, mentorica baleta, kar 30 deklic. Pravi sicer, da so »ta nove in ta male« zelo otroško razigrane in je potrebno kar veliko moči pa tudi ostre glasnosti, da jih umiri. Pa vendarle. Za njimi je prvi nastop. Scenarij njihovega nastopa je bil zasnovan takole: na uvodno glasbo Kaje Lamovšek so najprej pokazale ogrevalne vaje vse naše članice skupaj. Ker Špela poučuje balet tudi v Glasbeni šoli Kočevje, so gostujoče plesalke prišle iz Kočevja. Že peto leto obiskujejo balet, zato smo lahko uživali v drugačnih že bolj preciznih baletnih gibih in baletno ogrevalni vaji spet na glasbo Kaje Lamovšek. Po pavzi smo sledili sklopu koreografij. Najmlajše plesalke TeGIBlo I. in II. so nam uprizorile Labodje jezero na glasbo P.I. Čajkovskega. Najstarejše deklice TeGIBlo III. so zaplesale Ples labodov, prav tako na glasbo Čajkovskega. Gostje iz Kočevja so s koreografijo Z.gib.out plesale na glasbo Gotan Projekt. V iskanju koraka pa je bila naslovljena solo točka Eve Valič, ki jo je odplesala na glasbo iz filma Amelie. Za konec smo uživali v plesno baletnem temperamentu mentorice Špele Repar, ki je koreografijo, ki jo je odplesala na glasbo Astorja Piazzole, poimenovala Melodija telesa. To je bil prvi samostojni nastop, zato smo bili do naših najmanjših članov v društvih ZKD Grosuplje prizanesljivi. Je pa sam nastop tisti, ki zagotovo pokaže, kako je balet dejavnost, ki zahteva veliko volje in dela. Torej deklice, vztrajno in disciplinirano naprej!

INFO ZKD Grosuplje

Dogaja...

Četrtek, 22.november, ob 19:30,
Kulturni dom Grosuplje

KUD Janez Jalen – Milan Jesih: Stewardesa, komedija

Odločitev o izboru besedila je po besedah ustvarjalcev predstave sprejel mladi režiser, študent AGRFT Jaka Andrej Vojevec. Zdelo se mu je, da je besedilo sicer radijske igre primerno za uprizoritev na ljubiteljskem odru. Posebno naklonjen odnos režiserja do besedila je iz predstave več kot viden. Režija se poslužuje enostavnih, a učinkovitih prijemov, mizanscena je logična, deluje organsko, kljub stilizirani scenografiji. Odnosi med liki so jasni, kljub gostemu besedilu – poigravanje s pregovori, rekli, stilnimi besednimi zvezami. Igralska zasedba KUD Janez Jalen je po starosti raznolika, vendar igralsko enakovredna. Vsak igravec ustvarjalno prispeva k izgradnji skupne predstave. Besedilo Milana Jesiha, nastalo v 80 – tih, tudi danes posreduje vprašanja o sodobnem svetu, družbi, v katerem živimo tukaj in zdaj. Gre za skupino, ki je v zadnjih treh letih ustvarila predstave, ki so na visokem nivoju in se redno uvršča na Linhartova srečanja. Torej, ne preostane nam nič drugega, da z igralci v sproščenem komičnem slogu tudi mi pogledamo med rjuhe stewardese in »pilota«.

Sobota, 24. november ob 19:00 uri,
Kulturni dom Grosuplje

Koncert Big Banda Grosuplje ob 70- letnici rojstva Jožeta Privška

V letošnjem letu se je Big Band odločil, da bo s koncertom počastil enega največjih slovenskih jazzovskih glasbenikov.

Jože Privšek je profesionalno glasbeno pot začel kot vibrafonist in pianist, ki se je odlikoval s pridnostjo in natančnostjo. Najbolj pa je postal prepoznaven kot vodja nacionalnega jazzovskega orkestra, Big Band-a RTV Slovenija, kot skladatelj številnih skladb ali aranžmajev zabavne in jazzovske glasbe. Privšek je legendarni slovenski glasbeni umetnik, ki je med svojim več kot tridesetletnim (1961-1995) dirigentskim stažem v Big Bandu ustvaril veliko popevk – uspešnic (Nad mestom se dani, Vozi me vlak v daljave, Silvestrski poljub, Mati bodiva prijatelj). Med njegove najboljše jazzovske skladbe spadajo: Porednež, Ognjemet, Zeleni pekel, Privid,

➤ We Need Time, Rožnik, Križanke, That's For Ending in druge. Poslušalci koncertnega večera bodo v soboto, 24. novembra 2007, nekaj teh skladb slišali tudi v izvedbi Big Banda Grosuplje, ki bo letos praznoval 10 letnico delovanja.

Gostja večera, pevka Elda Viler, ki doživlja izjemno naklonjenost občinstva v zadnjem času, bo zagotovo navdušila tudi grosupeljsko publiko. Mladi grosupeljski jazz glasbeniki bodo na visokem nivoju odigrali izredne instrumentalne verzije Privškovich popevk in priredb pod vodstvom odličnega glasbenika - kitarista, skladatelja in aranžerja - Igorja Lundra, ki vodi

Od tega je med obiskovalci skoraj tretjina otrok.

Paleta v novembru razstavlja v Ljubljani

Likovna skupina Paleta, KD Teater Grosuplje, razstavlja v Ljubljani. Gostujejo z razstavo, ki smo jo v Grosuplju že videli - Istrski pejsaži. Pa vendarle nov prostor tudi slikam daje drugačno podobo. Zato tisti, ki ste jo že ali pa je še niste videli povabljeni v avli poslovne stavba Slovenskih železnic, Kolodvorska 11 v Ljubljani, od 6. do 30. novembra 2007.

orkester že od leta 2003. Vabimo vas na prijeten glasbeni večer v družbi Big Banda Grosuplje!

Program za 2008 oblikovan

Pa smo ga pripeljali do konca. Zdaj čakamo še na rezultate občinskega proračuna, da bomo začeli kontaktirati z izvajalci. Program bo pester v gledališkem, glasbeno koncertnem in plesnem dogajanju. Tudi pogoje dela zanje na odru smo zdaj izboljšali. Za pogled iz dvorane so predvsem očitne nove odrske luči, ki svetijo na izvajalce veliko bolj subtilno. Seveda pa ne bomo čakali samo na proračun. Poizkušali bomo nekaj denarja pridobiti tudi iz različnih drugih razpisov. Ampak, nikoli nimamo garancije, da zaproseni denar tudi res dobimo. Kljub številnim vloženim uram v pripravo potrebne dokumentacije.

Svojo uspešnost izbora gostujočih umetnikov bomo merili z vašim obiskom. Po naših izračunih predvidevamo, da se bo številka obiskovalcev v Kulturnem domu Grosuplje v prvi polni sezoni v letu 2007 povzpela tja do 14. 000 tisoč - gre samo za prireditve, ki jih imamo v kulturnem domu.

Gledališče Hiška v polni delovni vnemi

Trenutno so torki v kulturnem domu rezervirani za najmlajše. Dopoldne za gledališče, popoldne za balet. Lepo je delati ob živžavu otrok. Mali gledališki ansambel se pripravlja na nastope v okviru Veselega decembra 2007. Ob podpori mentorice Irene Žerdin in kostumografke in scenografke Martine Štirn jim bo tudi letos uspelo.

Zaključena redakcija Novoletnega opernega koncerta

V nedeljo, 30. decembra bodo v Grosupljem, v Športni dvorani Brinje, gostovali: domačin, basbaritonist Markos Fink, Simfonični orkester Camerata Labacensis iz Ljubljane pod vodstvom dirigenta Igorja Švare, mlada diplomantka glasbene univerze v Gradcu sopranistka Katarina Perger, študentka Akademije za glasbo v Ljubljani mezzosopranistka Barbara Sorč, upokojeni prvak opere basist Franc Javornik in solist ljubljanske opere tenorist Andrej Debevec. Na nekatere dele oper in

baletov bodo zaplesali tudi pari plesnega kluba Fredidance, tako bo predzadnji večer dobil še bolj bleščav odtенок.

Glasbeniki bodo izvajali večinoma znane arije skladateljev Mozarta, Straussa ml., Bizeja, Verdija, Smetane, Donizetija, Masseneja in drugih po izboru dirigenta Igorja Švare. Pripisal je še: »Koncert se bo končal z dodatki dueta Napitnice iz Traviate, Finale Netopirja in tradicionalnim Radetskimi maršem, ki ga v program ne bomo pisali.« Seveda smo se za izvedbo koncerta spet povezali s Figaro d.o.o., ki organizira koncerte še na Bledu, Ajdovščini in Novi Gorici.

Tudi letos je Pekarna Grosuplje prevzela generalno sponzorstvo noveletnega opernega koncerta. V veliki meri pa nas je podprla tudi Občina Grosuplje.

Če boste doma in bi želeli vsaj delček šarma dunajskega koncerta v živo - lepo povabljeni!!

Info: ZKD Grosuplje

Napovedujemo...

Četrtek, 29. november, ob 19:30 uri, Kulturni dom Grosuplje

Gostovanje študentov AG v Ljubljani

Koncert posvečen 100- letnici Marjana Kozine (1907 - 1966)

Stari slovenski družini - očetu Juriju in materi Marici - se je 4. junija 1907 v Novem mestu rodil sin Marjan. Glasbena tradicija v družini in pa sugestivna moč in prijateljstvo organista Ignacija Hladnika sta ga - po že začetnem študiju filozofije in matematike na ljubljanski univerzi - potegnili v študij glasbe na Dunaju in nato v Prago, k Jozefu Suku. S svežo diplomom je prišel Kozina najprej v ljubljansko Opero, nato v Maribor ter na Akademijo za glasbo v Beograd, kjer je doživel aprila 1941 prve nacistične bombe. Odhod v NOB ni prekinil Kozinovega glasbenega dela, nasprotno: Že v jeseni 1943 je doživel svojo prvo veliko borbo, ofenzivo na Ilovi gori. Ta dogodek se mu je globoko vtisnil v spomin. »Ilova gora« je tudi prvi stavek njegove Simfonije. Kozinova partizanska dela niso nastala za pisalno mizo: dolgi pohodi, stiska, tovarištvo, smrt, vse to je opisoval sproti, skiciral in si v notah vtisnil v spomin. S partizansko pesmijo pa je takoj skušal soborcem pomagati, jih opogumiti ter jim vrniti voljo v življenje in upanje v lepše svobodne dni. Kozina se je po osvoboditvi

(po krajšem obdobju v Beogradu) vrnil v Ljubljano in postal prvi upravnik Slovenske filharmonije.

Že med vojno je v Beogradu dokončal svojo opero Ekvinokcij, prinesel partituro v Novo mesto ter jo pred odhodom v partizane zakopal v vrtu svojih staršev. Opera je bila prvič izvedena 1. 1948 v ljubljanski Operi. Ta dogodek je pomenil enega vrhov umetnikovega delovanja. Od tedaj je bila opera Ekvinokcij še dvakrat na novo izvedena v Ljubljani in Sarajevu, ljubljanska Opera pa jo je prikazala publikli v Moskvi, Leningradu, Kijevu, v Pragi in Bratislavi, Celovcu in Trstu. V povojnem času je Kozina v Ljubljani in na Trški gori strnil svoje vtise in po vrsti dokončal vse štiri stavke svoje Simfonije: Ilovo goro, Padlim (posvečen vsem žrtvam vojni), Belo krajino (posvečeno tej deželi in vsem belokranjcem na osvobojenem ozemlju, ki so nesebično sprejeli medse borce) in Proti morju (vizija svobode).

Stavki Kozinove Simfonije so bili v raznih izvedbah od simfoničnega orkestra do pihalne godbe in harmonikarjev - izvedeni nešteto krat; še nekajkrat več pa je bila igrana njegova in nas vseh Bela krajina, ki bolj in bolj postaja simbol ne le vojnih časov in doživetij, temveč hotenj in volje do življenja vsega naroda. Komponiranje pa ni bilo edino področje delovanja Marjana Kozine. Pisal je tudi glasbo za filme [kdo ne pozna njegovega Kekca, pa Na svoji zemlji], pisal je knjige o glasbi, prevedel vrsto romanov. Ukvarjal se je s pedagoškim delom na ljubljanski Akademiji za glasbo. V veselje mu je bilo pisanje satir in humorja. V teh delcih duhovito ošvrka neskončni seznam človeških neumnosti in nečimrnosti, vsakogar zbada, a nikogar ne udari. Bil je pronicljiv opazovalec in dober poslušalec, ki je znal v dolenski oštariji ali pa na piranski Punturi ure in ure poslušati kmečke in ribiške radosti ter se iz njih učiti.

Skladatelj Kozino je življenje nosilo daleč po svetu. V srcu pa je vedno ostal Dolenjec, Novomeščan in kot je ponosno povedal - trškogorec. Največkrat je njegova glasba zapela o tej prelepi deželici. Njegov balet »Bajke o Gorjancih« oživi vilinski ples in škrata Guglja.

Poln načrtov je Kozina snoval svojo novo dolensko simfonijo. Dokončal je le prvi stavek »Davnina«, ki opisuje prihod Slovencev v to deželo. Ostali stavki, Kapitelj, Zelena voda in Gora poje pa so žal ostali le v osnutkih. Tudi za opero o Martinu Krpanu in o Cyranoju de Bergeracu mu je bil čas prekratko odmerjen. Vendar med nami so ostala njegova sončna in pretresljiva dela.

Nekaj od teh jih boste lahko slišali na koncertnem večeru, ki ga pripravljamo skupaj s študenti iz Akademije za glasbo v Ljubljani in njihovim mentorje, sicer katedre za komorno igro Tomažem Lorencem. Slišali boste lahko njegov klavirski duo, vokalni kvartet in premierno zaigrani godalni kvartet. Lepo povabljeni!

Sobota 1. december in 3. december, Kulturni dom Grosuplje

TA VESELI DAN KULTURE – dan odprtih vrat

Tradicionalni dan odprtih vrat, za tiste, ki so že člani društva, pa tudi za vse, ki bi jih delo v društvih zanimalo. Delavnice bodo v dopoldanskem času, v soboto 1. decembra 2007. Za ples bo delavnico vodila Špela Repar, imeli bomo še gledališko delavnico – za vse tiste otroke, ki bi se radi priključili Gledališču Hiška, pa tudi za starejše igralce in ostale šolarje (se še dogovarjamo za mentorja), pa kot je že v navadi bomo imeli še likovno delavnico (se še dogovarjamo za mentorja). Vsaj eno delavnico bomo izpeljali v sodelovanju z Javnim skladom RS za kulturne dejavnosti, Območno izpostavo Ivančna Gorica. Če bo veliko zanimanja s strani šolarjev bomo v ponedeljek šolarje povabili na lutkovno delavnico, ki jo bo vodila Irena Rajh – vodja Lutkovnega gledališča FRU-FRU. Bolj natančne informacije lahko dobite pri nas, oz. bomo razpise za delavnice oddali po šolah, vrtcih in društvih ter po internetu. Zaenkrat imamo dogovorjeno delavnico za zborovsko petje, vodil jo bo Tomaž Tozon in upamo, da bo prepričal **ženski pevski zbor Magdalena, KD Vokal**, da nam bo z njimi demonstriral zgledno vajo pevskega zbora – z ogrevanjem, dihalnimi vajami, piljenjem dikcije, fraziranjem,.... Vaja bo odprta za vse zborovodje in pevce v okviru ZKD Grosuplje, ki se bodo potem z njim dogovorili, kdaj jih bo obiskal na njihovih vajah, kjer jim bo lahko na konkretnih primerih svetoval, kje in kako izboljšati delo. Samo nekaj stavkov o njem. Tomaž Tozon je svojo bogato glasbeno kariero je pričel kot deški sopran z Gobčevim Kresničkom, s Kekčevo pesmijo Marijana Kozine, s pastirčkom iz Romea in Julije in nadaljeval kot zvonec bariton v APZ Tone Tomšič, Komornem radijskem zboru, Učiteljskem pevskem zboru Emil Adamič ter

seveda Kvartetu Do in Slovenskem oktetu; s slednjim je prepotoval vseh pet celin. Še bolj se je zapisal zborovstvu. Svoj prvi zbor je ustanovil že v osnovni šoli, potem pa na različne načine vodil, spremljal, svetoval in spodbujal celo vrsto zborov in manjših pevskih skupin. Globoko se vtisnejo njegove značilne interpretacije, ki pronicljivo razbirajo skladateljska sporočila, značilna čustvena zavzetost, ki navdušuje tako zbor kot njegove poslušalce. Za svoje izvrstno in neutrudljivo delo je prejel že mnoga odličja. Eno izmed njih je vsekakor Gallusova plaketa kot priznanje za pomembne dosežke v glasbenem ljubiteljstvu, ki so značilno sooblikovali podobo slovenske nacionalne kulture. Povabili smo ga z vizijo, da bi nam pomagal oblikovati številčnejši mešani in generacijsko raznolik pevski zbor. Po obiskih pri naših zborih nam bo svetoval, kako to vizijo udejaniti.

Preživite z nami rojstni dan Prešerna!

Sobota, 1. december, ob 19:00 uri, Kulturni dom Grosuplje

Vokalni koncert MOPZ Corona, KD Pesem Grosuplje

Dopoldan delavnic bomo nadgradili s koncertnim večerom pevcev MoPZ Corona. Pevci pripravljajo samostojni koncertni večer, kot so nas obvestili, se bomo poslušalci lahko sprehodili po različnih časovnih obdobjih. Seveda z zapeto pesmijo, tipično za moške pevske zasedbe. Pevci imajo pod dirigentskim vodstvom Jerneja Kralja uspešne sezone. So edini naš zbor, ki si upa prepevati tudi sodobno zborovsko glasbo – zagotovo imajo najširši repertoar izvajanih skladb. Na zadnjem srečanju zborov v okviru JSKD Ol Ivančna Gorica, so bili med redkimi izbranimi za državno srečanje. Torej nam večer ob izbranim voditeljskem paru s humorim besednim povezovanjem obeta lep začetek prazničnega decembra.

➤ **Ponedeljek, 3. december, ob 19:00 uri, Kulturni dom Grosuplje**

Otvoritev razstave likovne skupine Paleta in koncert skupine Čompe

Ustvarjalke likovne skupine Paleta se bodo predstavile z novimi pogledi na motiviko - Grosuplje mesto. Otvoritev bo uvod v koncertni večer. Okoli 19:30 ure bo nastopil legendarni Janez Škof s skupino Čompe. Kot potepuški lik z oprtano harmoniko. Za tiste ki ne poznajo Čomp: gre za glasbeno skupino, ki ustvarja in izvaja lastno glasbo na besedila Daneta Zajca, Andreja Rozmana, Edvarda Kocbeka, Milana Jesiha in Janeza Škofa. Glasba je konglomerat različnih stilov. Odrski nastop je kabarejski, predvsem po zaslugi vokalista in harmonikarja, pa tudi znanega dramskega igralca Janeza Škofa. V okviru odprtih vrat ZKD Grosuplje bo to že tretji koncert v slogu poezije in glasbe: najprej je bil to Matjaž Pikalo s skupino Autodafé, lani pa Boris Cavazza z glasbeno skupino. Vstop bo prost. To je naše darilo za Vas na Ta veseli dan kulture! Lepo povabljeni!

Četrtek, 6. december, ob 19:30 uri, Kulturni dom Grosuplje

Iztok Mlakar in »Duohtar pod mus«

Da je Bog ustvaril žensko zato, da moški ne bi pozabil na ponižnost in pokoro, da je moškemu v družbi steklenice prijetnejše kot v družbi žene, da se zakonski prepir lahko konča z ženinim maščevanjem in da za ljubezen ni zdravila, dobro ve tudi primorski igralec in kantavtor Izток Mlakar. V burki Duohtar pod mus, napisani v primorskem narečju in v maniri Molièrove komediografije (snov za pisanje je našel v Molièrovih enodejankah Zdravnik po sili, Ljubezen - zdravnik in Pepčkova ljubosumnost), Mlakar svojega Sganarela - zdaj novodobnega zdravnika alternativne medicine - zaplete v reševanje ljubezenskih bolečin prelepe Lucinde in njenega ljubimca Leandra ter pri tem, zaradi ljubosumnega dekletovega očeta, tvega celo junakovo glavo. A ker gre za duhovito, zabavno, preobrazb, preoblek, presenečenj in menjave identitet polno odrsko delo, Sganarel seveda preživi, komedijski klobčič, prepleten s plesom in prepoznavnimi songi Iztoka Mlakarja v melodični in sočni primorščini, pa se tik pred koncem srečno razplete. Predstava je nastala v sodelovanju Gledališča Koper s SNG Nova Gorica. Avtor songov in glasbe: Izток Mlakar, režiser Vito Taufer; igrajo Izток Mlakar, Urška Bradaškja, Gregor Zorc, Boris Cavazza, Lara Komar, Teja Glažar, Gorazd Žilavec in muzikanti. Za vse tiste, ki vas je tale zapis pritegnil, tole obvestilo: predstava 6. decembra je že

razprodana. Z organizatorjem kopskega gledališča, Draganom Klarico, pa imamo dogovorjen že nov datum. Po vsej verjetnosti bo »duohtar« pri nas v sredo, 23. ali 30. januarja 2008. Vsi, ki bi si ga želeli ogledati, čim prej rezervirajte karte. Da gre za uspešnico - burko s petjem in streljanjem - ne moremo več dvomiti!

Sobota, 15. december - 20. december, Kulturni dom Grosuplje

Veseli december 2007

Že drugo leto zapored mladi gledališki ustvarjalci, ki delujejo v okviru gledališkega krožka OŠ »Louisa Adamiča« Grosuplje & KD Teater Grosuplje v skupini Gledališče Hiška sodelujejo v decembrskem vzdušju in prihod Dedka Mraza popestrijo z novoletno gledališko predstavo. Gledališče Hiška nadaljuje tradicijo prejšnje gledališke skupine GGNeNi. Z našo organizacijsko podporo jim bomo omogočili, da bodo predstavo pripravili produkcijsko bolj profesionalno, s polno mero otroške prisrčnosti, kostumske in scenske čarnosti, kot se za novo leto spodobi. Z lansko predstavo so bil izbrani med najboljše otroške predstave Osrednje Slovenske regije v okviru strokovnih selekcij JSKD R Slovenije.

V Veselem decembru 2007 nam bodo igrali predstavo, ki so jo izbrali sami. Zgodba je vsem poznana: to je pravljica Sneguljčica.

Mladi ustvarjalci bodo staro zgodbo preoblekli v sedanjí čas: kraljica o svoji lepoti sprašuje zrcalce pri frizerju, njen mož kralj Milan mora na nujno službeno pot v tujino, palčki postanejo palčice...in tako se tudi vrhunec zgodbe - odločitev lovca, da ne umori Sneguljčice - odvija nekoliko drugače.

Verjemite nam, da vam v predstavi, kjer sodeluje 21 mladih igralskih navdušencev pod že preizkušeno taktirko režiserke in mentorice Irene Žerdin, ne bo dolgčas.

V razigranem otroškem vzdušju bomo otrokom predstavili naše voščilo za leto 2007 s sporočilom pravljice: starši, dedki in babice, pa tudi tete in strici poskrbite, da bodo vaši najmlajši čim dlje verjeli v čaroben svet pravljic. Naj bo njihovo otroštvo dovolj dolgo - zdi se nam namreč, da kar prehitro odrastejo.

In po predstavi bo s palčicami, dvema čarovnicama, dobrimi vilami, Sneguljčico in lovcom med otroke prišel tudi dedek Mraz in s pomočjo pravljinih bitij razdelil darilca med otroke.

Torej 21 - članska gledališka otroška ekipa zahteva za seboj kar trden tim. Za nastop jih bosta ogrevali kot smo že omenili režiserka Irena Žerdin, scenografinja in kostumografinja Martina Štirn, dejanja bo s pravo muziko v živo spremljala skupina deklet pod vodstvom Sabine Gruden,

čarobnost pravljinih in resnost gledaliških zapletov pa bo z lučjo poudaril tehnik predstave in luči - Miha Puš. Sneguljčica vas vabi, da si jo ogledate. Grosupeljska je zagotovo drugačna od tiste, ki jo berete v knjigah. Mogoče vam bo čarobni prah dobrih vil pomagal do zelenega darila.

Povabimo vas na premiero v soboto, 15. decembra ob 10:00 uri in v četrtek, 20. decembra.

Petek, 21. december, 19:00, Kulturni dom Grosuplje

Premiera filma iz produkcije KD Smila Film - MALARJI IN REŽISERJI

V produkciji Smila filma, sekcije Kulturnega društva Smila Grosuplje in v sodelovanju z gledališko skupino KD Teater GGNeNi, je v letošnji jeseni nastal nov kratkometražni igrani film z naslovom VSAKE OČI IMAJO SVOJEGA MALARJA.

Film govori o študentki Lari, ki preko študentskega servisa dela v odškodninski agenciji in se ji pri nekem službenem obisku na domu zgodi neroden pripetljaj. Po omenjenem pripetljaju v katerem skorajda pobegne z mesta dogodka, čez nekaj dni od sodelavca izve, da jo moški s katerim se je tisti dan zapletla, vztrajno išče. Lara se z njim ni pripravljena soočiti, ob enem pa jo vznemirjata strah in radovednost, ki ustvarjata in zapletata zgodbo, ki pa je mogoče sploh ni - to zveemo šele na koncu filma.

Scenarist in režiser filma je Luka Gluvić, medtem ko je glavno vlogo v filmu odigrala Larisa Daugul. Poleg Jana Pirnata (Larin sodelavec), se kot igralec prvič pojavi Mik Lampret in odigra vlogo moškega, ki vztrajno išče Laro. Za kamero je stal Luka Puš, med tem ko je v filmu sodelovalo tudi nekaj statistov.

Film bo premierno prikazan v petek, 21. decembra v Kulturnem domu Grosuplje ob 20.00 uri, po katerem bo sledila pogostitev. Pred premiero omenjenega filma, pa si bo ob 19.00 uri možno ponovno ogledati tudi film Ujeti zajca, ki je bil letos uvrščen na 10. Festival slovenskega filma. Vsi vljudno vabljeni.

Luka Gluvić

Kulturni dom Grosuplje Program DECEMBER 2007

četrtek, 29. 11. ob 19.30. uri, AG Ljubljana, **Katedra za komorno igro**, predstojnik in mentor oddelka prof. Tomaž Lorenc : **Koncert ob 100-letnici rojstva Marjana Kozine** (1907-1966); program: klavirski duo, vokalni kvartet, godalni kvartet – krstna izvedba, koncert klasične glasbe, za izven

petek, 30. 11. Kino ob 19. uri, ZKD Grosuplje: **1408**, futuristična srhljivka

sobota, 1. 12. DAN ODPRTIH VRAT: **delavnice od 9. – 13. ure**, ZKD Grosuplje, JSKD Območna izpostava Ivančna Gorica **TA VESELI DAN KULTURE**, dopoldan različne delavnice: 9. – 11. ure = likovna in plesna, 11. – 13. ure = zborovska – Tomaž TOZON (SI), gledališka

sobota, 1. 12. ob 19. uri; koncert KD Pesem – MoPZ Corona, ZKD Grosuplje vokalni koncert: **Samostojni koncertni večer MoPZ Corona**, koncertni program različnih glasbenih obdobj s humornim voditeljskim parom, za izven

ponedeljek, 3. 12. DAN ODPRTIH VRAT: **delavnice od 9. – 13. ure**, ZKD Grosuplje **TA VESELI DAN KULTURE**, dopoldan lutkovna delavnica: lutkarica **Irena Rajh (Lutkovno gledališče FRU-FRU)** ob 19. uri; Odprtje razstave likovne skupine Paleta, KD Teater Grosuplje, **koncert s harmoniko in poezijo: ČOPME z Janezom Škofom**, vstop prost, za izven

četrtek, 6. 12. ob 19. uri Gledališče Koper & SNG Nova Gorica, burka s petjem in streljanjem: **Iztok Mlakar po motivih Molièra: »DUOHTAR POD MUS«**, režija: Vito Taufer, avtor songov in glasbe: Iztok Mlakar, igrajo: Iztok Mlakar, Urška Bradaškja, Gregor Zorc, Boris Cavazza, Lara Komar, Teja Glažar, Gorazd Žilavec in muzikanti, že razprodano - **predvideno novo gostovanje v sredo, 23. 1. 2008, ob 19.30. uri!!!**

petek, 7. 12.: kino ob 19. uri, ZKD Grosuplje: **UGRABITEV**, triler

sreda, 12. 12. **Plesni studio M**; redni novoletni nastop za starše plesni nastop: **Ples z učenci Plesnega studia M**, za izven

petek, 14. 12.: kino ob 19. uri, ZKD Grosuplje: **GASILCA PRED OLTAR**, romantična komedija

sobota 15. 12. do petka, 21. 12. ZKD Grosuplje in KS Grosuplje: **Veseli december 2007 in obisk Dedka Mraza** Otroško gledališče HIŠKA: **SNIGULJČICA**, režija Irena Žerdin; zaključeno in za izven

1. sobota, 15. decembra 2007: ob 10. uri
2. ponedeljek, 17. decembra 2007: ob 17. uri
3. torek, 18. decembra 2007: ob 17. uri
4. sreda, 19. decembra 2007: ob 17. uri
5. četrtek, 20. december 2007: ob 17. uri

petek, 21. 12.: kino ob 19:00 in ob 20:00 uri, ZKD Grosuplje; **UJETI ZAJCA**, režija: Luka Gluvić; premiera kratkega filma **VSAKE OČI IMAJO SVOJEGA MALARJA**, režija: Luka Gluvić, za izven

sobota, 22. 12. ob 18:00 uri, Občina Grosuplje in ZKD Grosuplje **Slovesnost ob dnevu samostojnosti**, za izven

Srečanje literatov in predstavitev zbornika Srečanje besed

Pred dobrim letom je na Muljavi potekalo tradicionalno srečanje literatov seniorjev. Takrat je bila podana pobuda, da bi v založništvu Javnega sklada za kulturne dejavnosti Območna izpostava Ivančna Gorica izšel zbornik literatov treh občin.

To se je po preteku enega leta tudi v resnici zgodilo – nastal je zbornik kot prerez ustvarjanja različnih generacij, literatov in literatov ter različnih žanrov. In čeprav je mozaik sestavljen iz drobnih koščkov dejavnosti posameznih avtorjev, v njem začetno literarni duh časa. Predstavitev zbornika je pripravil njegov urednik Marko Elsner Grošelj in objavil tudi način selekcije oziroma izbora posameznih literarnih prispevkov.

Na Jurčičevi domačiji na Muljavi so se tako konec septembra letos zbrali številni literarni ustvarjalci, ki so zastopani v zborniku. Zbrane je pozdravil urednik zbornika, Marko Elsner Grošelj, ki je tudi sam pisatelj, pesnik in esejist. V kulturnem programu je nastopila še mlada Laura Sadar, ki je prijeten kulturni dogodek popestrila z glasbo svoje flavte. Od skupnega števila enaindvajsetih avtorjev so zbornik obogatili tudi avtorji iz občine Grosuplje: Stanka Ahlin, Andreja Ipavec, Jožica Sklepič, Maja Zajc Kalar in Karolina Zakrajšek.

Prispevki številnih in raznolikih ustvarjalcev so poenoteni z likovno opremo akademske slikarke Joanne Zajc. Zbornik Srečanje besed nas zapelje s svojo izjemno obliko kvadrata, zanimivo vsebino, posebno oblikovano naslovnico ter reprodukcijami akvarelov. Zbornik Srečanje besed ima dve funkciji, je prerez literarne ustvarjalne dejavnosti in hkrati začetek za nadaljnjo založniško dejavnost JSKD RS OI Ivančna Gorica. Trenutno je v pripravi samostojna zbirka pesmi.

Zbornik lahko za simbolno ceno 15 eur kupite za svojo osebno knjižnico ali ga kot prijazno darilo podarite svojim prijateljem ob prihajajočih praznikih. Naročilo je možno v pisarni JSKD RS OI Ivančna Gorica, Cesta 2. grupe odredov 17, Ivančna Gorica, na tel. št. 01/7869-070 ali na elektronski naslov: oi.ivančna.gorica@jskd.si

za JSKD RS OI Ivančna Gorica: S. Z.

* Organizator si pridržuje pravice do spremembe programa
Rezervacija vstopnic: **ZKD Grosuplje, Adamičeva 16, 1290 Grosuplje,**
INFO: 01/786 40 28; Predprodaja vstopnic uro pred predstavo.

Najstarejši najstniki plešejo Siroto.

Ljudsko izročilo... Vedno toplo sprejeto

V zadnjem tednu avgusta smo folklorniki mladinske Folklorne skupine Štorklje iz Račne odšli v Rakek, kjer smo vodili delavnice na temo: ljudski plesi in igre. Šlo je za delavnice,

namenjene otrokom, ki bodo cel teden preživali z vrstniki, ki so preboleli raka. Otroci so bili vseh starosti, od 1. razreda osnovne šole do konca srednje šole. Bilo jih je skoraj 40.

Pripravila sem štiri delavnice s programom dveh ali treh plesov iz posamezne pokrajine. Nato sem svoje folklornike naučila, kako naj druge otroke to naučijo in verjemite, ni tako enostavno, kot izgleda.

Na tabor smo prišli na lep sončen dan in ko se je pričelo delo po skupinah, nismo vedeli, kdo bolj uživa, mi, ki delavnice vodimo, ali tisti, ki v delavnicah sodelujejo. Delavnice so bile živahne, polne smeha in želje po tem, da spoznajo nekaj novega, nekaj, s čimer se ne srečajo vsak dan. Po zaključenem delu smo imeli večerjo, nato pa program, kjer so vse štiri skupine predstavile ples in igre, ki so se jih ta dan naučili. Program je bil zelo pester in raznolik, saj smo videli ples in že skoraj pozabljene igre z Dolenjske in Gorenjske ter Bele krajine. In seveda, po vsakem nastopu je sledil aplavz. Da pa je bil ples še bolj zanimiv, so se lahko nekateri udeleženci preoblekli v folklorne noše – vsi so jo oblekli prvič in kar žareli so, ko so nosili ta lepa oblačila. Vendar pa je prava zabava nastala šele po koncu predstave, ko sta naša harmonikaša Luka in Klemen raztegnila svoja mehova in tako vnela pete nešteti. Plesali so vsi: vzgojitelji, otroci in animatorji. Kajti nič ni lepšega, kot živahna slovenska melodija polke in valčka.

Mi pa smo se naučili Kmečki valček (Mlinček) in Zibšnrit.

Vendar ura je bila pozna in čas, da odidemo domov. Težko smo se poslovili, kajti tako prijetnega druženja že dolgo nismo imeli. Tudi marsikateri obraz in stisk roke nam bo za vedno ostala v spominu.

Naj pa se zahvalim še vsem, ki so v delavnicah sodelovali: Irena, Eva, Tadeja, Timotej, Amadej, Klemen, Luka, Klara, Matic, Veronika, Monika, Katja, Erika – HVALA. Hvala pa tudi organizatorju – Sklad za pomoč otrokom, ki so preboleli raka – za povabilo. Upam, da se vidimo tudi prihodnje leto.

Urška Berdajs, vodja FS Štorklje

Najmlajša skupina se je naučila otroške ljudske plesne.

Na koncu smo čisto vsi zaplesali polko.

Pesnik je vrtnar tišine

Boris A. Novak v Mestni knjižnici Grosuplje

Mestna knjižnica Grosuplje je v torek, 16. oktobra, gostila pesnika, prevajalca, dramatika in predavatelja na ljubljanski Filozofski fakulteti dr. Borisa A. Novaka.

K nam rad zahaja, je povedal, saj ima te kraje za mesto svojega porekla. Rojen je bil sicer v Beogradu, na katerega je še vedno zelo navezan, vendar je zaradi vojnih in političnih dogodkov sedaj zelo oddaljen.

Iz Žalne izhaja njegova mama. To je kraj, ki ga je doživljal kot posebljanje idile, miru, tradicije. Ko je nekoč obiskal družinsko hišo, se je zagledal, kot vedno, v podobo stare matere na fotografiji v niši. Naenkrat je opazil, da drži roke tako kot ona, prekrizane v naročju, da nagiba glavo postrani tako kot ona, da ima isti pogled, ista usta, nos – da ima torej veliko družinskih značilnosti po materini strani. Ovedel se je te fizične podobnosti s svojo babico in spoznal, da je na nek način od nje prevzel prav tak odnos do sveta in do kulture. Imela je 10 otrok, pa si je vendar vzela čas za petje, pripovedovanje. Teta Geli, tako so ji rekli, je bila genialna pripovedovalka ustne književnosti najvišje vrste. To je kulturni krog, na katerega je zelo ponosen in navezan. Iz tega občutja je nastala pesem o stari mami, ki jo je prebral.

Pesniti je začel v začetku 70-ih let, v okviru gibanja, ko so mladi gimnazijci eksperimentirali, se poigrali z besedami. Nekatere te pesmi danes uporablja kot pesmi za otroke, ker so igrive.

Nato je sledilo obdobje miniaturnih, kratkih pesmi, ki jih je naslovil Definicije. Pesnik je vrtnar tišine, je ena takih misli. Pojem tišine je zanj pomemben. Pesem izvira iz tišine in po trenutku intenzivnega zvočnega učinka se zopet povrne v tišino.

Vsako bitje ima svoj molk. Tišina je ena sama.

V teh verzih je pesnik izpostavil nasprotja med molkom in besedo, med tišino in zvokom ter med sabo in svetom. Prav te verze pa je srečal tudi v osmrtnicah, pa si jih, ko jih je pisal, niti ni zamišljal tako. Ljudje so jim dali druge poudarke, druge vsebine. Besedo molk so izenačili z bolečino, tišina je druga beseda za smrt.

V njihovem sorodstvu so bili dobri pevci, veliko so peli. Sam je ta talent uporabil za glasbo besed. Za vsakega svojega otroka je ob rojstvu napisal pesem. Otrok je krona življenja, je prepričan. Večinoma so njegove pesmi svetle, optimistične. Pojavljali pa so se tudi temni toni, ki jih je razumel šele, ko mu je umrl oče in ob vojni na naših tleh.

Organiziral je pomoč za begunce in tiste, ki so trpeli v vojni.

Ena najbolj nenavadnih pesmi je dialog z Jezusom Kristusom. Neverujoči se pogovarja z Jezusom, ki se je žrtvoval za vse ljudi, dobre in slabe. Jezus je to zmožel, on pa je obupaval, ni zdržal. Po vojni, po izkušnji s humanitarno pomočjo, je odkril, da je vedno premalo, kar naredimo za druge ljudi.

Pesem Narcis in Eho je pisal 10 let. Ni našel prave oblike za to antično ljubezensko zgodbo. Nato je odkril sonet z odmevom, rima se ponovi s skrajšanimi oblikami besede 'ljubiti', ki deluje kot odmev in se nazadnje skrči na besedo 'ti'.

Zadnji izbor je izšel pri Mladinski knjigi in ima naslov Dlaneno platno. Metafora je vzeta iz ljubezenske pesmi.

Prevaja francosko poezijo, to mu je vveliko veselje, vendar zahteva veliko časa, ki mu ga ob predavanjih na Filozofski fakulteti in lastnem ustvarjanju vedno manjka. Za prevajanje trubadurske lirike je moral precej študirati in raziskovati, da je dojel star jezik, mu je bil pa to poseben izziv.

Piše tudi drame. Medtem ko pesmi piše

Boris A. Novak. v Mestni knjižnici Grosuplje. – Foto M. Samec

iz srca, pisanje pesmi je intimno dejanje, drame piše iz gneva, jeze, saj izpostavljajo družbene konflikte. Lipicanci gredo v Strasbourg je napisal, ko se po vseh protestih ni dalo za zaščito teh plemenitih konj narediti nič več. Predstava v Mestnem gledališču Ljubljanskem je doživela velik uspeh.

Večer s pesnikom, ki je še tako povezan z našimi kraji in ljudmi, je vedno poseben. Tako nas je tudi tokrat zapeljal v svet prvinskosti pomena besed in verzov ter njihovega skupnega občutenja. O tem smo poklepetali še po uradnem delu.

Marija Samec

Zanimiva fotografija

Mlade mamice sredi Grosupljega. Da bi bilo še več takih prizorov! – Foto Lojze Jeranko

Veterani seznanjeni z načini popolnjevanja Slovenske vojske

Grosuplje, 15. novembra 2007 – V dvorani Mestne knjižnice Grosuplje je Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo Grosuplje (OZVVS Grosuplje), ki pokriva poleg občine Grosuplje tudi občini Dobropolje in Ivančno Gorico, organiziralo okroglo mizo z naslovom Popolnjevanje Slovenske vojske, ki se je poleg članov in predstavnikov nekaterih sosednjih združenj veteranov, udeležil tudi novi komandir Policijske postaje Grosuplje Andrej Medvešek. Okroglo mizo je vodil predsednik OZVVS Grosuplje Boris Peterka, predaval pa je Roman Kolar, od leta 2005 vodja sektorja za vojaške zadeve na Ministrstvu za obrambo Republike Slovenije.

Jože Miklič

Predavatelj Roman Kolar je ob digitalni videoprojkciji nanizal vse možnosti, ki jih v Ministrstvu za obrambo Republike Slovenije izvajajo za popolnjevanje kadrov v Slovenski vojski. Slovensko vojsko tvorijo stalna sestava iz poklicnih vojakov (ki imajo najmanj poklicno šolo), pogodbenih rezervistov in vojakov prostovoljcev, ki »vojsko služijo« tri mesece in pol in za katero ni postavljenih nobenih pogojev glede izobrazbe. Namerno pa zmanjšujejo dosedanjo obvezno rezervo, ki se bo leta 2010 ukinila.

Nekaj podrobnosti smo slišali tudi v zvezi s spremembami od leta 2002, ko je bil spremenjen zakon oziroma od leta 2004, ko smo v Sloveniji uvedli tudi poklicno vojsko in je prenehal naborniški sistem. Kljub temu se vsako leto popolnjuje vojaška evidenca, kar pomeni, da bi v primeru izrednih razmer ali neposredne vojne nevarnosti za Slovenijo Državni zbor Republike Slovenije sprejel sklep o ponovni uvedbi vojaške obveznosti. Zaradi tega vsako leto kličejo fante, ko dopolnijo 18 let starosti in jih seznanijo z vsemi obveznostmi glede na

njihove sposobnosti in tudi možnostih o zaposlovanju oziroma sodelovanju v Slovenski vojski.

G. Kolar je povedal nekaj zadev tudi v zvezi z reorganizacijo Ministrstva za obrambo. V tej reorganizaciji se bo s 1. 1. 2008 v Grosupljem ukinila izpostava in bo odslej ostala le pisarna, ki bo opravljala tudi vojaške zadeve za območje občine Dobropolje. Pisarna pa bo še v Ivančni Gorici.

V predavanju je nanizal nekaj razlik, ki smo jih zadržali v naši vojski za razliko v od organizacije vojaške zveze NATO, čeprav mora večina osnovnih vojaških dejavnosti tako v pripravljenosti vojakov kot tudi tehnološke opremljenosti biti primertljiva med seboj. Nadalje je povedal tudi, kje v Sloveniji so izobraževalna središča, pa tudi o povezavah med civilno zaščito in gasilci, ki skupaj spadajo pod pristojnost Ministrstva za obrambo.

Iz predavanja smo izvedeli nekaj o možnostih zaposlovanja, pa tudi o razmišljanju na ministrstvu, kako naj bi stimulirali ustrezne ljudi, da bi se lažje odločali za služenje v Slovenski vojski, saj se zavedajo tudi kadrovske težave predvsem v zadnjem letu. V redni sestavi bi po programu oziroma po resoluciji o nacionalni varnosti morali imeti 8500 vojakov, a jih imajo nekaj nad 7100. Poleg tega jih je v pogodbeni rezervi namesto 2400 samo 1600, na prostovoljno služenje jih je namesto 340 prišlo le 73.

Iz slednjega so nekateri obiskovalci

predavanja lahko zaključili, da ni pretiranega zanimanja za služenje v Slovenski vojski. Poleg nizkih plač je vzrok tudi to, da je zaradi neposredne neogroženosti Slovenije vedno večja potreba po služenju v vojaških misijah po svetu na kriznih območjih. Predavatelj je tem pomislekom ob bok postavil trditev, da je ob vstopu Slovenije v NATO in v Evropo vojno treba vedno bolj »odrivati« izven območja obeh zvez.

Prvič sami moški v dvorani grosupeljske knjižnice

Na začetku predavanja je ravnateljica Mestne knjižnice Grosuplje Roža Kek pozdravila vse navzoče in na kratko predstavila dejavnost knjižnice. Dnevno knjižnico obišče od 600 do 700 ljudi. Pri tem je povedala še, da so do zdaj v dvorani knjižnice bili le obiskovalci različnih prireditev tudi različnih spolov. To pot pa se je prvič zgodilo, da so bili obiskovalci okrogle mize sami moški. Glede na to, da sta avtorja projekta obnove in gradnje grosupeljske knjižnice prejela nagrado in je bila tudi uvrščena med najboljše projekte, projekt sodeluje tudi na mednarodni razstavi. Zato lahko rečemo, da je Mestna knjižnica Grosuplje zdaj tudi mednarodno prepoznavna.

In kaj o (ne)popolnjenju pravi odbor za obrambo?

Na težave in na nepripravljenost Slovenije na proces profesionalizacije SV je po navedbah predsednika odbora za obrambo Antona Anderliča že od vsega začetka opozarjala večina strokovnjakov. Vsa opozorila in napovedi se uresničujejo, zato Anderlič meni, da bi bilo smiselno razmisliti o spremembah temeljnih dokumentov, ki govorijo o uresničevanju ciljev glede kadrovske strukture, ki naj bi jo dosegli leta 2010, to je 8500 pripadnikov stalne sestave.

Vir Delo 16. 11. 2007, OZP o klirinškem dolgu in Ruplovem blogu - De.P./STA

Zbrali smo več kot 21 ton papirja!

Na Osnovni šoli Louisa Adamiča Grosuplje smo se letos odločili organizirati dve zbiralni akciji papirja, oktobra 2007 in aprila 2008. Celoten izkupiček prve, oktobrske akcije smo namenili fundaciji za šolanje mladih Pismo srca (več: www.pismosrca.si).

Na centralni in podružničnih šolah skupaj smo zbrali kar 21.520 kg papirja, najbolj pridni pa so bili učenci Podružnične šole v Št. Juriju.

Šolarji z Adamičeve smo rešili 35 dreves

Jesenski čas je čas, ko se narava pripravlja k počitku in nas s svojo lepoto vabi na ogled največje gledališke predstave. In to je čas, da poskrbimo za naše največje naravno bogastvo – gozdove, ki so pljuča ne le Slovenije, temveč celotnega planeta. Če poznamo podatek, da je za tono papirja potrebno uničiti 17 dreves, potem vemo, da lahko z malo truda naredimo veliko. V našem zabojniku se je nabralo 2200 kg odpadnega papirja.

Janja Novljan

V Šmarju smo zbirali cel dan

Papir smo zbirali tudi na podružnični šoli Šmarje-Sap, kjer so učenci, njihovi starši in učitelji prinesli 2620 kg. Akcija je potekala od jutra do večera, saj so popoldne potekale tudi govorilne ure za starše.

Tanja Pogorelčnik

Položili cvetje ob obeležju v spomin na osamovsojitelje Slovenije

Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo Grosuplje, ki poleg občine Grosuplje pokriva tudi občini Dobrepolje in Ivančna Gorica, je 26. oktobra ob 16.30 položilo cvetje ob obeležju pred Gasilskim centrom Grosuplje v spomin na padle v osamosvojitvi Slovenije. Cvetje so položili Boris Peterka, Franc Omahen in Stane Žvegla. – Foto OZWS Grosuplje

Na Tovarniški je bilo vroče tudi staršem

Gneča ob zabojniku na Tovarniški.

Pripeljani papir smo sproti tehtali in tako priredilimedrazrednotekmovanje. Posebno pohvalo lahko izrečemo 5.a, ki je zbral daleč največ papirja. Hvala tudi staršem, ki ste pomagali pri zbiranju, prevozu in tehtanju, saj nam brez vaše pomoči ne bi uspelo zbrati kar 9180 kg papirja.

Janja Vilar

Žalna se je pridružila Tovarniški

V Žalni je zmagal 5. razred.

Učitelji in učenci Podružnične šole Žalna smo svoj papir oddali kar na Tovarniški, saj zaenkrat še nimamo svoje šole. Zbrali smo ga okrogli 2 toni.

Anica Kastelec

V Št. Juriju so zmagali »petarčki«

Odziv je bil enkratni, saj smo skupaj zbrali kar 4205,5 kg starega papirja, od tega 1419,4 kg zmagovalni 5. razred. Pri akcijah so pomagali učenci, učiteljice Slavka, Helena, Polona, Saša, Urša, Tanja, učitelj Andrej ter seveda naša Boštjan in Sandra.

Tanja Cukjati

Na Kopanju je bilo veselo

Na Kopanju smo majhni, ampak pridni.

Zbiranje samega papirja je potekalo v zelo sproščenem vzdušju. Udeležilo se ga je veliko staršev in ostalih krajanov. Za učence pa je bil največji dogodek, ko se je na Kopanju pripeljal ogromen tovornjak, kamor smo z učenci naložili ves star papir.

Nataša Trontelj

Še enkrat iskrena hvala vsem, ki ste kakorkoli prispevali k uspehu akcije. Fotografije z zbiralne akcije si lahko ogledate v galeriji na spletni strani šole (www.os-lagrosuplje.si). Naslednja zbiralna akcija papirja bo aprila, do takrat pa poleg staršev vabimo vse občane, da pridno spravljate papir, ker bodo spomladi šolarji morda potrkali ravno na vaša vrata. V nasprotnem primeru pa ste več kot dobrodošli, da ga prinesete sami, saj bomo le s skupnimi močmi lahko doprinesli k čistosti kraja.

Meta Knez

Novinarska podoba

Revolucija je po letu 1945 uredila založniško podobo posvojeri. Zanesljivi, politično primerni kadri prevzamejo uredniške in novinarske pozicije in krojijo medijski prostor po meri partije, po meri, ki jo določa revolucionarni totalitarni sistem. Ta je naravnan tako, da omogoča razcvet ideoloških hlapcev – tistih, ki znajo najbolje ubesediti vizije, ki se kotijo v glavah revolucionarjev. Časopisi postanejo uradna glasila komunistične partije. Ta totalitarna svoboda traja praktično vse do leta 1991.

**Založnik in publicist
Tomaž Zalaznik v Ampaku**

Jubilejna 10. razstava Društva ljubiteljev rejcev malih živali

V avli Osnovne šole Louisa Adamiča Grosuplje so člani Društva ljubiteljev rejcev malih živali v soboto in nedeljo, 18. in 19. novembra, pripravili 10. jubilejno razstavo. Po ogledu in v pogovoru z g. Zaleteljem in g. Agničem sem izvedel, da so razstavili čez 400 živali različnih sekcij – perutninske, golobarske in kunčjerejske. Od tega so samo v golobarski sekciji razstavili 12 vrst golobov, v perutninski sekciji je bilo 15 različnih vrst kokoši ter okrasna, vodna perutnina in fazani, med kunci pa so imeli razstavljenih 7 vrst kuncev. Poleg tega so obiskovalcem na ogled postavili tudi nekatere ptiče, papagaje in druge eksotične živali ter plazilce.

Društvo ljubiteljev rejcev malih živali vsako leto v Grosupljem, kjer ima tudi sedež, pripravi društveno razstavo. Poleg tega pa izbrani člani s svojimi živalmi odidejo tudi na meddruštvene, državne in meddržavne razstave. Tako se bodo že čez en teden udeležili državne razstave v Celju. Nedavno so bili na razstavi Alpe Adria na zgornjeavstrijskem Linzu v Avstriji, pa tudi v nemški Lipi oziroma v Leipzigu na Saškem. V društvo je včlanjenih 25 članov pretežno iz občine Grosuplje, nekaj tudi iz bližnje okolice.

Jože Miklič

Varna in pravilna raba zdravil (za naše zdravje gre)

Koncem septembra letos smo v Društvu upokojencev Grosuplje (DU) organizirali izobraževanje zaupnikov/poverjenikov in članov komisije za socialno-zdravstvena vprašanja starejših. Na izobraževanje smo na pobudo ZDUS (Zveze društev upokojencev Slovenije) povabili tudi predsednike in zaupnike ali člane socialno-zdravstvenih komisij iz sosednjih DU, od teh so se jih udeležili iz DU Šentvid pri Stični, Stična in Ivančna Gorica; skupaj nas je bilo 44. Osnovni namen tega srečanja je bil, da že organizirani mreži zaupnikov v vseh DU

na tem območju v pogovoru ob obiskih na njihovih domovih skušamo starejše opozoriti na racionalnejšo rabo zdravil. Predstavniki Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije (ZZZS) - z oddelka za zdravila, eden od avtorjev, mag. Jure Peklar - je predstavil priročnik z naslovom: O VARNI IN PRAVILNI RABI ZDRAVIL, kjer je opredelil razloge za izdajo knjižice in pri tem poudaril: da zdravila pomembno prispevajo k uspešnejšemu preprečevanju bolezni in hitrejši ozdravitvi, skrajšujejo čas zdravljenja v bolnišnici in odsotnosti z dela,

Tikno them – mali svet velikih dosežkov

Romski otroci so v romski skupnosti še posebej ranljiva skupina. Dejstvo je, da so grosupeljski vrtci polno zasedeni in tako mnogi neromski otroci ne dobijo mesta v njem, kaj šele romski.

Lili Zupančič, Nataša Rajh, Jasmina Zaman – študentke Fakultete za socialno delo

S sodelovanjem Občine Grosuplje in Centra za socialno delo Grosuplje smo kreirali nov vir moči za romsko skupnost - Tikno them. Tikno them (Mali svet) je preventivni program za predšolske romske otroke, ki se izvaja v romskem naselju Smrekec v Grosupljem. Deluje dvakrat tedensko po tri ure. Delavnice izvajamo študentke prostovoljke Fakultete za socialno delo in nekaj študentk ostalih fakultet. Naše delavnice pokrivajo področja, ki so del kurikulumov za vrtce. To so: področje jezika, narave, družbe, matematike, umetnosti in motorike. Predvsem področje jezika je posebej pomembno, zato se mu veliko posvečamo. Boljše znanje slovenskega jezika omogoča boljše vključevanje romskih otrok v osnovnošolsko izobraževanje. Pri učenju besed pogosto prevajamo v oba jezika, saj je tako učenje dosti učinkovitejše. Ključnega pomena pa je, da romski otroci pridobijo zavedanje o pomenu lastnega jezika kot enakovrednega v naši multikulturni družbi.

Mali svet deluje eno leto. Naše delo usmerjajo interesi otrok, pridobili pa smo tudi zaupanje staršev, ki sodelujejo pri programu skozi delo z otroki z vprašanji in predlogi. Študentke sledimo antidiskriminatorni perspektivi v socialnem delu. Z dejavnostmi pa otroci pridobivajo nove socialne veščine, spretnosti, znanja in kompetence. Naš program se običajno začne s pravljico, ki je na temo, ki jo bomo določeni dan obravnavali, potem pa se otroci razdelijo po kotičkih in vsaka prostovoljka vodi eno dejavnost. Tako imajo otroci več možnosti izbire, kaj bodo počeli – del otrok se igra, drugi del likovno ustvarja,

tretji pejejo ali pa se zunaj igrajo. V program vključujemo tudi petje, ples in telovadbo.

Želimo si, da bi preventivni program Tikno them postopoma prerasel v integracijski program. Ideja integracijskega programa je nastala po pogovorih s starši v času našega delovanja. Povedali so nam, da se njihovi predšolski otroci zadržujejo izključno v naseljih in nimajo stika z neromskimi vrstniki.

Pred integracijskim programom bomo nekaj časa izvajale prehodni program, in sicer v tem smislu, da bomo enkrat tedensko peljale predšolske romske otroke na obisk v vrtec, osnovne šole, knjižnico, kjer se bodo udeleževali različnih dejavnosti. Enkrat tedensko pa bodo delavnice potekale v naselju, kot do sedaj. V začetku marca 2008 pa želimo v celoti prenesti preventivni program v lokalno okolje. Tam bodo delavnice namenjene tako romskim kot neromskim predšolskim otrokom.

Rome je potrebno podpreti pri izobraževanju. Tako se njihova izključenost manjša in se več vpletost v lokalno okolje. S tem nastaja tudi več možnosti za pozitivne izkušnje, ki so zelo pomembne za samopodobo romskih otrok in njihovih staršev. Samozavesten otrok bo namreč postal samozavesten odrasel človek. Ponosne smo, da smo del prve generacije preventivnega programa za predšolske romske otroke v Grosupljem. Pri našem delu nas strokovno usposablja in podpira as. mag. Simona Žnidarec Demšar, ki se ji na tem mestu neizmerno zahvaljujemo. Dala nam je moč, da se borimo proti diskriminaciji Romov v Grosupljem.

izboljšujejo kakovost življenja, prispevajo k daljši življenjski dobi.

Pri neustreznih uporabi lahko imajo negativne učinke, posebej se to kaže pri bolnikih, ki jemljejo več zdravil sočasno. Posebej je opozoril na pogoste nepravilnosti, ki se dogajajo starejšim prav pri neustreznih rabi zdravil; tudi na mnoge zaplete, do katerih prihaja, ker starejši – posebej tisti, ki živijo sami ali se zanje svojci ne brigajo njihovi boleznimi primerno. Pri tem je izrazil pohvalo vodstvu ZDUS in mnogim DU, da se bodo aktivirali za izboljšanje stanja na tem področju. Priročnik ima praktično prilogo z naslovom « MOJ SEZNAM ZDRAVIL ». Seznam ima dva dela: najprej so osebni podatki in podatki o zdravniku oz. farmacevtu ali lekarni, kjer se

oseba oskrbuje z zdravili, nato pa tabelarni seznam zdravil, ki jih oseba jemlje.

Seveda je pomembno, da ima vsako svoj seznam zdravil vedno pri sebi, kajti le tako so vse informacije pri roki v primeru nujne medicinske pomoči (obrazec seznama je sicer brezplačno dostopen v ambulantah, lekarnah in na spletni strani ZZZS). V DU Grosuplje smo se dogovorili, da bodo naši zaupniki, ki jih je 23, in članice zdravstveno-socialne komisije (7 jih je) v tem letu v mesecu novembru, decembru in januarju 2008 obiskali vse starejše od 69 let na območju, ki ga pokrivajo - teh je v našem društvu okoli 750 v 44 naseljih in jim osebno izročili PRIROČNIK in prilogo MOJ SEZNAM ZDRAVIL, se z njimi pogovorili ter skupaj z njimi ali s svojci tudi natančno izpolnili ta seznam.

Poleg tega bomo vsem starejšim od 80 let in težje bolnim članom DU podarili tudi praktičen pripomoček za pregledno razporejena dnevno predpisana zdravila. Upamo, da bomo tako pripomogli k večji varnosti in tudi k lastni odgovornosti starejših, ki jemljejo zdravila ali prehranska dopolnila ter hkrati k racionalnejši rabi zdravil. Pet let smo v DU organizirali srečanja starejših od 80 let - navadno v novembru ali decembru. Žal nismo uspeli nikoli privabiti večine ali vsaj več kot polovico vabljenih. Razlogi za skromno udeležbo so bili različni.

Letos bomo z obiskom in pogovorom s starejšimi o racionalni rabi zdravil in obdarovanjem na njihovem domu nadomestili to srečanje.

Iz DU Grosuplje

Martinovanje in dan odprtih vrat

Boštanj, 10. novembra 2007 – Na Martinovo soboto so predstavili delo Turističnega društva Boštanj in Centra Grajski vrt Boštanj ter druge dejavnosti, ki jih opravljajo v kompleksu pod Boštanjem. Poleg teh dejavnosti so se predstavila še štiri gasilska društva (Spodnja Slivnica, Velika Ilova Gora, Veliko Mlačevo in Zagradec), Turistično in okoljsko društvo Županova jama Grosuplje, dva zasebna grosupeljska čebelarja ter vinska klet Vipava. Prireditve se je udeležil župan Janez Lesjak z ženo, v kulturnem programu je sodeloval Ženski pevski zbor Lastovke, med udeleženci prireditve in pohodniki po Radenskem polju pa smo opazili med drugimi tudi poslanko Državnega zbora Slovenije in nekdanjo županjo občine Domžal Cveto Oražem Zalokar.

Jože Miklič

Župan Janez Lesjak je pozdravil vse navzoče.

Na stojnici TOD Županova jama Grosuplje so se predstavili tudi multimedijsko. Opozorili so na svojo dejavnost: upravljanje jame, kjer je bila ravnokar izvedene prva faza prenove električne razsvetljave; letos so izpeljali dva vodena pohoda z Grosupljega do jame, dve kulturni prireditvi v jami (Zelen in Šentjurski oktet ter kvartet Rožca iz Glasbene matice), program za otroke - srečanje z vilo Svetlino pri Županovi jami ter tradicionalno jesensko prireditev Zlata jesen.

Stojnice, kjer so se predstavili gasilci s svojo opremo, prapori, panoji in tehnično dediščino.

Vodja projekta, mag. Tina Mikuž, je ob uvodnem pozdravu pojasnila potek programa martinovanja, ki so ga začeli že kmalu po 10. uri. Pred programom, med in po programu pa so se na stojnicah predstavili na različne načine v povzetku omenjena društva – eni s svojimi izdelki, drugi z opremo, tretji s svojo zgodovino, četrti s svojimi dobrotami, peti s plakati in velikimi panoji, sedmi z računalniško multimedijsko predstavitvijo... Prav tako so si obiskovalci lahko ogledali Center za razgradnjo izrabljenih avtomobilov in razstavo starodobnih avtomobilov - »old timerjev«, last Lada Kastelca.

Organizatorje, pripravjalce, nastopajoče in ostale prisotne na prireditvi je pozdravil tudi župan Janez Lesjak, ki je poleg kratke zgodovine, kako so domačini začeli urejati center pod Boštanjem, omenil tudi, da je zadovoljen z dosedanjim delom, ker so se našli pravi ljudje na pravem mestu. Že na začetku se je vedelo, da rezultati ne bodo

prišli čez noč in bo treba še naprej trdo delati, da bi dosegli cilje, ki so postavljeni. Kompleks vedno bolj postaja gospodarsko, kulturno, raziskovalno, vzgojno in turistično središče.

V Galeriji Grad Boštanj je nato že ob 11. uri mag. Tina Mikuž imela predavanje o ustanavljanju Krajinskega parka Radensko polje. Nekaj na hitro izbranih podatkov o zgodovini cerkve sv. Martina pa je pripravila tudi Univerza za 3. življenjsko obdobje.

Približno ob pol enih popoldne so gasilci, ki delujejo v prostovoljnih gasilskih društvih na območju Radenskega polja, prikazali še pravo mokro vajo, že nekaj minut po 13. uri pa se je skupina kakšnih 30 obiskovalcev odločila, da je odšla z vodičem Martinom Oblakom na ogled Radenskega polja v »jesenskem razpoloženju«.

Popoldne je za zabavo skrbel narodnozabavni ansambel, Grajski vrt pa je postregel s hrano in pijačo.

Čebelarstvo Gašper z Zgornje Slivnice s svojimi izdelki.

Na martinovanju se je predstavilo tudi Čebelarstvo Kovačič iz Grosupljega.

Mlačevski gasilci v akciji.

Napadalca na namišljeni požar.

Na začetku pohodniške poti.

Pohodniki pod Zagradcem.

Skupina na Radenskem polju.

Ob mizi Vinske kleti Vipava, kjer so pokušali pršut, vino in druge dobrote.

O ustanavljanju krajinskega parka Radensko polje

V predavanju je mag Mikuževa dokaj podrobno nanizala dosedanje dejavnosti, ki so se obnovile po letu 2000, intenzivneje pa so se odvijale v zadnjem letu. Med drugim so izdelali tudi logotip, ki je povzet po sibirski peruniki, imenovani tudi iris. Roža je značilna predstavica rastlinskega sveta, ki preživi samo na območjih, kjer se dolgotrajno prepletata človekovo sonaravno življenje in delo. Stiliziran znak na okrogli svetlozeleni podlagi z modrovijoličnim cvetom in tremi listi je že v svoji zasnovi pomemben z več vidikov: v sebi nosi barvo vode in narave, trije »meandrirani« listi pa ponazarjajo tri vijugaste vodotoke na Radenskem polju. V nadaljevanju je Mikuževa nanizala še nekaj predvidenih dejavnosti, ki pa jih bodo opravili v naslednjih mesecih.

Porecej pa bo treba še delati tudi na območju predvidenega krajinskega parka Radensko polje, kamor bo treba poleg lastnikov zemljišč vključiti tudi čim več okoliških ljudi s svojimi znanji, programi in delom, da bi jih tako pritegnili v dejavno partnerstvo, v katerem bi po predvidenih korakih vendarle v nekem sobivanju z naravo imeli tudi sami in vsi skupaj kaj koristi.

V programu Centra Grajski vrt Boštanj so za prihodnje naloge dejavnosti strnili v naslednje sklope:

- Vzpostavili bodo informacijske pisarne in tajništvo projekta.
- Pripravili in izvajali bodo komunikacijske strategije za Radensko polje.
- Nadgradili bodo obstoječe spletne strani o Radenskem polju in oblikovali celostne podobe.
- Analizirali bodo stanje na območju bodočega krajinskega parka in ga okvirno conirali (razdelili na podrobnejša območja) ter pripravili strokovne podlage za zavarovanje.
- V celoti bodo pripravili in izvedli tematske delavnice tako za lokalno prebivalstvo kot tudi za širšo zainteresirano javnost.
- Organizirali bodo srečanja s predstavniki krajevnih skupnosti.
- Sodelovali bodo pri pripravi akta o zavarovanju območja kot krajinskega parka.

Na predavanju pa ni bilo povedano, da bo treba doreči čim prej ekološko problematiko centralne grosupeljske čistilne naprave, iz katere priteka največ neočiščenih odpadnih voda in težkih kovin na Radensko polje ter nedokončanih vaških kanalizacij. Nenazadnje bo treba doreči tudi status okoliških kmetov in polkmetov, ki se je v zadnjem desetletju za večino izredno poslabšal, še posebej po vključitvi Slovenije v Evropsko unijo.

Mag. Tina Mikuž je med drugim predstavila tudi naloge, ki jih bo Center Grajski vrt Boštanj opravil v prihodnosti za ustanovitev krajinskega parka Radensko polje.

Del udeležencev predavanj v galeriji.

Nova načelnica Upravne enote Grosuplje je (spet) Nevenka Gorec

Sprememba v vodstvu Upravne enote Grosuplje

Ministrstvo za javno upravo je z 9. 11. 2007 za načelnico Upravne enote Grosuplje imenovalo **NEVENKO GOREC**, univ. dipl. prav.

Dosegljiva je na tel. št. 01 7810 904 ali na elektronskem naslovu ue.grosuplje@gov.si.

Upravna enota Grosuplje

FOTO

- izdelava fotografij z vseh vrst medijev
- povečave do 100x300 na papir ali platno
- fotografiranje za dokumente
- skeniranje in retuširanje starih fotografij
- kaširanje in okvirjanje fotografij
- studijsko in terensko fotografiranje
- fotokopiranje in vezava
- prodaja fotoaparátov, albumov, okvirjev, baterij, video kaset, digitalnih medijev, filmov, daljnogledov ...

AKCIJA

*popust velja za albume v akciji

Izdelava fotografij preko spleta od **0,12€**

IV. GORICA 01/787-77-77
 TREBNJE 07/346-12-22
 LJUBLJANA 01/427-47-27
 GROSUPLJE 01/787-11-11
 GROSUPLJE MC 01/786-39-99

www.MARKELJ.si

OPTIKA

Uporaba kontaktnih leč in delo z računalnikom

Za uporabnike kontaktnih leč je lahko delo za računalnikom še napornejše. Zaradi manj pogostega mežikanja se lahko površina kontaktnih leč izsuši. To lahko povzroči precejšnje neudobje. Če želite pri delu z računalnikom še naprej uporabljati kontaktne leče, preizkusite kontaktne leče, izdelane iz novih materialov, ki ohranjajo njihovo vlažnost kot so ACUVUE® OASYS™ with HYDRACLEAR® Plus

AKCIJA

Ob opravljenem okulističnem pregledu in nakupu 2 škatlic ACUVUE OASYS vam odštete vrednost pregleda od nakupa.

Akcija velja do 31. januarja 2008

ModriVID

NOVO

Okvir za očala do 71,08€
 velja za okvirje z modro oznako

Korekcijska stekla 54,26€
 organsko steklo CR, antirefleksni nanos, trdnostni sloj, index 1,56 od dioptrije +4.00 do - 3.00 in s cilindrom do +/-2

Delo 10,03€

obdelava in brušenje stekel na računalniško vodenim 3D optičnim strojem, montaža

Etui za očala 4,51€

Krpica za stekla 4,91€
 izdelana iz mikrovlaknen, ki čisti in odmaščuje stekla

Redna cena kompleta: 140,28€

PREHRANEK 56,87€
 AKCIJSKA CENA 83,41€

SuperVID

Okvir za očala 61,12€
 velja za okvirje z zlato oznako

Korekcijska stekla 23,01€
 organsko steklo CR, antirefleksni nanos, trdnostni sloj, index 1,5 od dioptrije +4.00 do - 3.00 in s cilindrom do +/-2

Delo 10,03€

obdelava in brušenje stekel na računalniško vodenim 3D optičnim strojem, montaža

Etui za očala 4,51€

Krpica za stekla 4,91€
 izdelana iz mikrovlaknen, ki čisti in odmaščuje stekla

Redna cena kompleta: 112,58€

PREHRANEK 54,2€
 AKCIJSKA CENA 58,38€

OptiVID

Okvir za očala 38,03€
 velja za okvirje z zlato oznako

Korekcijska stekla 14,44€
 organsko steklo CR, antirefleksni nanos, trdnostni sloj, index 1,5, od dioptrije +4.00 do - 3.00 in s cilindrom do +/-2

Delo 10,03 €

obdelava in brušenje stekel na računalniško vodenim 3D optičnim strojem, montaža

Etui za očala 4,51€

Krpica za stekla 4,91€
 izdelana iz mikrovlaknen, ki čisti in odmaščuje stekla

Redna cena kompleta: 71,32€

PREHRANEK 29,63€
 AKCIJSKA CENA 41,69€

RADIO ZELENÍ VAL

Kdo bo nosil

ZLATI KLJUČ

mesta Grosuplje?

Ime in priimek: _____

Naslov: _____

Telefon: _____

Občan-ka občine Grosuplje: _____

UTEMELJITEV

NAJ podjetnik: _____

UTEMELJITEV

Izredni športnik: _____

UTEMELJITEV

Izredni kulturnik: _____

UTEMELJITEV

NAJ društvo/klub: _____

UTEMELJITEV

MEDIJSKA SPONZORJA

RADIO ZELENÍ VAL

GROSUPELJSKI ODMEVI

SPONZORJI

GENERALNI POKROVITELJ

Izpolnite zgornjo glasovnico in glasujte za izbrane kategorije ter podajte svoj predlog in argument, zakaj ste nekemu podelili svoj glas. Predlagani kandidat-ka, sedež gospodarske družbe oz. društva morajo imeti sedež v občini Grosuplje. Glasovnice, ki ne bodo v celoti izpolnjene, ne bodo upoštevane pri glasovanju! Prejemniki zlatih ključev v letu 2006 lahko ponovno kandidirajo v letu 2009. Glasovnica mora vsebovati osebne podatke, vsak pa lahko glasuje enkrat mesečno. Glasovnico pošljite na naslov: Radio Zeleni val, Sp. Slivnica 16, 1290 Grosuplje. Odpiranje glasovnic bo opravljeno samo v prisotnosti komisije, zato morate na ovojnico napisati: Glasovanje "KDO BO NOSIL ZLATI KLJUČ MESTA GROSUPLJE?" Glasovanje bo potekalo tudi preko spletne strani Radia Zeleni val, tj. www.zelenival.com pod rubriko "Kdo bo nosil zlati ključ mesta Grosuplje?"

Krajinski park Radensko polje oaza sožitja človeka in narave v osrčju Slovenije

Območje Radenskega polja je naravni in kulturni biser, ki je v svoji sedanjosti biološki pestrosti nastajal v tisočletni interakciji narave in ljudi. Razprostira se na dobrih 4 km² in je najmanjše med devetimi izrazitejšimi kraškimi polji v Sloveniji. Leži sredi dolenskega krasa tri kilometre jugovzhodno od Grosuplje.

Pobuda za ustanovitev Krajinskega parka Radensko polje izhaja iz obilja naravnih pojavov in naravnih značilnosti tega prostora. V 90. letih prejšnjega stoletja se je v anketi kar 82 % vprašanih iz območja Radenskega polja izreklo v prid ustanovitve Krajinskega parka.

Od takrat naprej, še posebej pa v zadnjih letih, so bile te pobude vse močnejše. Prihajati so začele iz vrst lokalnih prebivalcev, kmetov in drugih domačinov, ki jim to območje največ pomeni in ki vidijo v krajinskem parku razvojno priložnost, ki je trajnostna in naravi prijazna.

13. julija 2007 je bil na Radenskem polju podpisan sporazum med Občino Grosuplje in Ministrstvom za okolje in prostor o sodelovanju pri procesu ustanavljanja Krajinskega parka Radensko polje. S tem so bili zagotovljeni pravni temelji za začetek procesa ustanavljanja krajinskega parka.

Na podlagi razpisa je Občina Grosuplje izbrala najugodnejšega prijavitelja in oblikovala se je projektna skupina, ki bo usklajevala vse aktivnosti ustanavljanja krajinskega parka. Koordinator procesa ustanavljanja je z 20. julijem 2007 postal CENTER Grajski vrt Boštanj, d.o.o., s sedežem na Velikem Mlačevem 59.

Projektna skupina bo morala do konca projekta (predvidoma do decembra 2008 oziroma najkasneje do začetka aprila 2009) izvršiti številne aktivnosti in naloge.

Za njeno pregledno in korektno delovanje bo skrbel Svet za Radensko polje, svetovalno – nadzorni organ; sestavljen je iz predstavnikov različnih oddelkov uprave Občine Grosuplje, predstavnikov KS Mlačevo, Račna, Ilova Gora in Spodnja Slivnica, predstavnika Zavoda RS za varstvo narave, predstavnika Ministrstva za okolje in prostor ter drugih strokovnjakov za Radensko polje.

Predvidene aktivnosti procesa ustanavljanja Krajinskega parka Radensko polje so naslednje:

1. Vzpostavitev in delovanje informacijske pisarne in tajništva projekta

- Poročanje o poteku projekta in aktivnostih poteka akta o zavarovanju Ministrstvu za okolje in prostor in Občini Grosuplje
- Poročanje Svetu za Radensko polje o izvedenih aktivnostih na Radenskem polju

2. Priprava in izvedba aktivnosti komunikacijske strategije

Namen informiranje in predvsem obojestransko komuniciranje z vsemi zainteresiranimi deležniki, lokalnim prebivalstvom in drugimi, ki so tako ali drugače povezani z Radenskim poljem. V ta namen bo koordinator preko informacijske pisarne, brošur, plakatov, časopisov, organiziranih ekskurzij v druge naravne parke v Sloveniji itd. podajal informacije in odgovorjal na zastavljena vprašanja v zvezi z ustanavljanjem parka in aktivnostmi sprejema akta o zavarovanju.

3. Organizacija tematskih delavnic, predavanje za lokalne deležnike in širšo zainteresirano javnost

Te delavnice, predavanja oziroma srečanja so del aktivnosti komunikacijske strategije. Na teh srečanjih se bo govorilo o vsebinah, povezanih z varstvom narave, kmetijstvom,

ribištvom, lovstvom, športnimi dejavnostmi, turizmom, vodarstvom, gozdarstvom, kulturno dediščino, možnimi razvojnimi usmeritvami itd. Predavanja bodo organizirana vsako drugo sredo v mesecu in bodo potekala na različnih lokacijah na območju Radenskega polja.

4. Srečanja s predstavniki krajevnih skupnosti (predsedniki KS), ki ležijo znotraj območja, predlaganega za zavarovanje

Koordinator ima nalogo, da skliče in organizira mesečna srečanja predstavnikov KS Račna, Mlačevo, Ilova Gora in Sp. Slivnica. Namen je, da se zagotovi čim večja komunikacija in obojestransko razumevanje vsebin, povezanih z ustanavljanjem in kasnejšim upravljanjem parka.

5. Sodelovanje s pristojnimi institucijami pri pripravi opisa in analize stanja območja bodočega parka, naravovarstvene strokovne podlage območja, predlaganega za zavarovanje, in pri pripravi akta o zavarovanju Krajinskega parka

Nosilca projekta »Proces ustanavljanja krajinskega parka Radensko polje« sta Občina Grosuplje in Ministrstvo za okolje in prostor.

Kontaktne podatke informacijske pisarne in koordinatorja:

CENTER Grajski vrt Boštanj, d.o.o.
Veliko Mlačevo 59
1290 Grosuplje
Telefon: 040 655 795, 040 655 796,
040 655 797 (vsak delavnik med 9. in 15. uro)
E-mail: info@grajski-vrt.si
Spletni naslov: www.radenskopolje.si

mag. Tina Mikuš

KOLEDAR ZELENIH DOGODKOV

- 8. december 2007: Ekskurzija na Cerkniško jezero. V organizaciji Centra Grajski vrt Boštanj in TD Boštanj. Vabljeni ste vsi zainteresirani. Predstavili bomo primer življenja ljudi v parku kot je Notranjski regijski park. Prijave sprejemamo na telefon 040 655 796 in e-mail: info@grajski-vrt.si, do vključno 6. decembra ali do zapolnitve 52 prostih mest.
- 12. december 2007: 3. tematsko predavanje o Radenskem polju – NASLOV: Radensko polje – kaj sploh pomeni beseda »krajinski park« in kaj prinaša? Predavatelja Leon Kebe in mag. Tina Mikuš).
- Sreda decembra oz. najkasneje 20. december: Prva Seja sveta za Radensko polje in prvo poročilo o delovanju in poteku projekta »Proces ustanavljanja Krajinskega parka Radensko polje«.
- Sreda decembra 2007: 3. redni sestanek CENTRA Grajski vrt Boštanj d.o.o. s predstavniki krajevnih skupnosti, ki ležijo na območju Radenskega polja.
- Sreda decembra 2007: Za vsa gospodinjstva, ki ležijo na območju Radenskega polja smo pripravili koledar Radensko polje 2008- Oaza sožitja človeka in narave v osrčju Slovenije. Koledarje bomo razdeljevali osebno in preko pomoči predstavnikov krajevnih skupnosti in gasilcev.

foto: Leon Kebe

Natura 2000

Med tnalom in nakovalom razvojnih strategij

Regijski park Kozjansko je 12. in 13. oktobra 2007 v sklopu evropske mreže Europarc organiziral dvodnevne delavnice na temo Natura 2000 z naslovom Med tnalom in nakovalom razvojnih strategij. Udeležili so se jih predstavniki krajinskih parkov Goričko, Kozjansko, Triglavskega narodnega parka ter posamezniki, ki se ukvarjajo s problematiko Nature 2000. Namen je bil izmenjava izkušenj pri delu.

Prvi dan smo udeleženci dopoldne v Podsredi prisluhnili predavanjem o mreži Europarc, zakonskim podlagam za Naturo 2000, primeru dobre prakse iz Avstrije ter o našem najmlajšem krajinskem parku Kolpa, popoldne pa smo preživeli na Radenskem polju.

Drugi dan delavnic smo si ogledali projekta, ki ju je uspešno izpeljal Park Kozjansko. Najprej smo si ogledali projekt Visokodebelnih travniških sadovnjakov s starimi sortami jabolk. Z namenom zaščititi nekaj redkih vrst ptic, ki bivajo v tem okolju (npr. vijeglavka), so začetno idejo o ohranjanju takšnih sadovnjakov razširili na prodajo domačega jabolčnega soka iz teh jabolk in ustanovitev drevsnice s starimi domačimi sortami jabolk ter hrušk. V okviru te dejavnosti pa organizirajo tudi Praznik kozjanskega jabolka. Ta zajema nekajdnevno kulturno in izobraževalno dogajanje, ki se zaključuje s sejmom regionalnih produktov v Podsredi.

Drugi projekt, ki smo si ga ogledali je bila učna pot Vetrnik. Ta se nahaja se na vrhu hriba, od koder je prelep razgled na okoliško pokrajino. Del učne poti obsega suha travišča, na katerih se najde kar nekaj redkih živalskih in rastlinskih vrst. Posebej značilne so kukavičnice oz. orhideje.

Zaključek delavnic je bil obisk sejma, ki se je odvijal v sklopu Praznika kozjanskega jabolka in je organiziran vsak drugi vikend v oktobru. Letos je bil že 8. po vrsti, razstavljalci pa so se predstavili na kar 70 stojnicah. Možen je bil nakup različnih domačih pridelkov in izdelkov ter seznanitev z različnimi domačimi obrtni, društvi in posamezniki, ki delujejo na tem območju.

Lara Kastelic

Kot zastopnica KS Račna in Turističnega društva Kopanj sem se udeležila delavnice z gornjim naslovom v sklopu 8. Praznika kozjanskega jabolka. Za kozjanski park sem že vedela, saj sem že pred leti bila na ekskurziji po njem, zato sem šla na pot brez velikih pričakovanj, bolj z mislijo: »No, bomo videli, kaj pravzaprav bo!« Pa sem na koncu ostala brez besed oziroma z veliko besedami novih spoznanj in doživetij. Park sam sem videla v njegovem drugem delu, tako rekoč z druge strani kot nekoč, hkrati pa z vsem novim, ki se je dogodilo od takrat (novo odkupljeni objekti, uresničevanje zamisli, med katerimi sta najpomembnejši 5 let stara drevsnica sadik jabolk starih sort in prireditvev Praznik kozjanskega jabolka).

Sejemska prireditvev, ki je iz začetnih 3 stojnic v 8 letih prišla do neverjetnih 70, me je naravnost prevzela, še več, očarala. Bila je pravi užitek za oko, srce in dušo. Toliko lepote, toliko domiselnosti, hkrati pa domače pristnosti v stvarih in ljudeh (plastika in kič sta prepovedana!), da človek kar verjeti ne more, da se kaj takega lahko rojeva v teh odmaknjenih, po puklastem svetu raztresenih vasicah (ali pa se lahko prav v njih?!). Glede na število prebivalcev so za tako prireditvev morali pljuniti v roke tako rekoč kar vsi. »In sejem bil je živ,« da je bilo veselje. Dišeča jabolka so se obiskovalcem na očeh spreminjala v mošt in jabolčni sok (pasteriziran mošt), pa ne samo ta, tudi cele gajbe jabolk so (poleg drugih stvari) odhajale s kupci, da jih je zmanjkovalo. Od malega poznam in ljubim mošt, pa takega kot na Kozjanskem nisem še pila ...

Kar pa se tiče prvega, tako rekoč teoretičnega dela, pa tole: Kakor čisto vsako opravilo, tudi zelo preprosto, zahteva nekaj znanja in na njem slonečih izkušenj, se je pokazalo, koliko znanja, izkušenj, iznajdljivosti in spretnosti, zaobjete z veliko ljubeznijo do narave in do ljudi, je potrebno za vzpostavitev, vzdrževanje in napredovanje ustanove, ki se ji reče krajinski park. Ta lahko zaživi in zacveti le z vztrajnim, skrajno poštenim in prizadevnim delom, ki mu je tuja vsaka primes razpuščenega liberalizma ali požrešnega kapitalizma. To je bilo zelo dragoceno spoznanje s tega srečanja, kjer je človeška širina in toplina povezala neznane obraze in imena z različnih koncev Slovenije in še čez. Glede tega nihče ni odšel praznih rok domov. »Še se moramo srečati, še veliko si bomo lahko povedali!« so govorili nasmejani, vedri obrazi še bolj kot besede. In moje majavo upanje o našem polju kot vrednem in sposobnem, da zacveti kot krajinski park, se je močno okrepiło. Samo zase je Radensko polje sicer več kot vredno imena park, potreben je le še trden drugi del ...

Ivanka Šircelj-Žnidaršič

Krajinski park v ustanavljanju pomemben tudi v očeh mednarodnih in domačih naravovarstvenih organizacij

Lepote Radenskega polja postajajo vse bolj znane tako znotraj kakor tudi zunaj meja Slovenije. Tega naravnega bisera se zavedajo tudi lokalni prebivalci in zato zavest ter podpora za ohranitev tega območja z vsakim dnem raste. CENTER Grajski vrt Boštanj d.o.o. ima kot koordinator procesa ustanavljanja Krajinskega parka Radensko polje, nalogo, promocije tega območja. Z različnimi aktivnostmi si prizadevamo, da se dober glas o Radenskem polju širi tako v lokalnih skupnosti, kakor po Sloveniji in tudi izven nje.

V okviru te delavnice je bilo Radenskem polju izkazano posebno priznanje. Čeprav je še neustanovljen naravni park so njegovi prebivalci dobili možnost udeležbe na dvodnevni (za njih brezplačni) naravovarstveni delavnici, ki je 12. in 13. oktobra potekala na območju Kozjanskega parka in Radenskega polja.

Osnovni cilj delavnice je bil:

- izobraževanje o pomenu varstva narave za odločevalce, ki so ključni za upravljanje območij Natura 2000
- zagotavljanje celostnega pristopa in vključevanja vseh, ki se jih tematika Nature 2000 dotika.

Dvodnevna delavnica se je začela 12. oktobra 2007 v Kozjanskem parku, Podsreda, in se nadaljeval s popoldanskim obiskom vseh udeležencev delavnice na Radenskem polju. V okviru delavnice so se s primeri dobre prakse sodelovanja med ljudmi in naravo predstavili: Krajinski park Logarska dolina, Triglavski narodni park, Notranjski regijski park in Radensko polje, kot krajinski park v ustanavljanju. Poleg udeležencev delavnice, so ta predavanja privabila tudi druge, ki jih ta tematika zanima. Tako so se z vsebino predavanj seznanili tudi prebivalci iz območja Radenskega polja, predstavniki občinske uprave Občine Grosuplje, kmetijsko svetovalne službe Grosuplje, Ljubljanske univerze, in drugi, ki jih omenjena tematika zanima. Med drugimi se je delavnice udeležil tudi prof. dr. Dušan Plut.

V vseh predavanjih je bilo predstavljen velik pomen, narave, pa tudi človeka, ki živi v skladu z naravo. Park sam po sebi ne bi nikoli bil to kar je, če ga takega nebi ohranili ljudje, ki na tem območju živijo. Poudarek, da je večja pestrost rastlinskih in živalskih vrst zasluga ljudi, ki zemljo ljubeče obdelujejo, torej ni odveč.

Po predstavljenih primerih dobre prakse je geograf in usposobljeni vodič g. Tone Gruden udeležencem, med njimi so bili tudi gosti iz sosednje Avstrije, predstavil Radensko polje.

Predavanja na Radenskem polju so finančno omogočili: EUROPARK FEDERATION, Ministrstvo za okolje in prostor ter Občina Grosuplje.

HYPOXI, STUDIO ZA MOŠKE IN ŽENSKE

Se trudite s telovadbo in strogimi dietami, maščobne blazinice pa trdnovratno vztrajajo.

Če že, pa shujšate točno tam, kjer si to najmanj želite, kjer bi bilo potrebno pa...
Ja stara zgodba, ki jo nekateri dobro poznamo.

Prijazno vas vabimo, da si rezervirate prvi **brezplačni termin** in preizkusite učinkovito naravno metodo za odpravo maščob in celulita na problematičnih delih telesa.

Pokličite na 051/633-446, lahko pa nas tudi obiščete na **www.vitaline.si**.

Ostali program:

- PILATES
- NORDIJSKA HOJA
- DRUŽABNI PLESI
- AQUA DETOX!
- PRAZNOVANJE ROJSTNIH DNI
- SVETOVANJE O ZDRAVEM PREHRANJEVANJU

Vita line - PE Grosuplje, Slovenska cesta 14, Grosuplje

PRODAJA:

- *REZERVNIH DELOV ZA VSE VRSTE OSEBNIH VOZIL,
- *DODATNA OPREMA,
- *MOTORNA OLJA ZA OSEBNA IN TOVORNA VOZILA,
- *AUTOPLAŠČI

4 X NA DAN DOSTAVA ISKANIH REZERVNIH DELOV V TRGOVINO.

Feri avto d.o.o.
Ljubljanska 17
1290 Grosuplje
tel. 01/ 787-34-22
GSM 040/ 22-44-07

SPET BOMO S ŠAMPANJCEM V DOBRI DRUŽBI
S SIMFONIČNIM ORKESTROM,
IZJEMNIMI OPERNIMI SOLISTI IN PLESALCI
NAZDRAVILI PRIHAJAJOČEMU LETU NA

Novoletnem opernem koncertu
v Nedeljo, 30. Decembra 2007 ob 19:00 uri v Sporstni dvorani Brinje Grosuplje

PREDPRODAJA VSTOPNIC: ZVEZA KULTURNIH DRUŠTEV GROSUPLJE,
MESTNA KNJIZNICA GROSUPLJE
INFORMACIJE: 01/786 40 28

Grosuplje, kdo bo tebe ljubil?

V zadnjem času se v vseh medijih pojavljajo polemike o vseh vrst podražitvah in tudi o višini inflacije, ki jo ljudje občutimo pri vsakodnevnem delu in življenju.

Če pogledamo organizacijo trgovine v našem kraju, ki prodajajo vsakodnevne potreščine oz. živila opazimo, da imamo občani vse manj trgovin na izbiro. Na razpolago imamo dva velika trgovska centra Tuš in Merkator, vemo pa da je bilo pred reorganizacijo trgovin v Grosupljem še trgovina Kmetijske zadruge, katera je tudi prodajala živila, torej smo imeli več možnosti izbire kje bomo kupovali, kot sedaj. Nekaj malih trgovin se je zaradi konkurence velikih žal moralo zapreti.

Tržno gospodarstvo za katerega smo se odločili, mora sloneti na konkurenčnosti, ker samo konkurenca lahko uravnava cene izdelkov, oz. živil, kakor tudi ostalih storitev. Torej ob dvopolnosti trgovine v našem kraju, lahko rečemo, da praktično nimamo možnosti prave izbire ponudbe s tem pa posredno pada tudi kvaliteta, ker za tretjo izbiro moramo občani vzeti avto ali avtobus in se odpeljati v Ljubljano, kar pa seveda pomeni dodatne stroške in izgubo časa. Ko se vozim po drugih približno enako velikih mestih opažam večjo ponudbo trgovcev. Občanom trgovci nudijo večjo možnost izbire, tako v cenovnem smislu, kakor tudi v smislu kvalitete trgovinske ponudbe in ostalih uslug, ki jih mora trgovska veriga nuditi svojim kupcem. Mesto Grosuplje z cca. 8000 prebivalci in še z dokaj velikim vaškim zaledjem po mojem mnenju zaslužimo večjo možnost izbire med trgovci v domačem kraju. Po mojem mnenju bi morala občina v svojih planih opredeliti tudi prostorske pogoje za širitev mreže več trgovcev, kot jih imamo sedaj. S tem bomo posredno prisilili trgovce, k medsebojnemu konkurenčnem boju posredno k nižanju cen in posredno tudi k dvigu kvalitete blaga in storitev.

Anton Žitnik

Grosuplje - Adamičeva, prodam delno opremljeno enosobno stanovanje s kabinetom 58,12 m², zgrajeno leta 1988, pritličje, dober raspored, CK, vsi priključki, kalorimeter, števcji za vodo, nova kopalnica zamenjanimi odtoki, okna so lesena termopan, zastekljen balkon, mirna lokacija, z.k. v postopku, menjana streha bloka l. 2000 in novi domofoni, vseljivo po dogovoru. Cena: 115.000,00 EUR
Kontakt: Ivan 041/995-925

Ritem Duha 2007

V soboto, 20. oktobra 2007, se je v Mariboru, v dvorani Leona Štuklja odvijal 6. festival ritmične duhovne glasbe, znan kot Ritem duha. Med nastopajočimi je bila tudi Dobrepoljka **Tina Gačnik – TIANA, spremljevalne glasove pa smo dodali Boštjan in Miha Kadunc, Katja Meglen, Mirjam Hočvar ter Špela Nose.**

Na festivalu smo se predstavili s skladbo Knjiga vseh knjig. Tiana je prejela naziv najboljše debitantke in tretjo nagrado strokovne žirije. Pesem govori o Svetem pismu ter o Božji besedi, ki se nas dotika in nam v življenju kaže pravo pot. V refrenu se zahvaljujemo Bogu za spoznanje vseh presvetih skrivnosti in za studenec žive vode modrosti. Avtor besedila in glasbe je Leon Oblak, kateremu glasbeni festivali niso tuji, za aranžma pa je poskrbel Bor Zuljan, bivši kitarist skupine Šank Rock. Posebna zahvala gre vsem navijačem, ki so nas prišli vzpodbujati (bilo jih je poln avtobus), vsem, ki so glasovali za nas, županu občine Dobropolje g. Janezu Pavlin, ki je sponzoriral prevoz, Pekarni Blatnik, ki je poskrbel, da navijači ter nastopajoči nismo bili lačni, ter Tininim staršem, ki so poskrbeli za postrežbo in dobro vzdušje med navijači.

Ob tej priložnosti se zahvaljujem Tini Gačnik, da nam je dala možnost sodelovati na glasbenem festivalu, ob katerem smo dobili nov zagon na področju glasbe. Veselimo pa se že novih projektov, ki jih pričakujemo od Tiane. Več o festivalu si lahko preberete na www.ritem.duha.net.

Boštjan Kadunc

MAXIMA

FREE VOOGUE®

Lektos d.o.o.
Adamičeva 3b
1290 Grosuplje
Tel./fax:
(01) 786-46-49

Športno društvo Sonce

Vzemite si čas zase. (60 minutne vadbe)

SENIOR FIT ob 9:00
AEROBIKA ob 19:40
PILATES ob 20:45

Opis vadb SENIOR FIT
Dopoldanska aerobika za vse, ki želijo ohraniti vitahost telesa tudi v jeseni svojega življenja.

AEROBIKA
Intenzivna vadba za celotno telo. Poleg kardio treninga skrbimo tudi za krepitev pomembnih mišic. Za oblikovanje telesa in sprostitve vaših misli.

PILATES
Krepilna vadba za lepšo držo in bolj čvrsto telo. Z aktivacijo globokih mišic oblikujemo postavo, lepšo držo in lastne misli.

Kdaj:
vsako **SREDO**
in **PETEK**

Kje:
Gasilski dom Grosuplje
Gasilska ulica 6
(nasproti trgovine Tuš oz. za pekarno)

Kaj potrebujete:
udobno športno oblačilo,
pijačo, športno obutev,
brisačo in
talno blazino ali
armafleks.

Decembra bo potekalo nagradno žrebanje za vse člane društva Sonce.

Prijavite se na:
041 261 566
info@sunshine.si

Število mest na posameznih urah je omejeno.

www.sunshine.si

TAKO SVEŽ, DA NE OSTANE NITI KRAJČEK.

Krajcar

Mercator

*Pekarna
Grosuplje*

SVEŽ. HRUSTLJAV. DIŠEČ. VEČKRAT NA DAN.

svetovanje, izmere
in montaža na domu

**IZDELAVA ZAVES
PO NAROČILU**

**Šiviljstvo
Kastelic Majda s.p.**

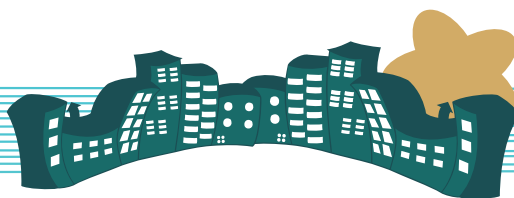
Polica 53, 1290 Grosuplje
tel. 01/786 49 43, 01 786 49 44
GSM 041 347 893

IZDELAVA IN MONTAŽA

**SENČILA
OVEN**

- ŽALUZIJE
- ROLETE
- TENDE
- LAMELNE ZAVESE
- PLISE ZAVESE

Tomaž Oven s.p. GSM: 031/879-079
Adrijska 1, 1200 Vostro Brno Tel./fax: 01/7878-266

AŽUR

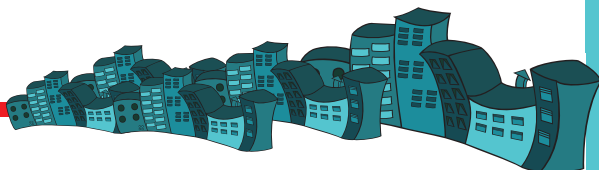
NEPREMIČNINE, DELNICE, SKLADI, MENJALNICA

Kolodvorska cesta 2 Grosuplje T 01 7860 880 F 01 7860 881 M +386(0)31 610 644 E azur@siol.net www.azur-nepremicnine.si

PRODAJATE? KUPUJETE? NAJ VAM POMAGAMO!

- ✿ najdemo kupca za vašo nepremičnino
- ✿ najdemo nepremičnino, ki jo želite kupiti
- ✿ uredimo vso dokumentacijo- od sestave pogodbe do predloga za vpis v zemljiško knjigo- v sodelovanju z odvetnico
- ✿ spremljamo vas do zaključka posla

Varno, zanesljivo, strokovno.

Skupina Gledališče pod mostom - PGD Velika Loka

Vas vabi na gledališke predstave
komedije Franza Streicherja

KAKO IZ ZADREGE:

nedelja, 25. november, ob 15^h
- Župnijska dvorana Višnja Gora,

petek, 30. november, ob 19^h
- Družbeni center Krka,

nedelja, 2. december, ob 14^h
- dvorana PGD Polica.

Kulturno društvo Gledališče Krka
pa v sodelovanju z
GLEDALIŠČEM POD MOSTOM

vabi v soboto, 1. decembra, ob 19^h
v dvorano PGD Velika Loka
na predstavo komedije
Cvetka Golarja

VDOVA ROŠLINKA.

Vljudno vabljeni!

Sporazum

Podpisani **Janez KRIŠTOF** izjavljam,
da ne bom več grozil **Mirku Permetu**
in se ne bom več vzpenjal samovoljno
na njegova vozila.

Zavod za prostorsko, komunalno
in stanovanjsko urejanje
Grosuplje d.o.o.

⇒ PRI GRADNJI VAŠEGA NOVEGA
ALI REKONSTRUKCIJI OBSTOJEČEGA
OBJEKTA VAM NUDIMO:

- izdelavo »urbanističnega dela« posebnega dela projekta (lokacijska dokumentacija po starih predpisih),
- izdelavo projektne dokumentacije za vse vrste objektov,
- pridobitev gradbenega dovoljenja,
- izdelavo geodetskega posnetka in parcelacijo zemljišča.

⇒ ČE STE ETAŽNI LASTNIK V
VEČSTANOVANJSKI HIŠI,
NAS LAHKO NAJAMETE:

- za upravnika vaše hiše,
- za vpis etažne lastnine.

NAJDETE NAS

na Taborski cesti 3 v Grosupljem
in na telefonskih številkah
01 7810-320 ali 01 7810-329 ali 7810-333

FizioFit Mediko

Fizioterapija, kozmetika
in pedikura

Dedni dol 33
1294 Višnja Gora
tel 01 78 84 631, 78 03 069

www.mediko.si,
www.tico.si/mediko,
e-mail: mediko@siol.net

Za Vas smo pripravili več kot
80 različnih neg obraza in dekolteja.
Lako vas tudi naličimo.

Opravljamo pedikuro,
manikuro in depilacije.
Za boleč hrbet ali za boljše počutje
si privoščite masažo,
masažo z vročimi kamni...

Letos lahko svojim najdražjim
podarite darilni bon.

Fizioterapija na koncesijo ali samoplačniško.

SAMOPLAČNIŠKA ZOBNA ORDINACIJA

v Centru Dolfke Boštjančič na Igu

PRENADENT D.O.O.

vas vabi in vam ponuja

estetsko sanacijo zobovja s plombami, prevlekami
iz najkvalitetnejšega porcelana, implantanti ter
protezami, beljenja in vse preventivne posege
pri odraslih in otrocih.

Naročanje po telefonu 040 / 934 000

vsak delavnik med 8. in 18. uro

medena darila

Čebelarstvo
tomazic

Grosuplje
Pod gozdom 7/9
www.tomazic.biz
031 416 802
01 787 23 56

bogati čebelji pridelki

vabljeni na pokušino

Plazma

HD ready 100 Hz

Plazma televizor
LG 42PC51

Diagonala 107 cm, ločljivost 1024x768 px, kontrast 15.000:1, svetilnost 1500 cd/m², 100 Hz, 2x HDMI vhod, HD ready.

999,00 € 239.400 SIT

5000:1

2 ms

DVI

22" široki LCD
zaslon LG L226WTQ

Ločljivost 1680x1050, odzivni čas 2 ms, dinamični kontrast 5000:1, DVI vhod z HDCP, VGA. Garancija 3 leta.

319,90 € 76.661 SIT

acer

Celeron 1,73 GHz

160 GB hdd

2 GB ram

Notesnik
Acer Aspire 5315

Procesor Intel Celeron M 530 1,73 GHz, pomnilnik 2 GB DDR2, trdi disk 160 GB sata, DL DVD±RW zapisovalnik, LCD zaslon 15,4", ločljivost 1280x800, int. gr. kartica Intel GMA X3100 do 358 MB, Wlan 54 Mbit, Bootable Linux. Garancija 2 leti.

589,00 € 141.148 SIT

OLYMPUS

7,1 mio točk

3x optični zoom

Digitalni fotoaparar
Olympus FE-210

Ločljivost 7,1 mio točk, 6,4 cm LCD zaslon, 3x optični in 4x digitalni zoom, makro že od 5 cm. Stabilizator slike. Snemanje video posnetkov, slovenski meniji, uporaba AA baterij. Podpira xD pomnilniške medije. Garancija 2 leti.

99,99 € 23.962 SIT

Canon

Večnamenski
barvni tiskalnik Canon MP210

Ločljivost tiskanja 4800x1200 dpi. Hitrost tiskanja in kopiranja do 22čb/17b. str./min. Ločljivost optičnega čitalnika 600x1200 dpi 48 bit. Pictbridge. USB 2.0.

82,99 € 19.888 SIT

SONY

MP3 1 GB

samo v trgovinah
Big Bang

MP3 predvajalnik
Sony NWDB103 1 GB

1 GB pomnilnika. Predvaja MP3/WMA formate. Trovrstični LDC zaslon. Vgrajena baterija omogoča do 12 ur predvajanja. Prenos glasbe "povleci in spusti". NWDB105 2 GB: 59,99 € (14.376 SIT)

49,99 € 11.980 SIT

BIG BANG

VEDNO NEKAJ NOVEGA

WWW.BIGBANG.SI

Big Bang Rudnik - že 5 let z vami!

TC Supernova, Jurčkova cesta 228,
1000 Ljubljana, tel.: 01 280 50 20

Bofex d.o.o. - skupina Merkur, Ljubljana. Ponudba velja od 25. 11. 2007 do prodaje zalog. Vse cene so v € in vsebujejo DDV. Tiskarske napake niso izključene. Cene v SIT so preračunane po tečaju zamenjave 1€ = 239,64 SIT.

Blagoslov prenovljene kapelice v Lučah

Na Martinovo soboto, 10. novembra 2007, je na stičišču treh vasi (Luče, Velika Loka in Žalna), za katerega domačini uporabljajo ime zaselka Na šoli, žalski župnik Andrej Šink blagoslovil lepo prenovljeno Marijino kapelico. Ob njej se je poleg sorodnikov pokojnega Martina zbralo tudi veliko število sovaščanov, ki so z molitvijo in pesmijo napravili blagoslov še posebej slovesen. Kapelico je zgradil Martin Štibernik leta 1922, za njeno obnovo, na koncu pa tudi za pogostitev, je poskrbela njegova pravnukinja Tatjana ter pridne roke mojstrov in gospodinj.

Jože Miklič

Martinova sorodnica Cirila je uvodoma povedala nekaj besed v zvezi z zgodovino kapelice: »Kapelico je dal postaviti Martin Štibernik kot zaobljubo za srečno vrnitev iz prve svetovne vojne in kot prošnjo Mariji tudi za odvrnitev neozdravljivih bolezni, ki so razsajale v tistem času. Blagoslovljena je bila 14. julija 1922. Oltar v kapelici so najprej krasili trije leseni svetniki iz cerkve sv. Ožbolta v Lučah, ki so jo tisti čas obnavljali, ta pa je dobila nove svetnike.

Okoli leta 1955 so nepridipravi te svetnike ukradli in jih prodali v Italijo. Krajo so domači prijavili, a svetnikov niso dobili nazaj. Dobili so le manjšo odškodnino, kateri pa so dodali še svoje prihranke in kupili kip Brezmadežne Matere božje...«

V vsej zgodovini kapelice so sorodniki Martina Štibernika, dobri sosede in ljudje od blizu in daleč prinašali h kapelici cvetje in prižigali sveče ter s tem še posebej častili Marijo tudi v nedavnem za vero nenaklonjenem času, ko so moralne vrednote izgubljale svojo vrednost.

Pravnukinja Tatjana, ki ima gostišče Pr' Martinet (to dejavnost je poleg županske funkcije opravljal tudi njen praded Martin) je poskrbela za obnovo kapelice. Na prenovljeno zgradbo so namestili novo ostrešje, kapelico jo lično prepletkali, uredili tlak v njej in obnovili Marijin kip. Poleg tega so na levi strani dali umetniku upodobiti sliko sv. Neže, na desni pa sv. Martina. Datum

ponovnega blagoslova pa so izbrali zaradi časa, ko njihov pokojni sorodnik in graditelj kapelice goduje, rojstni dan pa je praznoval 5. novembra.

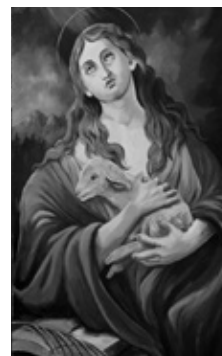
Župnik Andrej Šink je posebej v nagovoru poudaril simbolni pomen kapelice: Na tej lokaciji združuje tri vasi, pa tudi sama s svojo pojavnostjo povezuje ljudi v veri. Vsakemu posebej pa govori: »Poglej nazaj in poglej naprej ter se zberi v svoji sedanjosti in svojem trenutnem stanju! Hvaležno poglej na vse tiste, ki so ti pomagali, da si postal to, kar si, in v sedanjosti skušaj uresničiti to, za kar so se trudili tvoji predniki in je kot neko vezivo za naprej, da ga tudi ti uresničuješ. In pogled naprej? To pa je tisto, čemur kristjani rečemo vera, upanje in ljubezen...«

Nadalje je v svojem nagovoru poleg Marije posebej omenil svetnico, sv. Nežo, ki ima na sliki upodobljeno jagnje v naročju. Njeno življenje je bilo krotko in kot krotko jagnje je darovala tudi svoje življenje. Za sv. Martina vemo, da je bil poleg priljubljenega škofa tudi velik dobrotnik. »Vsi upodobljeni svetniki na kapelici pa naj nas nagovarjajo kot vzorniki prijateljstva z Bogom,« je še vzpodbudil župnik Andrej Šink.

Po blagoslovu so se prisotni še zadržali skupaj in v druženju zapeli kar nekaj ljudskih in verskih pesmi, med katerimi sem nekatere prvič slišal, pa čeprav sem jih slišal že precej. Menim, da bi jih bilo vredno zarisati tako z besedo kot z notami.

Obnovljena Marijina kapelica v Lučah.

Sv. Neža

SLIKA LEVO SPODAJ: Župnik Andrej Šink blagoslavlja kapelico.

Sv. Martin

SLIKA SPODAJ: Zbrani ob blagoslovu kapelice Na šoli - na stičišču treh vasi.

Janez Jereb: Kako sem zidal škocjansko cerkev

Župnijski urad Škocjan pri Turjaku je izdal knjigo *Kako sem zidal škocjansko cerkev*, za katero je zapise iz Jerebove kronike izbral, prepisal in redigiral dr. Edo Škulj. Župnik Janez Jereb je župnijo prevzel leta 1906, leta 1907 pa je že maševal v novi cerkvi. Uporabil je načrte iz leta 1891 z nekaj popravki, starinoslovec Konrad Črnologar, ki je tedaj deloval v Šmarju, pa je povedal, kaj od stare cerkve morajo ohraniti. Janez Jereb je vse dogodke v zvezi z gradnjo vestno zapisoval, od prvih dogovorov, do izbire zidarjev, poklical je že preverjene zidarje, ki so mu zidali cerkev v Svetem Vidu nad Cerknico, in zbiranja pomoči. Sam je večkrat odšel od hiše do hiše po vaseh in prosil za denar, farani so sami žgali apno, dajali les, udarniško delali. Pisal je tudi vsem v tujino izseljenim Škocjancem, da so prispevali za novo cerkev. Takole je zapisal v svoji kroniki župnik Jereb: »25. oktobra 1906 sem prišel v Škocjan, 28. oktobra 1906 sem imel prvo pridigo in ob letu 27. oktobra 1907 je bila blagoslovljena nova škocjanska cerkev.« Trume vernikov so prihajale v novo cerkev, ki ji je manjkala še vsa oprema, tudi klopi še ni bilo. Napise za blagoslov nove cerkve je prispeval Jerebov prijatelj, pisatelj Fran Saleški Finžgar, ki se je pogosto mudil v Škocjanu. Kar devet župnikov je bilo prisotnih pri blagoslovu, vendar cerkev še ni bila končana. Župnika Jereba je še nekajkrat doletela težka pot od hiše do hiše, ko je prosil za darove za klopi, za oltarje, za poslikave že tako revne farane. Knjiga se zaključuje z letom 1912, ko dokončajo poslikavo cerkvene ladje. Iz obsežne kronike je urednik izbral odlomke, ki se dotikajo cerkve in verskega življenja, mnogo pa je tudi zapisov vzporednega življenja. Knjigo pestri doslej neznano bogastvo Jerebovih risb cerkve in drugih stavb. Dodane so še reprodukcije starih fotografij in razglednic.

Knjiga nudi zanimivo branje domačinom, saj lahko večkrat zasledijo v zapisih svoje prednike, sicer pa nam plastično predstavlja čas okoli prve svetovne vojne z vsemi težavami, ki so se nad ljudi zgrnile v takratnih prelomnih časih v naših škocjanskih hribih.

Kogar le zanima naša preteklost izpred stotih let, bo tu našel obilico zanimivega branja, da knjige ne bo odložil do konca. In strinjal se bo, da ne bi bilo odveč, če bi lahko tako prebrali celotno kroniko.

Ob stoletnici škocjanske cerkve

Kot sončnični cvet, je ugotovil v pridigi na praznični dan 28. oktobra 2007 dr. France Oražem, je v soncu zasijala prenovljena cerkev svetega Kancijana in tovarišev mučencev. Pred stotimi leti je bila namreč na ta dan posvečena povečana cerkev, ki jo je zgradil župnik Janez Jereb.

Napis pred vhodnimi cerkvenimi vrati je sporočal: 'Hiša božja – vrata nebeška'. Cerkev je dom, je v svoji pridigi poudaril dr. France Oražem, je znamenje in orodje božjega delovanja, vrata pa so odprta za mir, upanje in ljubezen. Zgrajena je bila z ljubeznijo, odrekanjem. Domačini, revni kmetje in mali obrtniki, so jo gradili z lastnimi prispevki, posojili in udarniškim delom. Po posvetitvi je pisatelj in duhovnik Fran Saleški Finžgar v Slovincu zapisal, da lahko rečejo, da je to 'njihova cerkev'.

Pred kratkim so v cerkev dobili tudi relikvije svetnikov iz cerkve svetega Kancijana na Krasu, je povedal sedanji župnik dr. Edo Škulj. Goriški škof je odobril prenos delčkov kosti treh svetnikov – mučencev, ki so v prvih stoletjih krščanstva umrli mučeniške smrti.

Ob stoti obletnici posvetitve cerkve je Turistično društvo Škocjan pripravilo kulturno prireditev, ki so jo izpeljali kar v cerkvi, ker je deževalo. Program je povezovala Ana Gregorič, glavni organizator pa je bil Jožef Marolt.

Nastopila je Dobrepoljska godba, da bi lažje podoživeli čas, ko je v Škocjanu igrala prva godba na Kranjskem, ki jo je ustanovil župnik Janez Jereb.

Predsednik Krajevne skupnosti Jože Krašovec se je zahvalil vsem, ki oblikujejo versko in kulturno življenje v kraju, nekdanjim škocjanskim župnikom: Antonu Potokarju, Antonu Prijatelju in Jožetu Razingerju, ki so na ta praznični dan somaševali v župnijski cerkvi. Spomnil je na nekaj letnic: 2003. leta so v okviru prireditve Stati inu obstati postavili spomenik župniku Janezu Jerebu, ki je sicer pokopan na Kopanju; 2004. leta so izdali knjigo Janez Jereb: 1873-1937: ob stoti obletnici Jerebovega prihoda v Škocjan - vrlji Janez

iz Škocjana pri Turjaku: črtice iz njegovega življenja, ki jih je uredil Jožef Marolt, ki je naslednik njegovega kulturnega delovanja. Pred cerkvijo nastaja spominski park.

Z lepo domačo pesmijo so nas razveselili člani etno skupine z Gradeža (7 žensk in dva moška), ki so igrali na harmoniko in kitaro ter perilnik, lončeni bas, čeber z napeljano vrvico, na rebra na pol spletene košare, grablje, ribež in cugžago. Prva pesem je opevala Gradež in njihovo sušilnico sadja, druga pa je bila spletena v venček slovenskih narodnih.

Maja Sodja iz Kulturnega društva Škocjan je recitirala pesem o Škocjanu, ki jo je Jereb, ki je zbiral tudi ljudske pesmi in običaje, zapisal v svojo kroniko.

Domačini so z dobrotami radostili prisotne, pod kozolcem pa so ob drugih dobrotah ponujali tudi predstavljeno knjigo.

Popoldne pa so povabili na oder Gasilskega doma Škocjan igralca Gregorja Čušina. Predstavil je svojo monodramo *Evangelij po Čušinu*. V zadnjem času izhajajo novi evangeliji, največ prahu je dvignil evangelij po Judi, takrat nekako, se je pošalil igralec, pa je odkril tudi svoj *Evangelij po Čušinu*. Že na začetku je opozoril, da komu njegov pogled na vero ne bo všeč, ampak tako vidi in doživlja zgodbe iz Svetega pisma on, igralec in oče petih otrok. Postavil se je v vlogo 13. apostola in skupaj z Jezusom Kristusom je hodil iz kraja v kraj in s svojimi komentarji spremljal dogodke: preizkušnja v puščavi, oživljanje Lazarja, zadnje večerje... Razglabljal je o odnosih med Jezusom in njegovo materjo, med apostoli, med biblijskimi osebam, vse pa je začel z dobršno mero morja, med katerim so se skrivale tudi grenke resnice in mnoga namigovanja na naše sedanje površno, včasih plehko in prazno življenje. Dobro uro zabave nam je privoščil, po treznem razmisleku o povedanem pa nam je dal tudi marsikatero temo za pogovor in razmišljanje.

Marija Samec

Somaševanje so opravili nekdanji še živeči škocjanski župniki Anton Prijatelj, Jože Razinger, Anton Potokar ter domači župnik dr. Edo Škulj z duhovnim pomočnikom dr. Francetom Oražmom.

Tur v sklepniku gotskega oboka priča, da je bila škocjanska cerkev že davno močno povezana tudi s turjaškim gradom.

Fotoreportaža:

SLIKA ZGORAJ: Pri slovesni sveti maši je sodelovala tudi Godba Dobrepolje.

SLIKA LEVO: Gregor Čušin v Evangeliju po Čušinu popoldne v škocjanskem gasilskem domu. - Foto Drago Samec

SLIKA SPODAJ: Etno skupina Suhe češplje iz Gradeža.

SLIKA DESNO: Krstni kamen v gotski kapeli, pri katerem je bil krščen pred skoraj 500 leti Primož Trubar.

SLIKA NA NASLOVNICI: Prenovljeno pročelje škocjanske cerkve v spomin na gradnjo pred 100 leti.

Slovesnost ob obnovitvi cerkve na Magdalenski gori

Narod brez zgodovine je kot ptica brez enega krila.

Nedelja, 14. oktober - Prečudovit jesenski nedeljski dan – dan, ki ga je naredil Gospod. Cerkvica na Magdalenski gori je bila ožarjena z barvitimi sončnimi žarki, njena okolica pa se je kopala v pravih jesenskih barvah, ki jih je oddajal v jesensko listje odet gozd, ki skriva to lepoticu – cerkev sv. Magdalene, ki je bila nekoč božjepotna cerkev, pribežališče številnih romarjev. To prelepo nedeljsko popoldne pa je bilo kot nalašč za svečanost, ki so ji hoteli prisostvovati častilci te cerkvice od blizu in daleč – ljubljanski pomožni škof dr. Anton Jamnik je namreč blagoslovil prenovljeno svetišče.

Alenka Adamič

O zgodovini Magdalenske gore

V pozdravnem govoru, ki ga je predsednik TD Magdalenska gora g. Marko Janežič namenil pomožnemu škofu dr. Jamniku, domačemu župniku dr. Bojanu Korošaku, župniku g. Kerinu, lipoglavskemu župniku in g. župniku Jožetu Mrvarju, ki je do nedavnega vodil šmarsko župnijo, se je najprej sprehodil po zgodovinskih pričevanjih Magdalenske gore, ki leži na 504 m visoki vzpetini severovzhodno od naselja Šmarje-Sap in je eno najpomembnejših arheoloških železnodobnih najdišč v Sloveniji.

Cerkev Marije Magdalene je bila zgrajena v srednjem veku in je v listinah prvič omenjena leta 1663; bila je zgrajena po strogih predpisih, ko so veljali za gradnjo cerkva – obrnjena je bila od vzhoda proti zahodu. Med številnimi šmarskimi podružnicami kot cerkev »brez oltarja in brez denarja« jo omenja že Valvasor.

Okoli podružnične cerkve sv. Magdalene, ki jo sestavlja utrjen zgornji del akropole, v katero vodijo na jugovzhodu dobro ohranjena vrata ter večji in slabše utrjen spodnji del, ki leži na položnem hrbtu, so konec 19. stoletja pri arheoloških delih odkrili pomembne ostanke naselja iz železne dobe. Magdalenska gora tudi po velikosti sodi med največja železnodobna naselja v Sloveniji. Okoli nekdanjega naselja je tudi več gomil, od tega večja skupina severozahodno od naselja v gozdu, ter posamezne gomile ob cesti, ki vodi proti Hrastju. Zgodovinski viri pričajo, daje bila Magdalenska gora neprekinjeno poseljena od starejše železne dobe do rimskega obdobja. Tako tudi največji del izkopenin sodi v starejšo železno (halštatsko)

obdobje, v katerem je Magdalenska gora doživela tudi največji razcvet.

V letu 1998 je Občina Grosuplje na Magdalenski gori uredila, leta 2005 pa prenovila arheološko pot v okviru načrtnega urejanja ter uveljavljanja kulturne in naravne dediščine na svojem območju. Kot zanimivost na Magdalenski gori je g. Marko Janežič še povedal, da se s križem pod mežnarijo začne križev pot, ki poteka po celotni poti do vrha.

»Želim vam lepo doživetje blagoslova in sv. maše, ki jo bomo darovali v čast obnovenim delom in odrekanjem, ki so bila potrebna za obnovo tega kraja,« je pozdravne besede sklenil predsednik Turističnega društva Magdalenska gora, g. Marko Janežič.

Iz nagovora škofa dr. Jamnika

Cerkev je bila polna do zadnjega kotička, ko je pomožni škof dr. Anton Jamnik pričel darovanje zahvalne sv. maše ob somaševanju duhovnikov, ki jih je na začetku omenil že g. Janežič. O pomenu Magdalenske gore pa je v pridigi spregovoril tudi dr. Anton Jamnik: »Magdalenska gora govori o grobiščih, o veri v večno življenje. Ta bogata zgodovina je izredno pomembna za nas, Slovence, da ohranjamo svojo zgodovino, da smo ponosni nanjo. Človek brez zgodovine je kot drevo brez korenin, se posuši...Cerkev tu na Magdalenski gori, okolica, zvonik, notranjost – je prava nevesta, prav lepoticu, ki žari v svoji lepoti. Da bi iz te vere rasli, močni, ponosni na vse, kar se je v zgodovini zgodilo! Da bi tudi v teh razmerah znali iz te močne vere pričevati za Kristusa! Če ni zgodovine, ne moremo najti pravega ravnotežja... Živimo v milostnih trenutkih zgodovine, ki nam daje neskončno možnosti. Krščanstvo nikoli

ne more postati sodobni dogmatizem, krščanstvo je radost, upanje...

Ta obnova cerkvice na Magdalenski gori govori o vaši požrtvovalnosti, koliko truda, žrtev in tihih molitev je bilo, da vam je to uspelo narediti. Govori o tem, da zaupate v Boga, hkrati pa trdno stojite na tleh. Nobenega razloga ni za zaskrbljenost, dvome, saj zaupamo, da je Bog stvarnik zgodovine. Na tem svetem kraju nam govori, da dobro, lepo, resnica – zmeraj zmaga. Ti trenutki so priložnost, da poživimo svojo vero, da v sebi nosimo luč. Čimveč luči bo v naših srcih, tembolj svetel bo svet, v katerem živimo,« je med še mnogimi svetlimi iskricami vzpodbudno sklenil dr. Anton Jamnik in zaključil svojo pridigo z iskreno željo, da bi vernike in župljane ta obnova še bolj povezala med seboj, da bi se naši skupni odnosi še bolj utrdili, postali še bolj iskreni... – so bile besede, namenjene vsem obiskovalcem Magdalenske gore.

Kdor jih je hotel slišati, jim je prisluhnil,

V pridigi je dr. Jamnik spregovoril o pomenu zgodovine in krščanstva. – Foto Alenka Adamič

kdor jih hoče razumeti, jih je razumel in kdor hoče živeti po njih, bo živel... Da bi bilo čimmanj src, ki bi te iskrene želje ne prišle do njih!

Tudi po zaključeni sv. daritvi je bilo okrog cerkvice na griču prijetno domače. Za iskreno druženje so s sladkimi dobrotami poskrbele gospodinje turističnega društva in župnije. In obiskovalci sami, ki jim sprehod na Magdalensko goro vedno znova polepša dan.

Pogovor s predsednikom TD Magdalenska gora

Vničmanj prijeten pogovor kot sobila pristna vsa druženja teh nedeljskih obiskovalcev, sem se zapletla s predsednikom turističnega društva Magdalenska gora, g. Markom Janežičem.

Čigava je bila ideja za obnovo cerkve na Magdalenski gori?, me je zanimalo potem, ko smo o obnovitvi ta dan že slišali nekaj pomembnih informacij.

»Pred sedmimi leti smo ustanovili naše turistično društvo in ga poimenovali po Magdalenski gori. Ustanovili smo ga z namenom varstva okolja, naravne in kulturne dediščine, ljudskih običajev, organizacije prireditve... Skratka, v želji, da bi Magdalensko goro zaradi njene tako bogate kulturne in naravne dediščine, predstavili širši javnosti. Z organizacijo teh dejavnosti in prireditve pa je na Magdalensko goro prihajalo čedalje več obiskovalcev in simpatizerjev. Nema lokrat je bilo slišati med njimi, kako lepše bi bilo tukaj, če bi bila tudi cerkev lepo obnovljena. Te želje so prišle »na uho« tudi župniškemu svetu župnije Šmarje –Sap, kamor cerkev spada. S prihodom sedanjega župnika dr. Bojana Korošaka in velikim posluhom ključarjev Janeza Perčiča in Franca Štrublja, pa se je ideja začela uresničevati. Najprej so se zavzeli za zunanjo obnovo cerkve in v zelo kratkem času tudi izpeljali zunanja obnovitvena dela na cerkvi, kar je velika pridobitev za nas vse,« je navdušeno povedal g. Marko Janežič in na moje začeto vprašanje, kako so pridobili sredstva za obnovo, povedal, da so le ta v večjem obsegu tako finančnem kot z delovnimi akcijami, v veliki meri prispevali: Občina Grosuplje, Mizarstvo Sašek Milan iz Zg. Slivnice, Turistično društvo Magdalenska gora, Gradbena mehanizacija Jože Mehle iz Paradišča...

Pomembno pa se mi zdi omeniti tudi go. Vero Omahen iz Hrastja, ki je darovala nove oltarne prte za cerkev v zahvalo za uslišane prošnje Mariji Magdaleni v cerkvi na Magdalenski gori.

Po besedah mojega sogovornika večjih zapletov pri obnovi ni bilo, Zavod RS za spomeniško varstvo pa je bdel nad deli z napotki, kako se lahko dela izvedejo. Z deli, kot so obnova fasade, zvonika in zamenjava oken na zvoniku, stranskih okraskov na kritini, prekritje strehe z bobrovcem, kleparska dela, obnova in adaptacija fasade, ureditev okolice in odvodnjavanje, pove g. Janežič, pa delo obnove še ni zaključeno. V načrtih imajo še ureditev odvodnjavanja okrog cerkve, sanacijo starega dela obzidja, obnovo ometa in beljenje cerkve, v notranjosti bi radi začeli z obnovo starinskih oltarjev, če seveda ne bodo vmes posegli arheologi s prekopavanjem tal v cerkvi, kar bi obnavljanje notranjosti cerkve bistveno podaljšalo, razmišlja moj sogovornik in ljubitelj Magdalenske gore, ki to svojo ljubezen podkrepil z besedami: »Vedeti moramo, da je Magdalenska gora kraj miru, kamor se po napornem dnevu ali ob koncu tedna odpravimo, da uživamo mir in spokojnost. Ne moremo mimo dejstva, da je to kraj, kamor hodijo ljudje s svojimi prošnjami k Mariji Magdaleni, ki je uslišala že prenekatero prošnjo tako domačim kot drugim obiskovalcem. Med dejstvi zgodovine pa stoji, da so se tukaj že v preteklosti zbirali različni ljudje, ljudje različnih kultur, ki pa so vedno našli skupni jezik. Tudi sedaj smo si enotni, da je ta kraj potreben prenove, da zasije, kot je sijal včasih... Sam, skupaj s svojo družino, s turističnim društvom, z Občino Grosuplje, župnikom in vsemi ljudmi, ki se pridružujejo našim načrtom, se v veliki meri zavzemam za ponoven sij Magdalenske gore. Svojo mladost

Dobrodošlica pomožnemu škofu dr. Jamniku, ki rad pove, da je še vedno občan občine Grosuplje.

sem namreč preživel na Magdalenski gori in starša sta mi vseskozi privzgjajala čut za ohranitev podobe Magdalenske gore. Veliko sem se srečeval s študenti arheologije, ki so mi razlagali zanimivosti tega kraja. Nekaj smo že naredili, večji del pa nas še čaka. Verjamem v moč dobrega, v ljudi, ki jim je ta kraj svet. Verjamem, da nam bo s skupnimi močmi uspelo, da bo nekoč to kraj, kjer bomo lahko skupaj poklepetali – o naših prednikih – in naj bo to kraj, kjer bomo lahko ponudili stvari, ki so jih naši predniki znali narediti...« je zaključil velike načrte in iskrene želje predsednik Turističnega društva Magdalenska gora, g. Marko Janežič.

Da bi izpolnili svoje načrte, jim gotovo želimo vsi, ki prav v tem kraju miru, najdemo svoj mir tudi takrat, ko se zdi, da v duši divja vihar... Veje in listje dreves ob cerkvi na Magdalenski gori pojo prečudovite pesmi miru in tihe sreče.

NIKO MIHIČINAC K.D.

NEPREMIČNINE

KOLODVORSKA 3, 1290 GROSUPLJE

TEL.: 01-786 56 60, FAX: 01-786 56 65

GSM: 041-405 258

E-MAIL: NIKO@MIHICINAC-NEPREMICNINE.SI

URL: WWW.MIHICINAC-NEPREMICNINE.SI

Če želite svojo nepremičnino VARNO prodati, podariti, izročiti ali jo pridobiti, vam priporočamo, da se o svoji nameri prej POSVETUJETE PRI NAS!

Hvaležni zakonski jubilanti

Pri nedeljski »deseti« sv. maši, 18. novembra, se je prvič v žalski župniji pred oltarjem sv. Lovrenca zbralo 13 zakonskih parov, ki so v letošnjem letu praznovali 10, 15, 20, srebrno, pa tudi zlato poroko oziroma 50 let skupnega življenja, da bi se zahvalili Bogu za dar svetega zakona. Naj jih najprej naštejemo: Katja in Sandi Vidmar sta praznovala 10 obletnico poroke, Maja Zajc in Janez Kalar – 15 let, Lidija in Jože Brlan – 15 let, Ana in Jože Kastelec – 20 let, Marija in Marjan Štibernik – 20 let, Marinka in Peter Brlan – 20 let, Irena in Franc Kogovšek – 25 let (srebrna poroka), Ivica in Franc Pucihar – 35 let, Milena in Alojz Koščak – 35 let, Angela in Anton Javornik – 45 let, Frančiška in Milan Rupnik – 50 let (zlata poroka), Marija in Anton Možina – 50 let (zlata poroka), Angela in Tone Zajc - 50 let (zlata poroka).

Jože Miklič

Župnik Andrej Šink je v pridigi povzel misel iz nedeljskega evangelija, ki je govorila o stanovitnosti in je bila kot nalašč najbolj primerna za misli ob praznovanju obletnic porok. Ljudje se za marsikaj dobrega lahko v življenju odločimo, a s časom poleg lepih trenutkov prihajajo tudi manj lepi. Takrat je naša stanovitnost naveliki preizkušnji. Kadar ne gre vse tako, kot so si sprva zamišljamo, nam take trenutke pomagajo uspešno prebroditi vera, upanje in ljubezen. Vse to so v »zakoncki topilnici« nedvomno tudi zbrani pari pri zahvalni sveti maši vsakodnevno udeleževali. Zakonci pa so hvaležni tudi za dar družine, za otroke, katerim so poizkušali dati največ, ne samo materialnega, pač pa tudi duhovnega bogastva.

Marsikdaj so človeku težko razumljiva tudi nekatera prizadevanja na zunaj, ki pa so v notranjosti lahko bistveno drugačna. Včasih se tudi zdi, da gre vse v prazno, a se pozneje pokažejo sadovi. Za takšno razmišljanje je župnik Andrej Šink navedel primerjavo iz narave: »Gobe zrastejo v enem dnevu. Hrast potrebuje več deset let, da zraste.

Tako je tudi z našimi vrednotami. Nekatere nastanejo takoj, nekatere pa potrebujejo dolgo obdobje...«

Zakonci imajo otroke, nekateri že vnuke. »Vaša beseda jim danes mnogo pomeni, morda jim bo pa še več pomenila v prihodnje. Radi se bodo spominjali, kaj ste jim želeli povedati... Zato na svoje otroke kličite božji blagoslov. Kličite pa ga tudi na sebe in svojo okolico!«

Med obredom so nato ponovili vse poročne zaobljube, ki so jih jubilanti izrekli pred desetletji oziroma nekateri celo pred pol stoletja.

Naj pa povemo še, da je pri maši na koru zelo lepo prepeval zbor mladih pevk in pevcev, na začetku pa smo lahko slišali tudi zelo lepo na orgle odigrano Poročno koračnico.

Na koncu maše so se mladi Žalci zakoncem zahvalili in vsakemu paru podelili vrtnico in posebej za to priložnost vezeno knjižico. Nato jih je župnik povabil še v župnišče, kjer so se še nekaj časa pomudili skupaj na skupnem druženju ter ob kozarčku zapeli tudi tisto »Kol'kor kapljic, tol'ko let...!«

Semper sint in flore

Ob vzhodu jeseni, ko se spomini vračajo v razigrano poletje, se na začetku novega šolskega leta posončimo še ob rezultatih letošnje poklicne in splošne mature na Srednji šoli Josipa Jurčiča v Ivančni Gorici. Da je matura svojevrsten zrelostni izpit, preizkus znanja in mirnih živcev, so dokazali vsi tisti, ki so se dan za dnevom, celo teden za tednom prebijali skozi zahtevne pisne in ustne preizkuse. Samo maturantke in maturantje vedo, koliko zapiskov se je v letošnjem poletju nakopičilo na njihovih mizah, koliko učbenikov, knjig in zvezkov in zamenjalo uporabnika, da ne govorimo o nenehnem pretoku komunikacijah preko spleta in mobilnih telefonov. No – zdaj že lahko trdimo, da se je izplačalo!

Poklicno matura je od 26. maja do 28. junija opravljalo 67 kandidatov, in sicer 63 rednih dijakov ter 4 občani. Uspešnih je bilo 60 kandidatov, to je 89,5 %. Še posebej uspešni pa sta bili Sladana Miljević in Sanja Zajc iz 4. d, ki sta z 22 oz 23 točkami postali letošnji zlati maturantki poklicne mature in sta za svoj dosežek prejeli tudi srebrno Jurčičevo nagrado naše šole. Takole je na podelitvi spričeval poklicne mature navgor zaključil gospod ravnatelj Milan Jevnikar: »Morda se zdi, da nekaj velja le zlata matura, kar pa sploh ni res. Vsekakor smo posebej ponosni na zlato maturantki, z zlatimi črkami ju bomo vpisali v zlato knjigo, ampak tudi vsi vi, ki ste danes tukaj, ste se vpisali v svojo zlato

knjigo. Za vsakega od vas, ki ste svet zase, enkratni in neponovljivi, je vaš lastni uspeh najpomembnejši. In pomembno je, da ste z uspešno opravljeno poklicno maturo obrnili nov list v svojem življenju. Vsak je dosegel svoj cilj, stopničko pri svoji osebnostni rasti in si z opravljeno maturo odprl vrata v življenje, v nov svet, v svet odraslih, še bolj odgovornih mladih ljudi!«

Prav tako slovesno je bilo na podelitvi spričeval splošne mature, 16. julija. A najprej k številskim podatkom. Splošno matura je letos opravljalo 116 gimnazij in gimnazijcev in kar 111 jih je bilo uspešnih že v spomladanskem roku. Tako smo letos zabeležili 95,7 % uspeh na maturi. Poleg tega pa je matura uspešno opravilo še 5 od 9 dijakov našega maturitetnega tečaja. V zlato barvo tistih najbolj odličnih pa so se letos odele 4 gimnazijke, in sicer Martina Slana 4. a in Marjana Turk 4. j z doseženimi 30 točkami, Branka Janežič 4. a z 31 točkami in neprekosljiva Kaja Bahor 4. i z vsemi

možnimi (34) točkami. Tako za primerjavo povejmo, da je slovenskih maturantov, ki so dosegli vse točke, na letošnji maturi le 49. Zlate maturantke so prejele zlato Jurčičevo nagrado, za nameček pa jih bo – skupaj z vsemi zlatimi maturanti – septembra v gradu na Brdu pri Kranju sprejel tudi minister za šolstvo in šport – gospod Milan Zver.

Besede gospoda ravnatelja, ki so na podelitvi zvene na moč ponosno in svečano, pa najbrž odražajo misli vseh, ki smo s to generacijo delili poti, misli in doživetja: »Pozabite na morebitne srednješolske težave! Uspeh na maturi naj jih odtehta! Naj neprijetni spomini odidejo v pozabo. Znanje in vzgoja, ki ste ju dobili na naši srednji šoli, naj vam omogočita doseči v življenju vse cilje, ki ste si jih zastavili! Z veseljem se še kdaj vrnite v svojo šolo, negujte prijetne spomine na srednješolska leta na obletnicah in bodite ponosni, da ste bili naši dijaki.«

Drage maturantke in maturanti Bondove generacije 007 – hodite pokončno, ljubite srčno, upajte drzno in uživajte življenje v polnosti in popolnosti.

Dragica Šteh

Želje uredništva Grosupeljskih odmevov

»Naj zakonskim jubilentom Bog nameni čim več zdravja in razumevanja med seboj tudi v prihodnje,« želimo tudi iz uredništva Grosupeljskih odmevov!

Vse jubilate pa vabimo, da naj se nam oglasijo po telefonu ali kako drugače na znanih in objavljenih številkah oziroma naslovu, da bi nekaj iz njihovih življenjskih zgodb povedali tudi za bralce Grosupeljskih odmevov. Dogovorili se bomo, kdaj vas lahko obiščemo na vašem domu ali na katerem drugem mestu, kjer boste vi želeli.

Iz zanesljivih virov pa smo izvedeli, da so taka srečanja na zahvalnih daritvah pripravili tudi v Škocjanu pri Turjaku in v Grosupljem, pa morda še kje. Zato vabimo tudi vse ostale zakonske jubilate, ki so letos praznovali, da se nam oglasijo. Prispevke bi objavili v prihodnjih številkah Grosupeljskih odmevov.

Ustvarjalen zaključek poletja na Muljavi

Na Jurčičevi domačiji na Muljavi so v tednu med 20. in 24. avgustom v organizaciji Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti - Območna izpostava Ivančna Gorica in Galerije Kresnička potekale poletne ustvarjalne delavnice. Vodili so jih trije mentorji: akademski kipar Boris Prokofjev, dolgoletni predani sodelavec muljavske domačije, akademska slikarka Joanna Zajc c, ki si vztrajno utira pot v slovenski umetnostni prostor, ter univ. dipl. filozofinja in sociologinja kulture Katarina Istenič Rudolf. Delavnice so potekale hkrati. Na njih so udeleženci spoznavali temelje kiparjenja v

različnih materialih, osnove akvarelne tehnike ter oživljali našo kulturno dediščino z učenjem pletenja in kvačkanja ter se priučili tiskanja na tkanino. Nabor ustvarjalcev je bil pester v vseh pogledih: udeleženci so bili različni v svojih predznanjih, sodelovali so vnuki in njihove babice ter dedki, osnovnošolski in srednješolski otroci ter odrasli iz bližnjih in daljnih krajev Slovenije, tudi iz Grosupljega. Dinamična in predana izmenjava različnih znanj je potekala v vseh smereh in tudi tokratno srečanje je temelj za številna in raznolika sodelovanja v prihodnosti.

Slikovite peščene plaže Costa brave.

Obala Costa brave nudi lepe postanke za fotografiranje.

Letovanje članov Društva upokojnencev Grosuplje v Španiji

Že vrsto let organizira Društvo upokojnencev Grosuplje skupinska letovanja svojih članov. Začeli smo z letovanji v upokojskem domu Delfin v Izoli, kamor se še vedno rada vrača starejša populacija. V društvu smo želeli popestriti ponudbo in razširiti letovanja tudi v druge kraje in države. Vrsto let obiskujemo Hrvaško. Bili smo že na Hvaru, v Šibeniku; zadnja štiri leta letujemo na Malem Lošnju. Ob dobri ponudbi agencije Palma sem kot članica komisije za letovanja zbrala prijave za izlet v Španijo, z letalom v obe smeri.

Od 16. do 23. septembra nas je 26 članov odpotovalo z letalom in si ogledalo to lepo deželo pod Pireneji.

Slovenski vodiči, ki živijo v Španiji, so nas na prijeten način sprejeli v hotelu

Aquamarin v Santa Susanni, ki je 50 km južno od Barcelone. Seznanili so nas s programom izletov in ogledov znamenitosti, arhitekture ter zgodovine Španije. Prijetno smo bili presenečeni nad prijaznostjo naših vodičev, zlasti nad vodjem ekipe g. Boštjanom Novoselom. Počutili smo se sproščeno in željno smo vpijali vse njihove pripovedi ob ogledu zanimivosti Katalonije, najbolj razvite pokrajine v Španiji.

Ogledali smo si Barcelono, drugo največje mesto z dvema milijonoma prebivalcev. Zanimivost mesta je največji stadion v Evropi, spomenik Krištofu Kolumbu in atraktivni vodni akvarij. Največja atrakcija je vsekakor Gaudijeva cerkev Sagrada familia – Sveta družina.

Drugi dan smo si ogledali spektakularni flamenco show, glavni pevec nas je pozdravil in nam nazdravil v slovenskem jeziku.

V petek nas je pot vodila proti francoski meji, na goro Montserrat (Razžagana gora). Sredi vrhov je sezidana čudovita cerkev s črno Marijo; vsi smo jo pobožali in si zaželeli srečo, ki nas je vse potovanje spremljala. Na povratku smo si ogledali največjo špansko klet, ki jo ima v lasti že 500 let družina Codorniu.

Na našo željo smo odšli v soboto v »žepno« državico Andoro, ki leži sredi Pirenejev na meji med Francijo in Španijo. To je skrivnostna dežela, podobna naši Gorenjski. Mesto je raj za trgovce, turizem in smučanje. Državica ima le 70.000 prebivalcev, ki živijo dokaj mirno in udobno.

V nedeljo smo se odpravili polni vtisov domov z željo, da bi drugo leto spet potovali na zahod, in sicer na Portugalsko.

Vodja skupine: Malči Šturm

Foto: Janez Janežič in Franci Žagar

'Gasilska' slika grosupeljskih izletnikov pred hotelom v Santa Susani.

Gaudijeva mojstrovina v parku Güell v Barceloni.

SLIKA DESNO: V šampanjski kleti Codorniu.

Ponedeljkovi večeri s Tonetom v živo

Že od 1. oktobra se vsak ponedeljek ob 20. uri dobimo v Pupa Pub-u in prisluhnemo znanim Slovincem, kako razkrivajo skrivnosti. Če nam česa ne povedo, jih seveda vprašamo in njihove odgovore komentiramo. Včasih še preveč. Vedno nam tudi kaj zapojejo ali pa pripravijo najrazličnejša presenečenja.

Prvi ponedeljek sta popestrila Živa Vadnov, miss Slovenije 2004 in štajerski slavček Damjan Murko. Na drugem večeru se nam je poleg Alme iz Bara (in iz Playboya) in Brendija pridružila še snemalna ekipa TV Grosuplje. Tako nas lahko vidite vsak petek ob 20. uri in soboto ob 21. uri na TV Grosuplje.

Zdaj vsaj vemo, zakaj Brendi nosi klobuk. Da se je za njim lahko skril z Almo... Pa še ena odlična izjava Brendija. Na vprašanja kaj mu pomeni denar je odgovoril: Denar res ne prinese sreče, ampak prinese malo manj bolečo nesrečo.

Na tretjem ponedeljkovem večeru sta se soočila Tejči iz skupine Atomik Harmonik in pa pevec skupine Pop Design Miran Rudan. Miran je zapel Lauro, Tejči pa obiskovalci niso mogli prepričati, da bi jim kaj zapela.

V četrtem večeru sta se v pogovoru srečala Rebeka Dremelj in Danijel Šmid – Denny. Rebeka je dokazala, da je poleg uspešne poslovne ženske tudi odlična pevska. Danny je požel velik aplavz za iskrenost, saj je na vprašanje koliko žensk je imel do sedaj, kot iz topa odgovoril: Nobene!

Na petem ponedeljkovem večeru je blestela Andreja Čamernik, TV voditeljica, pevska in predvsem fajn punca. No, kar dobro ji je pariral Gregor Žonta iz bara. Predvsem pa je osvajal našo sodelavko Tino.

Šesti večer je bil najbolj obiskan, saj sta v Pupa pub prišla dva eminentna in popularna gosta: Natalija Verboten in Grega Skočir, pevec in frontman skupine Big foot mama. Natalija je predvsem velikokrat omenjala njeno sedanjo veliko ljubezen Dejana. Grega pa je izjavil, da je za resno zvezo še čas in da se bo tudi za njega prav gotovo enkrat našla prava ženska.

Vabimo te, da nas obiščeš prihodnje ponedeljke in prispevaš svoj košček vihravosti in radovednosti v naš ponedeljkov večer, ki vedno preseneti.

Vse in še več pa najdeš na spletni strani: www.tonekosmrlj.si

Tone Košmrlj

Ko je bila železniška postaja v Grosupljem še mlada

Med zadnjimi progami v 19. stoletju na Slovenskem je bila zgrajena proga Ljubljana-Kočevje, v letu 1893, v naslednjem letu pa je bil zgrajen še krak od Grosupljega do Novega mesta. Dolenjska se je tedaj odprla svetu in novim časom. Progi pa nista bili tako rentabilni, kot so si želeli. V kočevskih gozdovih je sicer poraslo število žag, na Dvoru pa je zaspala livarna knezov Turjaških. Furmanstvo v naših krajih je z železnico začelo propadati.

Z izgradnjo proge proti Grosupljemu so začeli 22. maja 1892, prvi vlak je skozi Grosuplje proti Kočevju peljal 24. julija 1893, slavnostna otvoritev proge pa je bila 27. septembra 1893, naslednjega dne pa je stekel redni promet. Povod za izgradnjo te železnice je bil predvsem prevoz premoga iz bogatega kočevskega premogovnika, zato je bila zgrajena najprej glavna proga od Ljubljane do Grosupljega in naprej do Kočevja.

Od Ljubljane do Grosupljega ima proga dva predora, Šmarje I in Šmarje II. Z manjšanjem prometa na odseku Grosuplje-Kočevje je bil v letu 1968 uveden pogodbeni potniški in tovorni promet, pri katerem so prevoz sofinancirale občine ob trasi. Leta 1970 je bil pogodbeni potniški promet ukinjen. Danes predstavlja večino prometa na progi tovorni promet, kolikor ga pač še je, do skladišča državnih blagovnih rezerv pri Ortneku.

Z gradnjo kraka Grosuplje-Novo mesto so pričeli 29. septembra 1892 v Novem mestu in gradili proti Grosupljemu. 7. aprila 1894 je

iz Ljubljane v Novo mesto pripeljal komisijski vlak, 31. maja pa so opravili svečano otvoritev proge.

Na tej progi je še impozanten 152 m dolg viadukt Žalna pri Veliki Loki.

Križišče in stičišče obeh prog je v Grosupljem. O lokaciji postaje je bilo precej besed in predlaganih variant. Tudi o tem, da bi stala na Blatu. Na koncu je obveljala beseda posestnika in župana Franca Košaka (Koščak), ki je – po izročilu – želel izpred svoje hiše videti na postajo in tudi, kdo gre na vlak ali s postaje.

Prvi vlak je v Grosuplje pripeljal 24. julija 1893, konec avgusta je komisija pregledala postajna poslopja in zgradbe, šele temu pa je sledilo dovoljenje za nastanitev osebja. Slavnostna otvoritev proge Ljubljana-Grosuplje-Kočevje je bila 27. septembra 1893. Postaje so bile okrašene s cvetjem in slavoloki, vlak pa s slovenskimi in cesarskimi zastavami.

V Bleiweisovih Novicah poročevalec pravi: "Na Grosupljem so lepa dekleta v narodni obleki, s pečami na glavi posebno obračale pozornost tujih gostov." Med njimi so bili minister markiz Baquehen, predsednik državnih železnic vitez Bilinski, železniški obratni ravnatelj Skala, poštni ravnatelj iz Trsta Pokorny, deželni glavar Oton pl. Detela, odbornika Papež in Josip Vošnjak, deželni poslanci baron Jožef Schwegel, Fran Šuklje, Ivan Tavčar, Peter Grasselli, Ivan Hribar, Karel Klun, Janko Kersnik, pa župani občin, koder teče železnica. Za naše kraje je bil to slovesen dan.

Grosupeljska železniška postaja pa je bila slovesno ozaljšana tudi 31. maja 1894, ob otvoritvi proge proti Novemu mestu.

V letu otvoritve proge v Domu in svetu pod psevdonimom Fr. Različnik skriti avtor potuje z vlakom od Ljubljane proti Novemu mestu. Na široko se razpiše o krajih ob progi, o Šmarju in še posebej o najdbah na Magdalenski gori. Pri Grosupljem je kratek:

"Grosuplje bode odslej jako važna postaja; od Ljubljane je oddaljeno štiri ure hoda. Na mestu, kjer stoji sedaj vasica, stala je prazgodovinska naselbina, in kraj, na katerem je kolodvor, bil je pokopališče. Tukaj na Grosupljem se odceplja stranska proga, ki pelje skozi kopanjsko in dobrepoljsko v ribniško in kočevsko dolino. Glavna proga pa je narejena skozi Žalino v Višnjo goro."

Naj dodam, da priimka Različnik sploh ni, torej je to res psevdonim, pod katerim se je skrival tudi urednik dr. Francišek Lampe, ki ima v članku še dve lepi fotografiji starinokopa Jerneja Pečnika in izkopanega groba na Magdalenski gori.

Ko so gradili poslopja železniške postaje, so naleteli na halštatsko nekropolo in 14 rimskih grobov. Omembe vredni najdbi sta oljenki. Ob progi pa so zasledili še ostanke rimske ceste. Postaje Grosuplje druga svetovna vojna ni obšla. Postajno poslopje so ob uporu okupatorju partizani septembra 1943 zažgali, šele v letu 1961 so ga obnovili, dotlej pa je prometna služba gostovala v stanovanjski hiši poleg postaje. Partizani so tedaj tudi minirali kretnice, po obnovi so jih premaknili bližje postajnemu poslopiju.

Pri postaji je dolgo časa svoje poslanstvo opravljal tudi bife v lasti gostilničarja Rusa.

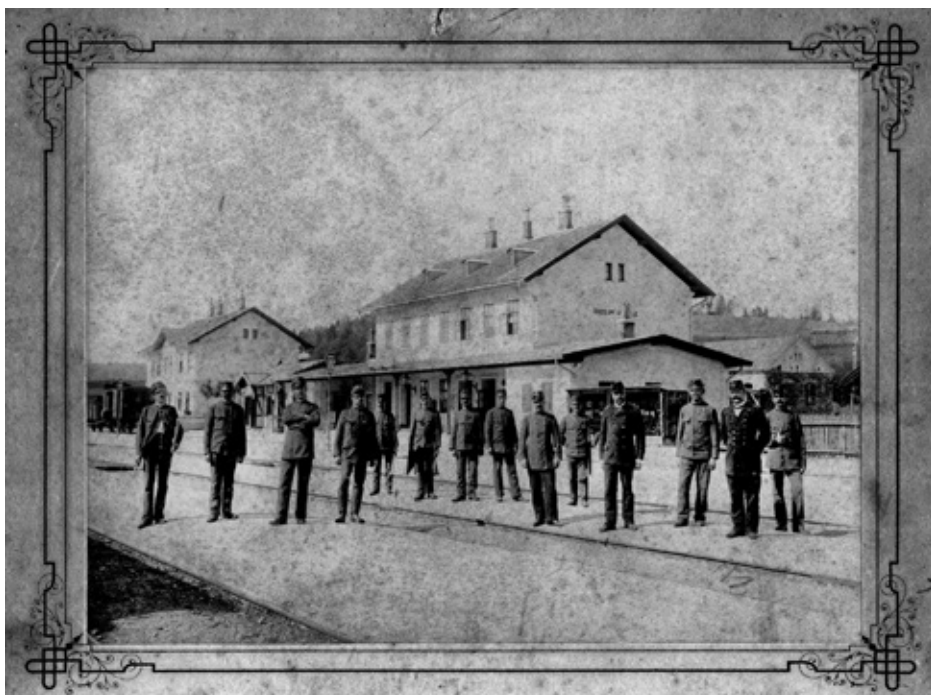
Postaja je imela lasten vodnjak s pitno vodo, ko pa so v Grosupljem zgradili vodovod, se je priključila nanj. Vse od začetka je tu delovala vodna postaja za polnjenje lokomotiv. Oskrbovala se je iz potoka Grosupeljščica, vodna rezervoarja sta imela prostornino 56 m³.

Na postaji sta tudi tehtnica in okretnica s premerom 14,65 m in nosilnostjo 80 ton.

Za izraz postaja so včasih uporabljali oznako kolodvor, zato imamo še vedno Kolodvorsko cesto.

Na Grosupljem so v soorganizaciji Občinske turistične zveze ob občinskem prazniku leta 1995 poskrbeli, da imamo na železniški postaji restavrirano staro parno lokomotivo vrste 51-156 iz leta 1941.

Najbolj znano fotografijo postaje iz leta 1894 je za Dom in svet posnel fotograf Janko Šiška. Zajel je predvsem poslopje, dve osebi in voziček za prevoz prtljage. Tega fotografa zasledimo

Grosupeljska postaja leta 1897 z osebjem - Foto Demšar.

Železniška postaja Grosuplje leta 1894 v Domu in svetu. - Foto Janko Šiška

samo še v tem letu s posnetki krajev ob progi (Rudnik, Šmarje, Boštanj).

Drugo fotografijo pa je 6. maja 1897 domnevno posnel fotograf Josip Dežman. Na njej pa se lepo vidi postajno poslopje, stanovanjska zgradba, lopa za signalizacijo, v ospredju pa je vse osebje postaje. Poznavalsko oko bi po različnih uniformah razbralo poklicni status posameznih oseb.

Fotografija pregledno zajema celoto, saj železniška postaja pomeni prometno mesto, lokacijo, kjer poteka natovarjanje blaga ali vstopanje ali izstopanje potnikov ter vse ostale zadolžitve za nemoten potek prometa. Postaja ni samo postajna zgradba, pač pa izraz zajema celoto naprav in stavb.

Na fotografijah je ime postaje izpisano dvojezično: Groschlup - Grosuplje in takšno je bilo do razpada Avstro-Ogrske, po razpadu pa so konec leta 1918 najprej napisali slovensko varianto Velike Uplje, temu poimenovanju pa se je uprl profesor Fran Ramovš in leta 1919 priporočil ime Grosuplje.

Več fotografij postaje zasledimo na kasnejših posnetkih, predvsem po prvi svetovni vojni, vendar vedno le kot del razglednice. Ti dve fotografiji pa se posvečata samo postajni stavbi.

Sedaj postaja ohranja lično podobo iz preteklosti, pred njo so v letu 1992 postavili tudi vodnjak, fontano. V vitrini na postaji pa so predstavili tudi nekaj arhivskih in zgodovinskih predmetov.

Postajno poslopje je že nekdaj bilo tudi oglasno mesto oz. informacijska točka. Že leta 1898 je šentjurski župnik Matej Sitar, ki je bil tudi slikar, na postaji izobesil svojo sliko Tabora z vabilom in priporočilom turistom, da velja Tabor, ki ga je tedaj deloma popravil, obiskati. Tu je nanizanih nekaj besed o postaji. Če pa bi mogla postaja govoriti, bi povedala vesele in žalostne zgodbe, ki jih je zaznala ob hitenju časa, saj obstaja že 114 let. Z njo so povezane človeške usode, opazovala je odhajanje zdomcev za kruhom v svet. Slovo od ljubljenih ljudi in domačih krajev je vedno trpko. Videla je vojaške transporte v obeh vojnah, tu mimo se je v letu 1945 peljala množica, ki ji ni bila usojena vrnitev iz kočevskih gozdov. Ves čas pa doživlja tudi vsakdanje hitenje.

Kot je bila v 19. stoletju vožnja z vlakom dogodivščina, tako je za večino ljudi, ki je vezana na avtomobilski prevoz, tudi današnja vožnja z vlakom posebno doživetje. Svet s tirov je za radovednega potnika drugačen.

D. Samec

Taborniške vragolije v Mengšu

Kot nam je sedaj že v navadi, smo tudi letos grosupeljski taborniki krompirjeve počitnice začinili z jesenovanjem. Tokrat smo se vrnili na mesto, kjer smo prvič jesenovali - v taborniškem domu v Mengšu smo preživeli zanimiv vikend.

Z vlakom smo se najprej odpeljali do Ljubljane, od tam pa proti Mengšu. Po polurnem nočnem sprehodu smo prispeli do cilja. Pripravili smo si ležišča v podstrešnem prostoru (s prav posebno taborniško postlikavo na zidu), pojedli večerjo, nato pa nas je čakala še igra »Veter piha...«.

Noč je bila (na začudenje vodnikov) mirna, jutro pa je prineslo nove dogodivščine. Ocenjevanje osebnih kotičkov je bilo nadvse uspešno, dopoldne pa smo si urice krajšali z zgodovino taborništva, delavnicami, risanjem skice terena in

športnimi igrami.

Po kosilu smo se pogovorili o taborniški prisegi in zakonih, svoje mišice pa raztegnili ob telovadbi in športnih igrah. Po večerji nas je čakala še igra »Belinda«, pri kateri so nas palčki spraševali o taborništvu na svetovni, državni in lokalni ravni.

V nedeljo dopoldne smo spoznavali japonsko in arabsko kulturo, ko je z različnimi pisavami vsak napisal svoje ime. Po kosilu so se nam pridružili starši, za katere smo pripravili prav poseben program - GGji so pripravili celoten šov s pantomimo, MČki pa so dogajanje popestrili s prepevanjem taborniških pesmic.

**Taborniki rodu
Louis Adamič Grosuplje**

Muslimanska družina.

Obcestna kuhinja.

Čakanje na električno energijo.

Osrednja ulica v vasi Songpan.

Potepanje po Kitajski

(9. del)

Šli smo v zgradbo, kjer nam je uslužbenka potrgala vozne karte. Ko sem bila na vrsti, da mi odtrga karto, je prav ogabno pljunila pred mano na tla. Nekaj povsem običajnega. Nato smo izstopili iz zgradbe na dvorišče, ki je bilo polno avtobusov. Samih starih avtobusov. Groza! Čaka nas deseturna vožnja v tako starem in neudobnem avtobusu. Poiskali smo naš avtobus in se usedli na sedeže. Sedeži naj bi bili določeni, vendar to pri Kitajcih nič kaj ne drži. Vodič nam je povedal, da se moramo kar "grestbi", da ne bomo ostali brez. Kaj pa prtljaga? Le kam jo bomo dali? Nad sedeži je bila ozka polica, na katero smo naložili male nahrbtnike in spalne vreče. Toda, ni bilo dovolj prostora za prtljago vseh potnikov. Domačini so začeli svojo prtljago zlagati kar na prehod v sredini avtobusa, od zadaj čedalje bolj proti sredini. Kaj vse so privlekli na avtobus! Razne pakete, vrečke, velike, majhne. Vse je bilo že nabasano, ko skozi okno zagledam tri turiste s kolesi. Pa menda ja ne bodo kolesa vlačili na avtobus! Pa so jih. Na sredino so jih zložili. Tik pred odhodom zagledam še enega potnika s kolesom in z nalepko SLO. Neverjetno, še en Slovenec. Tudi on in njegovo kolo sta še šla na avtobus. Lahko si predstavljate, kako je bilo vse natlačeno. Ko smo se ustavljali za stranišče in hrano, sem morala kar preskakovati vso kramo, ki je bila na sredini avtobusa. Kar po kolesih smo se plazili, da smo prišli na svež zrak in potem še nazaj na svoja mesta.

Opazovala sem še druge avtobuse na postaji. Nekateri so bili še slabši od našega. Ker so bili tudi manjši, so prtljago nalagali na streho avtobusa. Zadaj je imel avtobus lestev, tako da so lahko naložili na streho. Kaj če se je kaj zgubilo?

Avtobus je odpeljal šele ob pol osmih, čeprav bi moral ob sedmih. Ampak to pri njih ni pomembno. Pol ure gor ali dol. Vožnja je bila divja. Nora. Kako smo drveli! Cesta luknjasta. Večji del makadamska. Na posameznih predelih ceste so gradili. Vožnja ob prepadih. Popolnoma nezavarovanih. Vožnja ob reki. Kako me je bilo strah, da se prevrnem. Šofer pa je kar divjal. Prehiteval. Hupal. Kar groza me je bilo, kako bom zdržala. Na avtobusu skoraj vse šipe odprte, sploh tam, kjer so sedeli domačini. Pihalo je iz vseh strani. Oblekla sem si vetrovko in si dala kapo na glavo. Bolje, kot pa da zbolim. Pa to še ni vse. Domačini so si z užitekto prižgali cigarete. Šofer je tudi na veliko kadil. Posamezniki so začeli jesti na avtobusu. Vonjave, take in drugačne. Smeti pa so jasno kar odvrgli na prehod avtobusa ali pa skozi okno. Ker sem vstala zgodaj jutraj, me je zdelala utrujenost in sem zaspala. Še najbolje zame. Tako vsaj nisem vsega videla. Ob enajstih kratek postanek. Za stranišče. Vsi smo plezali preko koles, da smo prišli iz avtobusa. Stranišče zelo ogabno. Brez vrat. Samo pregrajen prostor, kjer si počepnil in opravil potrebo. Hitro smo morali nazaj

na avtobus. Malce smo morali počakati dva turista. Kako se je šofer razburjal! Nazaj na avtobus in naprej. Komaj sem zaspala, zopet postanek. Tokrat za kosilo. Samo dvajset minut. Ob cesti manjša zgradba z več vhodi. Tu si lahko naročil hrano. S prijateljem sva šla v prostor, kjer so ti izbrano hrano spekli na voku. Prostor je zgledal takole. Na sredini je bila velika podolgovata miza, na kateri je bila v krožnikih naložena hrana. Ob stenah je bilo več kuharjev, ki so pripravili izbrano hrano. Imeli so plin, na katerem so pekli. Poleg so bile postavljene številne posode z različnimi začimbami in dodatki. Še posebej niso skoparili s čilijem. Ko si hrano nabral na krožnik, si se postavil v vrsto in počakal na prostega kuharja. Bilo nas je veliko, vendar kuharji so bili zelo spretni in hitri in v nekaj minutah je bil obrok pripravljen. Izbrala sva različno zelenjavo in nekaj mesa. Ko je pekel najino hrano, sem skrbno pazila in mahala z rokami, da mi ne bi dodal preveč čilija. Malo se mu je zdelo čudno, vendar me je ubogal. Potem sva si vzela še vsak skodelico riža, ki je bil kuhan v velikanskem loncu ob vhodu v "kuhinja". Jedla sva v sosednjem prostoru. Na mizah samo kitajske palčke in čili. Še preden sva začela jesti, sva plačala enemu izmed uslužbencev. Ko sva pojedla, sva hotela oditi. Toda kar naenkrat je pred naju stopil močan kuhar in začel kričati v kitajščini. Takoj sva razbrala, da hoče, da plačava. Kako mu naj dopoveva, da sva že plačala, vendar ne njemu. Šla sem po fanta, kateremu sva plačala. Toda, ne boste verjeli, ta se je naredil kot da naju prvič vidi. Ali pa je resnično pozabil. Hotela sem iti po našega vodiča in mu razložiti. V tistem trenutku, pa je fant nekaj rekel kuharju. Očitno se je spomnil, da sva plačala. Ko sva šla, je rekel "I'm sorry", "Žal mi je". Verjetno edina fraza, ki jo pozna v angleščini. Kar odleglo nama je.

Nadaljevanje vožnje. Začeli smo se zelo dvigovati. Kajti naš cilj je bil na nadmorski višini 3.600 metrov. Vmes še en postanek. Tokrat nekaj podobnega črpalki. Uslužbenci so oprali avtobus. Ko so prali, smo morali zelo paziti, da so bile vse šipe zaprte, sicer bi namočili cel avtobus. Avtobus so najprej s cevjo oblili z vodo, nato so ga s krtačami, nasajenimi na dolgih ročajih, zdrgnili. Kako so prali! Koliko vode so porabili! Kakšna natančnost. Šofer je hodil okrog in preverjal, če kaj ni dobro oprano. Ne vem sicer, zakaj so ga tako temeljito oprali, kajti takoj po nekaj kilometrih makadama je bil tak kot prej.

Malo čez pet popoldne smo prišli na cilj. Majhna vasica Songpan. Asfaltirana cesta. Ob cesti pločnik, vendar polno lukenj, peska. Vseposod nekaj kopljejo. Na obeh straneh ceste zgradbe. Vse skupaj obdano s čudovitimi zelenimi hribi. Kakšen pogled! Okoli vasi vse zeleno. Tista lepa zelena barva. Malo drugačna kot pri nas.

Najprej v hotel. Razdelitev po sobah. Zelo lepa soba, toda trenutno brez elektrike in vode.

Kakšna ironija! Nekaj kilometrov pred vasico so porabili litre in litre vode za nepotrebno pranje avtobusa. Povedali so nam, da je to nekaj povsem običajnega, da so tukajšnji prebivalci vsako popoldne brez elektrike in vode. Najbolje, da gremo v lokal in tam pričakamo elektriko. Seveda tudi v lokalu ni bilo vode. Tudi tu nismo mogli na stranišče. Vendar lastniki so že navajeni na to in so imeli v stranišču vedro z vodo, ki so ga stalno polnili. Kje so dobili vodo, ne vem. Bili so zelo prijazni. Če si hotel, so ti zivali vodo, da si si lahko umil roke. Seveda so to naredili kar pred vhodom v lokal. Skoraj že na cesti. V lokalu sem pila čaj in jedla m sljice z jogurtom in sadjem. Jogurt mi je bil malce kiselkast. Da ni slučajno pokvarjen. Vprašala sem natakario, ki mi je zagotovila, da jem najboljši jakov jogurt. Še ena sopotnica se je odločila za jogurt z m sljici, vendar bila je prepozna. Jogurta je zmanjkalo, naslednjega pa dobijo čez tri dni, ko pride naslednji avtobus. Torej, imela sem srečo. Sedeli smo in klepetali. Elektrike od nikoder. Zunaj je začelo deževati. Nič kaj toplo ni bilo. S prijateljem sva se odločila, da greva raziskat vasico. Toda najprej sva morala nazaj v hotel po vetrovke. Potem pa v center vasice. V center si prišel skozi majhen podhod. Ravno v času našega bivanja v vasici Songpan so bila gradbena dela v največjem zagonu. Vse je bilo prekopano, preruvano. Tako, da sva morala preko velikega kupa zemlje, da sva prišla v center. Pred nama se je prikazala osrednja ulica vsa v delu. Po tleh prah, blato, pesek. Na obeh straneh ulice trgovine, restavracije. Sprehodila sva se po ulici, vstopila v nekaj trgovin, kupila vodo za jutrišnji trekking. Nato sva se ustavila pri Muslimanu, ki je pekel koščke mesa, nabodene na kovinsko palico. Ker je videl, da sva turista, je hotel takoj zaračunati dvojno ceno. Vendar se nisva dala. On je prodajal samo meso, brez kruha ali riža. Nekako sva mu hotela dopovedati, da želiva tudi riž. Seveda ni znal angleško. Kaj naj narediva? Prijatelj se je spomnil in mu na digitalnem fotoaparatu pokazal skodelico riža. Takoj mu je bilo jasno. Žena je tekla po ulici in prišla nazaj s skodelo riža. Takoj je zraven dala še dve žlički. Verjetno je mislila, da s palčkami ne bo šlo. Meso je bilo hitro pečeno. "Šiš kebap", tako je on imenoval na palčke nabodeno meso, je položil v pločevinast krožnik, ki je bil ves obtolčen. Usedla sva se v njegovo "restavracijo". Nizke mizice z nizkimi podolgovatimi klopni. Med prehranjevanjem sem opazovala prostor. Videla sem, da je to družinski lokal. Moški je pekel meso in klical stranke. Žena je sedela v ozadju in pripravljala meso, ki ga je rezala in nabadala na palčke. Imela pa sta tudi majhnega sinčka, ki je hodil od enega do drugega. Slikala sem ga in mu pokazala sliko. Kakšno navdušenje. Takoj sta pritekla še mamica in očka in se čudila. Potem so se vsi trije nastavili fotografskemu aparatu. S kakšnim veseljem so gledali sliko. Samo škoda, da se nismo nič razumeli. Kljub temu se kar nismo mogli posloviti.

Besedilo in fotografije mag. Branka Škufca - (se nadaljuje)

Petek, 23. 11. 2007

18.00: Art Septet Nicolaus, koncert septeta
Zakladna umelečtka šola Liptovský Mikuláš,
Slovaška
Glasbena šola Marjana Kozine Novo mesto
19.00: Murlin Murlo, gledališče G. F. B.,
Slovaška, tragikomedija
Kulturni dom Stična
21.00: Compe, koncert compaste glasbe
Stična točka - bar Jama

Sobota, 24. 11. 2007: URADNA OTVORITEV FESTIVALA

18.00: Otvoritev slikarske razstave
Metode Umek in Janeza Zupančiča
Nastop Okteta fantov
Kulturnega društva Stična
galerija Muzeja krščanstva na Slovenskem
19.00: Art Collegium Nicolaus, koncert
simfoničnega orkestra Zakladna umelečtka
šola Liptovský Mikuláš, Slovaška
Opatova kapela Cistercijske opatije Stična
22.00: slovensko-slovaški jam session
Stična točka - bar Jama

Nedelja, 25. 11. 2007

16.00: Zakladnica glasbil, Damjana Golavšek,
glasbeno-animacijski koncert za otroke
Kulturni dom Stična
19.30: Slovaška, Vesna Pajžl in Matjaž Ravbar,
kulturno-zgodovinsko-geografska predstavitev
Kulturni dom Stična

Četrtek, 29. 11. 2007

20.00: Literarni večer slovaške proze in poezije
v izvedbi študentov slovaškega jezika
Filozofske fakultete v Ljubljani
čajnica Cistercijske opatije Stična

Petek, 30. 11. 2007

20.00: Gal in Galeristi, koncert
Kulturni dom Stična
22.00: Amari Čačipen, Kesaj Tchave, Slovaška,
glasbeno-plesni etno koncert
Stična točka - bar Jama

Sobota, 1. 12. 2007 - KAVARNIŠKI VEČER

19.30: Alma Ajka, Maja Gal Štromar,
ugledališčeni komični manifest
21.00: Eida Viler in Ana Dežman, koncert
slovenske popevke
Kulturni dom Stična
22.00: Hamlet Express, uglasbena poezija
Stična točka - bar Jama

Nedelja, 2. 12. 2007

16.00: Začarani štoklji, Mini teater,
otroška lutkovna predstava
Kulturni dom Stična
19.30: Alpinistična odprava
na himalajski osemtisočak
Broad Peak, Matej Kovačič, potopisni večer
Kulturni dom Stična

Četrtek, 6. 12. 2007

20.00: Nenavadna Japonska:
Med samuraji in gejšami,
dr. Imre Cikajlo, potopisni večer
čajnica Cistercijske opatije Stična

Petek, 7. 12. 2007

18.00: Koncert nagradencev tekmovanja slovenskih
komornih skupin Primož Ramovš
Opatova kapela Cistercijske opatije Stična
20.00: Folklorni ansambel Klasy, slovaško kulturno-
umetniško društvo Heroj Janko Čmelik,
Stara Pazova, Vojvodina - Srbija
Kulturni dom Stična
22.00: B. T. K., rock koncert
Stična točka - bar Jama

Sobota, 8. 12. 2007

19.00: Prigode dobrega vojaka Švejka,
Sentjakobsko gledališče Ljubljana,
črna komedija
Kulturni dom Stična
21.30: Družina, etno rock koncert, Slovaška,
zaključna prireditev 8. Festivala Stična
Stična točka - bar Jama

AMULET D.O.O. NEPREMIČNINE

BRANKOVO 8, 1315 VELIKE LAŠČE

GSM: 031/682 804, 031/682 804; 01/7881 180; FAX: 01 7881 166

**ALI IMATE TEŽAVE PRI PRODAJI
ALI NAKUPU NEPREMIČNIN?**
Uredimo vam vso dokumentacijo in
postopek prepisa nepremičnine.
Rešujemo hipoteke, odkupimo
nepremičnino ali jo prodamo in
sodelujemo pri dražbah.

PRODAMO

- HIŠO v Loškem Potoku, na sončni lokaciji, 185 m²,
polovica hiše novogradnja 2002, ostalo obnovljeno
2002, hiša takoj vseljiva garaža dodatno 16m²,
ogrevanje na olje, priključek za telefon, na koncu
vasi, delno zazidljiva parcela 1315 m², možna gradnja
še ene hiše. Cena: 78.000 EUR
- VIDEM-DOBREPOLJE, zazidljiva parcela, center,
711 m², izredna lokacija, bližina banke, šole, trgovine,
pošte. ZK urejeno, možna izgradnja hiše dvojčka.
Cena: 58 EUR za m²
- KMETIJO v okolici Žužemberka, z zazidljivo
parcelo, hiša za obnovo ali nadomestno gradnjo,
kozolec, skedenj, skupna izmera 67.701 m².
Cena: 65.000 EUR.
- DVOSOBNO stanovanje v Grosupljem, 52,75 m², v
1. nad., balkon, CK, I. izgradnje 1980, mirna
soseska, bližina trgovine, šole, vrtca, parkirni prostor
pred blokom. Cena 112.600 EUR
- HIŠO v Žalini, z vso luksuzno opremo, na izredni
lokaciji, gradnja dokončana 1990, 300 m² + prizidek
90 m². Možnost prodaje 4 stanovanj ali v kompletu.
Možnost menjave za stanovanje v Ljubljani,
Grosupljem ali Ivančni gorici. Možna izgradnja še ene
hiše. Cena: 320.000 EUR
- KMETIJO v okolici Cerknice, hiša takoj vseljiva, CK,

Ogrevanje na olje, trda goriva, sončno ogrevanje,
urejena okolica in izredna lokacija, hlev, kmetijsko
zemljišče v kompleksu 10 ha, v skupni izmeri 12 ha,
možnost ribnikov, primerno za kmečki turizem, 12 ha
izredno kvalitetnega gozda. Cena: 380.000 EUR
Prodamo več zanimivih kmetij od 1 ha do 50 ha
zemlje, hiš, stanovanj. Več na
www.nepremicnine.net

KUPIMO

- ENO do dvosobno stanovanje na relaciji Ribnica-
Velike Lašče-Videm-Dobrepolje-Grosuplje-Škofljica-
Ljubljana
- KMETIJO, hišo z več zemlje, zaz. parcelo do 60 km
iz Ljubljane

ŽENITNA AGENCIJA IN POSREDOVALNICA ANGEL

Smo ženitna posredovalnica za vse generacije osamljenih na
področju vse Slovenije in tudi zamejstva. Pokličite agencijo
Angel in spoznali boste svojega partnerja.

BOLI ker vas je prevaral/-a, vam lagal/-a in vas s tem prizadel/-
a? Vse v svetu se zgodi z nekim namenom. Mogoče se je to
zgodilo zato, da spoznate neko drugo, bolj pošteno in iskreno
osebo. Zberite pogum in zavrite telefonsko številko. Morda tu pri
nas že nekdo čaka na vas.

18, 19, 25, 28, 35, 40 in večletni gospodje in gospe, fantje in
dekleta iščejo sorodne duše za skupno druženje in resno zvezo.
Pokličite ali se osebno oglasite v naši poslovalnici.

**GSM: 051/682-380, 031/682- 805;
01/7881 180**

Camino - Še prgišče sklepnih misli

Janez Češarek

Avto članka v španskem kraju Irache

Sestop proti vasi El Acebo, Španija.

Pot iz kraja Steinach proti mestu Innsbruck.

Pot - camino pomeni začasni odklop posameznika od atomskega veka, asfaltne džungle in hitro tekočega časa s hlastanjem za dobičkom ter pomembnimi položaji. Čas steče počasneje in znaš (ter uspeš) povohati bezgov cvet ob poti, pohrustaš češnje, s katero se igra pomlad, in ob večerih nenadoma opaziš kopico zvezd na nebu. Beseda "jaz" naenkrat ni več najpomembnejša. Popotnik odvrže dobršen del mask in preživi nekaj tednov na drugačen način ter ugotovi, da ima vse, kar potrebuje: v sebi, na rami ali ob poti. Del sveta vidi bolj poglobljeno in bistveno drugače kot med vožnjo z avtom ali s potovalnimi agencijami. Želja, ki ga žene, je podobna tisti, ki je gnala nekoč "štiri srčne može" na Triglav, Benko Pulko z motorjem okrog zemlje ali Louisa Adamiča v novi svet. Nemirni duh iskanja in duh popotnika.

Solze sreče in solze trpljenja padejo včasih na tla, skupaj s kapljami znoja. Molitev, meditacija ali prgišče vzpodbudnih misli so gibala, ko je težko in se pojavijo strahovi in negativne misli v glavi. In kdor ni dovolj trden, vztrajen in pogumen, s kančkom vedno dobrodošle sreče, ga pot zlomi ali zavrne. Srce bije včasih na visokih obratih, a volja in želja sta še večji od strahu. Ena najmočnejših meditativnih misli za vzpodbudo, ki jo je nekoč zapisala znana Louise L. Hay, je: "tukaj sem zato, ker se moram nekaj naučiti".

Vsak doživi številne nepozabne utrinke, ki se ga dotaknejo za vse življenje in jih prelije na papir v obliki dnevnika, drugi se vtisnejo v dušo in srce, spet tretje ujame objektiv fotoaparata. Lepo je srečati ljudi s celega sveta in prispevati košček v mozaik in legendo camina. Največ je seveda Evropejec in zanimivo je opazovati tako skupne točke kot tudi razlike med nami. Medsebojna pomoč na poti je temelj odprtosti in sobivanja. Prav je, če jo prenesemo tudi v vsakdanje življenje po vrnitvi domov. Nekateri popotniki in sogovorniki so le površno poznali Slovenijo ali pa so nas zamenjevali z drugimi, celo z Litvo, tako da je bilo poslanstvo slovenskega ambasadorja eno najbolj zanimivih. Mnogi so izjavili, da je teža nahrbtnika največji nasprotnik. Bo kar držalo. Popotnik mora pogosto vključiti nekaj (davno pozabljene) otroške kreativnosti in sposobnosti preživetja v naravi, kot nam jih vsak ponedeljek na Discovery Channel približa pustolovec svetovnega formata Bear Grylls. Sam sem npr. pred etapami v Pirenejih vzel nož v roke in odrezal vse nepotrebne stvari z nahrbtnika ter raje dodal še nekaj hrane.

Čeprav je lepo korakati po ulicah Santiago de

Compostela in s pogledom zaobjeti širjavo Atlantskega oceana na rtu Finisterra, je cilj poti sama. Kdor tega ne spozna, se je v mnogih vidikih zastoj podal na pot. Ta je naporna, a izjemno lepa - kot bi hodil po življenju: hribi in doline, sonce, dež in veter, nevihte in razjasnitve, blato in bela cesta. Ugotoviš, da ni naključij, kajti vse ima svoj smisel, ki se ga pogosto zaveš šele kasneje. Da so napake sestavni del lekcij in šole življenja, da sovmesne ovire kdaj tudi previsoke in ni sramotno pasti, a se je potrebno vedno pobrati in nadaljevati pot. Spoznaš, koliko lepih stvari imaš in so nam dane kot samoumevne, zato jih premalo cenimo in spregledamo v vsakdanjem pehanju za materialnimi dobrinami. Lepi so občutki, ko ceniš kozarec hladne vode, prgišče suhih sliv, obranih do koščice, si hvaležen klobuku, ki te ščiti pred žgočim soncem ter aluminijevim palicam, ki ti pomagajo ob zaključku dneva, ko so noge svinčeno težke. Uživaš kopico drobnih trenutkov in poskušaš obrisati na poti in v življenju vsaj eno solzo več, kot jih povzročiš.

Danes si komaj lahko predstavljamo vse ovire in težave, ki so kalile naše slovenske prednike ter druge romarje na poti. Oni so bili resnični junaki - "maherji", saj so pred sto in več leti opravili pot v obe smeri. Pa ni bilo takrat lahkih spalnih vreč, Goretexa, podplatov Vibram, flisa, pohodnih nogavic, interneta in mobilnih telefonov, kompasa, zaščitne kreme za ustnice in energijskih tablic... Nekateri se s poti niso vrnili nikoli več, drugi - srečnejši so prinesli domov nova znanja iz tujih dežel.

Ljudje me sprašujejo o zgodbah, prigodah in anekdotah. Na stotine jih je, dovolj za celo knjigo. Izluščil bi le eno, ki pove, da včasih popolni tujci ravnajo z nami lepše kot ljudje, ki jih poznamo. Utrujen sem neko popoldne ob jezeru Walensee v Švici iskal prenočišče na naslovu, ki sem ga imel s seboj. Hišni zvonec je brnel v prazno in obsedel sem na hišnem pragu ter "preganjal črne oblake" s čokoladno tablico. Na večer je prišla hčerka gospe, ki je oddajala sobo in me povabila v sosednjo hišo. Njena tri in polletna hčerka me je vključila v svojo igro in skupaj sva zlagala sestavljanke pa še slovensko otroško pesem sem ji zapel. Po slastni večerji je deklica priskakljala do mame, mene in očka ter nam pritisnila poljubček za lahko noč. Naslednje jutro sta me čakala kraljevski zajtrk in popotnica. Ko sem hotel plačati, je bilo vse, kar so mi rekli, le to, da jim z razglednico sporočim s Santiaga de Compostela, da sem srečno prišel. Toliko odprtosti sem na vsej poti doživel le še enkrat - in iz takšnih trenutkov črpamo moč za vse druge, ki sledijo.

Štipendije nadarjenim študentom v občini Grosuplje

Občina Grosuplje je letos že peto leto podeljevala štipendije nadarjenim študentom. To vsekakor zasluži pohvalo in priznanje naši občini. Veseli smo, da člani Občinskega sveta to dejavnost podpirajo. Prav gotovo se vsi zavedamo, kako pomembni so kvalitetni kadri na slehernem področju. Na ta način imamo tudi v občini Grosuplje evidenco najbolj uspešnih študentov in študentk na vseh področjih izobraževanja.

Na letošnji razpis, ki je bil objavljen v Grosupeljskih odmevih, se je v zakonitem roku prijavilo 23 kandidatov in kandidatke. Dva nista izpolnjevala pogojev razpisa. Kar 21 pa je izpolnjevalo vse pogoje po Pravilniku o štipendiranju nadarjenih študentov v občini Grosuplje. Njihove povprečne ocene so bile od 8,0 do 9,8. To so zelo lepe ocene, za katerimi stoji veliko dela, študija in vztrajnosti. Poleg študija pa so vsi še aktivni v najrazličnejših interesnih dejavnostih-aktivnostih v kraju bivanja, na nivoju občine, regije in nekateri celo na državnem nivoju.

Glede na razpoložljiva sredstva je Komisija lahko štipendije za šolsko leto 2007/2008 dodelila 11 študentkam in 2 študentoma (skupaj 13). Fakultete, ki jih obiskujejo, so zelo različne: od Pedagoške fakultete, Akademije za glasbo, Fakultete

za arhitekturo, Ekonomske fakultete, Fakultete za socialno delo, Medicinske fakultete, Filozofske fakultete...

Člani komisije smo bili pred težko nalogo. Po temeljitem pregledu celotne dokumentacije, po razpravi o vsakem posamezniku in pregledu vseh zbranih točk sem prepričana, da je bila naša skupna odločitev pravilna in utemeljena. Menili pa smo, da bi bilo zelo lepo, če bi Komisija razpolagala s tako vsoto denarja, da bi lahko podelili štipendije tudi vsem, ki se javijo na razpis in imajo povprečno oceno 8,0 in več. Menili smo, da je to zelo solidna ocena. Morda pa bo občina v prihodnjem namenila za naše pridne študente več sredstev.

Kot predsednica Komisije za pridobitev štipendije za nadarjene študente v občini Grosuplje bi želela čestitati vsem, ki ste dobili štipendijo v tem letu, in tudi tistim, ki ste žal tokrat izpadli. Ponosni smo lahko, da imamo tako pridne študente in študentke, ki zelo uspešno in v roku delajo izpite. Na vas so lahko ponosni tudi vaši starši.

Tudi na nadaljnji poti študija vam želim veliko uspeha in zadovoljstva.

Angelca Likovič, predsednica Komisije za pridobitev štipendije za nadarjene študente v občini Grosuplje

Dnevno varstvo v Domu starejših občanov Grosuplje

Dom starejših občanov Grosuplje je poleg osnovne dejavnosti institucionalnega varstva in pomoči družini na domu v letu 2006 začel izvajati dodatno dejavnost - dnevno varstvo.

Dejavnost je namenjena starejšim, ki v času odsotnosti svojcev sami ne morejo več bivati v domačem okolju, in tistim, ki potrebujejo dodatno pomoč pri skrbi za sebe. Uporabniki dnevno prihajajo v Dom, kjer jim je zagotovljena socialna oskrba in nega ter zdravstveno varstvo, glede na njihovo stanje in potrebe. Vključitev v to obliko varstva uporabnike bogati, razbremenjuje njihove svojce, podaljšuje bivanje v domačem okolju in olajša morebiten prehod v domsko obliko varstva in oskrbe.

Storitve, ki jih izvajamo v dnevnem varstvu, so:

- varstvo in animacija med 7. in 17. uro,
- zdrava (tudi dietna) prehrana,
- zdravstvena nega in oskrba,
- počitek,
- sprehodi,
- kulturne in družabne prireditve.

Po potrebi organiziramo tudi prevoz uporabnikov.

Postopek in dokumentacija za sprejem v dnevno varstvo je enaka postopku za sprejem v Dom (prošnja za sprejem v institucionalno varstvo s prilogami).

Cena storitve dnevnega varstva znaša od 1,08 eur/uro do 2,14 eur/uro, odvisno od vrste oskrbe.

Majda Jordan

Izjava za javnost, ki jo je društvo Pobuda za šolo po meri človeka predstavilo na tiskovni konferenci 8. oktobra 2007

Zakaj društvo Pobuda za šolo po meri človeka podpira predlagane spremembe v Zakonu o osnovni šoli in v Zakonu o financiranju vzgoje in izobraževanja (ZOFI).

Predlagane spremembe sledijo naslednjim ciljem:

- vrniti avtonomijo učitelju, ravnatelju, šoli;
- zagotoviti boljše sodelovanje s starši in lokalno skupnostjo;
- boljša organizacija vzgojno-izobraževalnega procesa (fleksibilni predmetnik);
- omogočiti učencem bolj prijazen sistem

izbirnih predmetov;

- večji poudarek vzgoji (Vzgojni koncept šole, Pravila šolskega reda);
- skrb za kvaliteten učno-vzgojni proces, ravnatelje razbremeniti administrativno-poslovnih del, da bodo lahko v večji meri pedagoški vodje (možnost ustanavljanja Centrov);
- večji poudarek individualizaciji in diferenciaciji pouka;
- spremljanje napredka vsakega učenca in razvijanje njihovih sposobnosti;
- skrb za učence s posebnimi potrebami;
- uvedba drugega tujega jezika v zadnji triadi, s čemer učenci dobijo večje kompetence in

lažjo zaposljivost v bodočnosti;

- možnost za ustanavljanje različnih organizacijskih oblik šol in s tem ponudba tudi različnih oblik osnovne šole (javne, zasebne, modelne, cerkvene...);
  - zdrava konkurenca je tudi na področju šolstva dobrodošla;
  - možnost povezovanja Svetov staršev na lokalni, regijski in državni ravni.
- Vse te spremembe pa prinašajo velike odgovornosti in dolžnosti ravnateljem, učiteljskim zborom in svetom staršev.

Angelca Likovič, podpredsednica društva Pobuda za šolo po meri človeka

Zdrav človek ima sto želja, bolan le eno. (A. P. Čehov)

Po nasvet za zdravo življenje je včasih potrebno stopiti le do sosednjega dvorišča

Obisk pri sogovorniku se nehote zavleče preko načrtovanega časa, saj se njegovo bogato znanje in 45-letne izkušnje nizajo iz misli v misel. Poskočen in živahen, s širokim nasmehom in iskricami v očeh ima odgovor na vsako vprašanje, čeprav so si nasveti na moč podobni. Kot da je ključ do zdravja povsem preprosta in vsakomur dostopna stvar ... in navsezadnje se obiskovalec zave, da je res tako.

Ivanov oče je bil bolničar v času prve svetovne vojne, med drugo vojno je ustanavljal partizanske bolnišnice in tako ni naključje, da je tudi mladi Ivan zdravil ranjence. Največji zdravilski uspeh je bil prav gotovo, ko je premagal lastno hudo bolezen, se vrnil med žive iz kome in odklonil operacijo. Nekdanji kadilec seveda močno odsvetuje kajenje, pa tudi uživanje nekaterih prepovedanih živil, kot so kava, alkohol in vse gazirane pijače ter tiste, ki vsebujejo kofein. Nikakor ne pristaja na uživanje ocvrtih in paniranih jedi, prav tako bolnikom odsvetuje uživanje mesa, sira, jajc in mleka. Preizkušeno trdi, da je zdrava prehrana temelj zdravja. Tako kot je hrana zdravilo, je hkrati njena nepravilna izbira lahko tudi največji strup. Vse njegove trditve imajo podlago v izkušnjah in znanstvenih dokazih. Ker sam živi nadvse aktivno življenje upokojenca in je njegovo znanje izjemno bogato, nikdar ne priporoča hrane, ki je dobro ne pozna. Vsa zdravila, pa naj jih predpisujejo zdravniki, veterinarji ali pripravljajo zeliščarji, so lahko samo v pomoč naravnemu zdravitelju, ki ga v sebi nosi vsako živo bitje. Njegovi zelo znani izdelki, med katerimi najdemo mazilo, kapljice in čajne mešanice, so namenjeni krepitvi obrambnih moči, ne pa odpravljanju zunanjih bolezenskih znakov. Hrana je osnova za zdravje, trdi Ivan Maršič.

Žita

so najvažnejši del zdrave hrane, zato je na njegovi mizi vedno mešanica kosmičev, ki jih pripravlja sam. Pri žitaricah je zelo

pomembna priprava. Vedno ima v shrambi različna žita. Kupuje jih pri kmetih ali v mlinih, ki jim zaupa, da imajo žita, pridelana brez pesticidov in umetnih gnojil. Taka žita se dobijo tudi na nekaterih tržnicah in v bio-trgovinah. Žito zmelje v mlinu oziroma naredi kosmiče: ječmenove, pšenične, ovsene, pirine ..., v katerih je največ mineralov in vitaminov. Posebno koristna je polenta, ki jo pripravlja iz doma zmlete koruze. Izpostavi tudi riž, ki ima naravne antibiotične učinke, dviga odpornost telesa in ureja črevesno floro. Prosenka kaša in ričet izmed žitaric najbolj ugodno vplivata na kožo, ne gre pa pozabiti tudi na dodajanje pivskega kvasa. Ajda v obliki kaše pomaga pri boleznih želodca, krepi odpornost kapilar in tako ugodno vpliva na visok pritisk, pomaga pri boleznih kože, driskah in proti parazitom. Ugodno vpliva na krepitev funkcije in čiščenje jeter.

Zelenjava,

ki spada v obvezen jedilnik, je prav tako zelo pomembna: našteje radič, korenje, peteršilj, por, zeleno, čebulo in česen, kisto zelje in kisto repo, še posebej bučke, ... nikakor pa ni primerna uporaba razhudnikov: krompirja, paradižnika, paprike, cvetače, jajčevcev. Iz telesa namreč odvezemajo kalcij, ogrožajo sklepe, jetra in krvni obtok. Čebula, ki jo nekateri prehranski strokovnjaki odsvetujejo, je pomembna začimba in zdravilna rastlina, pravi Ivan Maršič, če pa jo pražimo na maščobi, se spremeni v težko prebavljivo zmes, ki hudo zmoti prebavo. Navsezadnje velja to za vso zelenjavo.

Meso,

ki - kot vsi razhudniki - povzroča zakisanost telesa, naj človek uživa le na kratko kuhano, nikakor pa ne ocvrtega. Kuhamo ga v kropu, največ pol ure in še vročega polijemo z marinado. Pripravimo jo iz različnih začimb, ki smo jih vajeni in jih imamo. Lahko zmešamo hladno olje,

Znani zdravilec in zeliščar Ivan Maršič s Škofljice je s svojim zgledom pravi predstavnik svojega nauka.

česen, kisto smetano, mleko, limono, lahko tudi vino, poper, ščepec soli ipd. Pripravljena naj bo tako, da se meso z njo prepoji. Tudi meso in ribe z žara pripravimo z marinado. Vse škodljive kemikalije, ki se uporabljajo v kmetijstvu in živinoreji (pesticidi, hormoni in antibiotiki), se zbirajo v maščobnem tkivu živali in zato Ivan Maršič odsvetuje uživanje mesnih juh. Visoko termično obdelane beljakovine in maščobe so brez hranilne vrednosti in še rakotvorne povzročajo.

Kaj storiti, ko nas pestijo težave in bolezni, je bila naslednja tema klepeta z izkušenim zdravilcem, ki je pomagal že neverjetni množici ljudi in živali. Ivan Maršič pravi: »Najbolj je zdravilen redek koruzni močnik z nekaterimi dodatki (npr. s čebulo, česnom, korenjem, kolerabo, z zeleno). Nekaj žlic koruzne moke gladko razmešam s hladno vodo. V pripravljeno vrelo vodo dam nekaj drobno narezane ali zmlete zelenjave, med katero sta tudi čebula in česen. Mešam in pustim kuhati največ 5 minut. Malo naj jed še postane, nato jo dam na krožnik in osolim. Zabelim s hladnim oljem ali s skuto. Močnik zelo hitro uredi prebavo, tudi, kadar gre za prehlad ali bolečine v kakem sklepu, je tak močnik najboljšo zdravilo. Prepričan sem, da si tako krepimo sklepe in imunski sistem.« Vsa živila, ki vsebujejo žveplo, delujejo na vezno tkivo in funkcijo dihanja, energija se hitreje obnavlja, odpadni presnovni produkti pa se hitreje izločijo in ne povzročajo kislosti organizma. Ječmenovi kosmiči in polenta so tako izredno koristni za krepitev in obnavljanje

Dom starejših občanov Grosuplje

Tudi v Domu Grosuplje smo se sladkali s pečenim in kuhanim kostanjem. Lepo popoldansko vreme v ponedeljek, 15. oktobra, in še svež mošt sta še dodatno pripomogla, da smo imeli uspešen kostanjev piknik.

V mesecu oktobru smo imeli kar dva obiska učencev OŠ Louisa Adamiča Grosuplje, podružnice Šmarje-Sap. Učenci obeh 2. razredov so se nam predstavili 16. oktobra v domski jedilnici. 25. oktobra pa so nas obiskali še učenci

9.a in 7.a razreda in nas s svojim nastopom do solz nasmejali. Otroci iz vrtca Rožle imajo v avli Doma stalno razstavo slik. Trenutno je tema razstave jesen.

Jožica Kralj

veznega tkiva, polenta pa ugodno vpliva na absorpcijo kalcija. Ivan Maršič poudarja pomembnost vsebnosti cinka v hrani. Najdemo ga v ovsenih kosmičih, rži in ječmenu: poleg krepitve obrambe telesa obnavlja črevesne stene in ohranja dobro delovanje ledvic. Premalo gibanja pomeni neuporabljeno energijo, ki botruje nastanku raka. Tako telo je namreč enako peči, ki ne gori dobro zaradi obilice saj, je slikovit sogovornik.

Posebno poglavje namenja naš sogovornik škodljivosti uporabe belega sladkorja. Marsikdo se mu preprosto ne more odreči, vendar je svarila v zvezi s tem potrebno jemati skrajno resno. Potrošnike na to dejstvo opozarja tudi Svetovna zdravstvena organizacija. »Sorazmerno z rastjo porabe sladkorja rastejo trebuhi, število sladkornih bolnikov, previsok krvni tlak, preveč holesterola, srčnožilne bolezni in omagujejo sklepi, ki vedno težje nosijo ta bremena,« pravi Ivan Maršič o sladkorju. Tudi mnogi drugi avtorji knjig o zdravi prehrani se sklicujejo na zasvojenost ljudi s sladkorjem, izkušeni zeliščar pa svetuje tudi, kako to zasvojenost odpraviti v dveh tednih.

Prvi vtis o strogem gospodu, ki ne odstopa od svojega nauka, se po kratkem klepetu hitro razblini. Ivan Maršič, ki predobro pozna in razume človeško stisko, ne razmetava z redko dobrino sedanjika, s časom, saj ga čaka še množica bolnih ljudi, vendar obiskovalcu z veseljem in potrpežljivostjo nameni vso pozornost, pa naj prihaja s svojimi tegobami ali s težavami svoje živali.

Praznovali smo 100. rojstni dan gospe Terezije Rolih

V petek, 12. oktobra, smo v Domu starejših občanov Grosuplje praznovali stoti rojstni dan naše stanovalke, gospe Terezije Rolih.

Gospa Terezija Rolih je bila rojena 12. oktobra 1907 leta v vasi Drenik pri Pijavi Gorici.

Njen dekleški priimek je bil Zupančič. Po domače se je pri hiši reklo pri Kajevčevih. Živeli so skromno. Bilo je pet otrok: tri punce in dva fanta.

Gospa Terezija je odšla s sestro, ki se je poročila na Hudo Polico pri Šmarju-Sapu. Tu je tudi spoznala fanta, s katerim sta načrtovala skupno življenje. Tragično ga je izgubila, še preden se jima je rodila hčerka Slavka. To se je zgodilo leta 1937. V času druge svetovne vojne je bila najprej internirana in odpeljana v Italijo. Po vrnitvi iz

Italije pa so jo Nemci odpeljali v Nemčijo. Za hčerko je v tem času skrbela teta, Terezijina sestra s Hude Police.

Po končani vojni in vrnitvi domov je gospa stanovala v Šmarju in hodila v službo v Motvoz in platno v Grosuplje. Velikokrat je pot do službe prepešala.

Kasneje se je poročila z gospodom Rolihom. Po njegovi smrti je živela pri hčerki Slavki in njeni družini. Hčerka Slavka je zelo lepo skrbela za svojo mamo. Huda bolezen pa jo lansko pomlad premagala. Gospa Rolihova ima dva vnuka in enega pravnuka, eden pa je na poti.

Praznovanja so se udeležili sostanovalci, sorodniki, sosede s Hude Police, župan občine Grosuplje, g. Lesjak, člani Društva upokojencev Šmarje-Sap in zaposleni v Domu.

Letos je bilo to že drugo praznovanje stotega rojstnega dneva v Domu Grosuplje.

Jožica Kralj

Prva regionalna konferenca v letu 2007/08 in palačinka party

Gdč. Brigita Glavič, g. Miha Fatur, predstavnik Rotaract klubov Slovenije in gdč. Ana Peka palačink - Rok Godec in Jernej Kralj. Jovandarič.

Rotaract klub Grosuplje je zelo dejaven. Od uradne ustanovitve še ni minilo leto dni, pa se številne dobrodelne dejavnosti vrstijo druga za drugo.

Osmega septembra 2007 so se v Grosupljem zbrali predstavniki vseh štirih Rotaract klubov, ki delujejo v Sloveniji: Rotaract klub Ljubljana, Celje, Maribor in Grosuplje. Vseh skupaj se je Pr' Martinet' v Lučah zbralo petindvajset članov Rotaract klubov.

Kakšen je bil njihov namen? Pregledali so programe vseh štirih klubov za

naslednje leto. Dogovorili so se, da bodo skupaj vodili krvodajalsko akcijo, ki se bo odvijala v marcu 2008. Odločili so se tudi za skupen projekt poletnega tabora za člane Rotaract klubov izven Slovenije. Ta projekt je že tradicionalen. Vsak Rotaract klub za tri dni sprejme okrog deset članov drugih Rotaract klubov in jih vodi po Sloveniji. Skratka, želijo jim približati našo deželo. Predsednica Rotaract kluba Grosuplje gdč. Brigita Glavič je povedala, da imajo namen njihove obiskovalce popeljati na Krko.

Kako je poteka prva regionalna konferenca?

Gdč. Brigita Glavič je predstavila srečanje: "Dobili smo prostor Pr' Martinet' v Lučah, vse ostalo smo organizirali sami. Sestanek se je zaključil s "palačinka party". Pekli smo člani kluba. Naj povem, da smo palačinke mazali z dvanajstimi različnimi domačimi marmeladami, katere smo priskrbeli člani kluba."

Na koncu je predsednica kluba z vidnim zadovoljstvom povedala: "Rotaract klub Grosuplje izpeljuje različne projekte. S tem se člani kluba srečujemo, se družimo in s tem se tudi povežemo. Tako smo zmožni izpeljati vse te projekte." Poudarila je: "V Rotaract klubih ni hierarhije. Vsi smo enakovredni, delo si porazdelimo. Seveda je za vsak projekt eden izmed nas vodja, oziroma koordinator, ki poskrbi, da vse teče gladko, ostali pa mu pomagamo."

mag. Branka Škufca

Pevci Moškega pevskega zbora Samorastnik iz Žalne so na račun Občine Železniki darovali 200 € za pomoč poplavljenim družinam.

Del udeležencev konference - Fotografije: Arhiv Rotaract kluba Grosuplje.

Dobrodelni ples ob noči čarovnic Rotaract kluba Grosuplje

Zadnji petek v oktobru so se člani Rotaract kluba Grosuplje zavrteli na prvem dobrodelnem gala plesu ob noči čarovnic. V viteški dvorani gradu Turjak so se jim pridružili tudi člani Rotary kluba Grosuplje, skupaj pa so se zavrteli ob zvokih Big Banda Grosuplje ter solistk Tine Gačnik in Kristine Oberžan.

Ples sta z dunajskim valčkom otvorila predsednik Rotary kluba Grosuplje, Boris Peterka in predsednica Rotaract kluba Grosuplje, Brigita Glavič. Dobrodelnega plesa se je udeležila tudi podžupanja občine Velike Lašče, Tatjana Devjak, ki je poudarila pomen dobrotelnosti ter vsem zbranim izrekla pristrčno dobrodošlico v mogočnih zidovih turjaškega gradu.

S pomočjo donatorjev in licitacije članov Rotarija so na plesu zbrali skupaj 5150 evrov. Del zbranih sredstev bodo poklonili hiši zavetja Palčica iz Grosupljega za materialne potrebe, del sredstev pa bo Rotaract klub Grosuplje porabil za projekte, ki jih načrtuje še v letošnjem in prihodnjem letu, ter družinam v okolici, ki živijo v izredno slabih socialnih razmerah.

Ples so člani Rotaract kluba Grosuplje po besedah Brigite Glavič priredili zato, da so jih sponzorji in donatorji bolje spoznali. V mesecu decembru pa pripravljajo člani pohod miru z baklami na Magdalensko goro.

Helena Miklič

Novosti v Občinskem odboru Socialnih demokratov Grosuplje

Socialni demokrati Občinskega odbora Grosuplje smo na redni Volilni konferenci zbora članov, ki se je zgodila 15. 11. 2007 v Družbenem domu, izvolili novo predsedstvo.

Predsednik je postal dosedanj vršilec dolžnosti predsednika, diplomirani ekonomist **Franc Dobnikar**.

Za tajnico je bila ponovno izvoljena občinska svetnica SD **Zvonka Milojevič**.

Poleg predsednika in tajnice predsedstvo šteje še sedem članov. To so:

Nevenka Zaviršek, Šmarje – Sap,
Miloš Jovanović, Grosuplje
Bojan Zupančič, Grosuplje
Franci Nose, Šentjurij
Janez Debeljak, Spodnja Slivnica
Igor Đokić, Brezje pri Grosupljem
Franci Potokar, Grosuplje

Predsedstvo je na ta način dobilo štiriletni mandat.

Občanke in občane vabimo, da nas obiščete v novih prostorih stranke na Kolodvorski ulici 2 (stavba UE Grosuplje, 2. nadstropje).

Delovne ure so ob sredah od 15.00 – 18.00.

V tem času lahko kontaktirate z nami tudi na telefonu: 01/786-10-06

S 15. novembrom 2007 je začela delovati tudi nova spletna stran Območne organizacije SD Grosuplje z naslovom:

www.sd-grosuplje.si,
na kateri lahko spremljate aktivnosti naše stranke.

**Predsednik OO SD Grosuplje,
Miloš Jovanović**

Pomoč polharskim prijateljem v Železnikih

Vtorek, 18. 9. 2007, smo v popoldanskih urah preko medijev izvedeli za izredno deževje in posledično poplave v Železnikih. Hotel sem vzpostaviti telefonski stik z našimi prijatelji na tem območju. Stacionarne telefonske linije so bile prekinjene. Preko mobitela sem najprej vzpostavil stik s kolegom Francetom. Na moja vprašanja mi je odgovoril, da je tam »sodni dan«. V imenu celotne naše polharske družine sem mu takoj ponudil pomoč. Pomoč sem ponudil tudi kolegu Bojanu, ki je tudi omenjal izredne razmere. Prosil sem ga, naj stopi v stik še s kolegom Filipom, saj je njegova hiša v neposredni bližini Sore. Predvideval sem, da je njihov dom zagotovo v nevarnosti.

Poprvih sporočil sem obvestil predsednika in gospodarja naše polharske družine. Omenil sem jima trenutne razmere in prve kontakte s kolegi. Skupaj smo ugotovili, da bo pomoč zanesljivo potrebna. V naslednjem dnevu so me poklicali ostali kolegi in prijatelji, ki jih je tudi zanimalo, kakšne so razmere pri naših polharskih kolegih. Vse sem informiral o razmerah in pripravljal za konec tedna skupino za fizično pomoč. Plan nadaljnjih aktivnosti sva gradila skupaj s kolegom Tomažem Perparjem. Dogovorila sva se, da v četrtek predčasno končava službene obveznosti in se odpraviva na prizadeto območje.

Prvi vtisi oziroma pogledi na posledice naravne katastrofe ob najinem obisku so bili zastrašujoči. V popoldanskih urah sva pomagala Francetu Primožiču. Ob večernem ogledu domačije Filipa Tarfile sva napovedala pomoč kolegov v večjem

številu za naslednji dan. Še isti večer sva obvestila naša predsednika in gospodarja, ki sta obveščala ostale kolege o pomoči v naslednjem dnevu.

Skupaj z Tonetom Habjanom, Francem Hočvarjem, Tomažem Perparjem, Dušanom Rusom in Lojzeto Zajcem smo se v petek v popoldanskih urah odpravili v Železnike pomagat kolegu Filipu. Ob močni skupni motivaciji so vidno kopnele posledice nesreče. V večernih urah smo se skupaj odpravili še po naselju in se čudili moči pobesnele narave.

Prve dneve po naravni katastrofi je narava pokazala svojo lepšo stran. Z lepim sončnim vremenom je dajala vtis, kakor da se hoče opravičiti za svoja predhodna dejanja. V jutranjih urah smo se v nedeljo z nekaj našimi prijatelji zopet vrnili v Železnike. Vsak izmed nas je z veliko zagnanostjo opravljal svoje delo. Ta delovna nedelja v Železnikih je imela neko nepopisno moč. V vseh ljudeh, ki so prišli pomagat ljudem v nesreči, je bilo čutiti drugačnost. V vsakodnevem vrvežu sodobnega sveta je velikokrat čutiti pomanjkanje človeške kulture, pristnih medčloveških odnosov, solidarnosti. Ko sem v tistem dnevu opazoval ljudi pri delu, sem dobil občutek, da so drugačni. Solidarnost je bila povsod prisotna: na nasprotnem bregu je delala zagnana skupina skavtov, zopet drugje skupina gasilcev, vojakov, predvsem pa veliko mladih ljudi. Tudi pri prizadetih domačinih je bilo čutiti vedno več optimizma. Ob vstopu na glavno ulico sem dobil občutek, kakor da delovne skupine osvobajajo v

Železnikih vsako hišo posebej. Hrana za udeležence pomoči se je kuhala v enem kotlu. Vsak ti je bil pripravljen pomagati. Spomnim se mladega fanta, ki je prišel na naše dvorišče in ponudil pomoč svoje skupine. Doživeti take občutke in vtise je nekaj nepozabnega. Skoraj bi opisu teh dogodkov za naš polharski arhiv lahko dal tudi naslov »Skupaj smo osvobajali Železnike«.

Da bi ocenili razmere po naravni katastrofi v Železnikih, se je upravni odbor naše družine sestal na izrednem sestanku 24. 9. 2007 in soglasno sprejel sklep za finančno pomoč prizadetima kolegoma. Upravni odbor je pisno obvestil vse člane o trenutnih razmerah na tem območju in jih poprosil za finančno pomoč. Vsi so se odzvali, pa še nekaj naših prijateljev, sosedov, znancev in sorodnikov. Določen znesek za ta namen smo dodali tudi iz blagajne društva.

Upravni odbor se je odločil, da finančna sredstva glede na posledice nesreče razdeli na dva dela, in sicer dvema našima kolegoma Filipu Tarfilu in Francetu Primožiču.

Finančno pomoč smo predstavniki upravnega odbora izročili 3. 10. 2007. Oba kolega oziroma njihovi družini so bili nad našo skupno pomočjo zelo presenečeni in so se vsem darovalcem prisrčno zahvalili. Tudi upravni odbor se zahvaljuje vsem darovalcem za pomoč, ki so jo izkazali prizadetim ob tej nesreči.

Zagotovo je take solidarnosti med nami Slovenci v vsakdanjem življenju premalo. Žalostni dogodki nas povežejo skupaj. Mogoče je to za nas vse šola življenja in poduk za bodočnost. Vsi, ki smo vsak po svojih močeh prispevali k odpravljanju nesreče, se bomo večno spominjali teh dogodkov in se radi vračali v naše Železnike.

Igor Kastelic

Kako smo železnike videli gasilci iz Račne?

Nekaj časa je že minilo, odkar so Slovenijo prizadele poplave in neurja. Tisti, ki smo posledice neurja videli od blizu, ne bomo nikoli pozabili prizorov, ki smo jih doživeli v prizadetih krajih. Televizija nam je prikazovala, kakšno razdejanje je voda pustila za sabo v občini Železniki, toda slika v tem primeru ni mogla prikazati realnosti.

Gasilci iz PGD Račna smo bili naprošeni, če lahko pošljemo nekaj članov v Železnike. Poveljnik je brez težav zbral sedem gasilcev, ki smo bili pripravljene za en dan zapustiti delovna mesta in s prostovoljnimi delom vsaj nekoliko olajšati trpljenje ljudi, ki so jih poplave prizadele najbolj. V petek, 21. septembra 2007, v zgodnjih jutranjih urah smo se skupaj z drugimi gasilci iz GZ Grosuplje odpravili v Železnike. Nekoliko smo bili pripravljene na razmere, ki nas čakajo, vendar ob prihodu na kraj katastrofe nihče ni mogel ostati ravnodušen. Že ob cesti je bilo videti napeljene gmote zemlje in raznega materiala, ki so ga v prejšnjih dneh vozili iz Železnikov. Pretresljiv je bil tudi pogled na ogromen travnik, na katerem je bilo zloženih nekaj sto razbitih avtomobilov, ki jih je voda prinesla s seboj v dolino.

Ob prihodu na prizadeto območje pa doživiš tisto, česar ti televizijska slika ne more prikazati. Pogled na opustošene hiše, delavnice, vrtove. Povsod samo blato in svinjarija. Neka mučna tišina je vladala v tistih krajih, nemi obrazi zaskrbljenih in prestrašenih domačinov so govorili strašno zgodbo. Pogovor z domačini je takoj nanese na zelo gledano televizijsko oddajo, ki je bila na sporedu večer pred našim prihodom in vsi so bili zelo razočarani nad voditeljem, ki je v stiski ljudi iskal spektakel.

Naša naloga ob prihodu v Železnike je bila, da začnemo s čiščenjem zdravstvenega doma. Najprej sploh nismo dobro vedeli, kje naj se zadeve lotimo, saj je bilo v kletnih prostorih

vode in blata do kolen, tako da tudi hoditi ni bilo mogoče. Ker nas je bilo sedem premalo, so prišli še gasilci iz drugih enot in približno 30 se nas je ves dan spopadalo z blatom in vodo. V notranjosti smo morali razbiti nekaj vrat, da smo lahko pričeli z delom. K sreči je bila kurilnica nižja od ostalih prostorov, tako da smo potem z lopatami in metlami porivali blato pomešano z vodo v kurilnico. Od tam so s črpalkami za praznjenje greznic črpali blato v cisterne in ga odvažali na deponijo. Tako smo počasi in vztrajno, uro za uro čistili kletne prostore zdravstvenega doma. Iz prostorov je bilo potrebno znesti tudi vse pohištvo, vrata, arhiv, sprazniti je bilo potrebno skladišče lekarne itd. Vsak je hotel tisti dan od sebe dati največ in zato smo bili pozno popoldne kar presenečeni ob pogledu na zdravstveni dom, saj si v jutranjih urah nismo predstavljali, da nam bo uspelo v taki meri očistiti prostore. Za nami sta sicer ostali umazanija in vlaga, vendar smo vodo in blato uspešno izčrpali. Gasilce iz različnih koncev Slovenije je družila želja po solidarnosti in kljub temu, da smo se videli prvič, smo delovali kot dobra in uigrana ekipa.

Med krajšimi oddihi smo se postavili tudi v vlogo opazovalcev in ob pogledu na okoliške hiše je bilo videti pravo mravljišče pridnih gasilcev, vojakov, domačinov itd. Mnogo gradbenih strojev, vojaške tehnike in druge mehanizacije je bilo v pogonu. Po dvoriščih so se večale deponije odpadnega materiala in nič prijeten ni bil pogled na stvari, za katere veš, da so nekemu pomenile življenje, spomine, otroštvo...

Gasilci smo tokrat dokazali, da je naš obstoj upravičen in da množica pridnih rok lahko opravi neverjetno delo. Kljub utrujenosti nam je bilo v Železnikih v veselje opravljati naše poslanstvo, to je - pomagati sočloveku.

Aleš Kastelic, PGD Račna

Nekaj o delu grosupeljskih odraslih skavtov

V kratkem bo poteklo tri leta od ustanovitve Bratovščine odraslih katoliških skavtinja in skavtov (BOKSS) Grosuplje. Bratovščina šteje trideset članov iz več župnij grosupeljske dekanije.

Osnovni namen našega delovanja je sodelovanje z mladimi skavti, s sorodnimi organizacijami na lokalni ravni in s krajevno katoliško cerkvijo. Povezani smo v Zvezo odraslih katoliških skavtinja in skavtov (ZBOKSS), ki deluje na nivoju države. Pridruženi smo skupini Alpe Jadran (AA), ki združuje odrasle skavte iz Slovenije, Avstrije, Italije in Hrvaške, v kratkem pa se nam bodo pridružili tudi Madžari.

Metoda dela temelji na skavtskih zakonih in obljubi, krščanskih vrednotah, dejavne pomoči bližnjim, spoznavanja potreb družbe in pomoč ljudem v stiski – zlasti mladim, varovanju in ohranjanju okolja ter naravne in kulturne dediščine, sodelovanju s skupinami in organizacijami, ki se ukvarjajo s tem. Sodelujemo pri izvedbah čistilnih akcij, osveščanju prebivalstva, z ekološkimi problemi, zavzemanju za domoljubje, zagotavljanju miru in človekovih pravic, doma in v tujini.

Naša dejavnost obsega redna mesečna srečanja, ki so vsak drugi petek v mesecu, vsak mesec napravimo najmanj en podvig

v obliki pohoda, izleta, tabora, udeležbe na predavanju ali delovne akcije.

Preteklo leto smo bili organizatorji mednarodne izmenjave luči miru iz Betlehema skupine Alpe-Jadran, ki je bila 23. decembra v Stični. Vzdušje in potem odzivi so bili nepopisni. Samo en primer: »Giornata "fantaSTICNA" a STICNA ...«, tako je napisal Giuliano, odrasli skavt iz Verone, ki je tokrat prišel prvič na simbolično izmenjavo luči. Letošnja izmenjava bo 22. decembra v Brežah (Friesach-u) na Koroškem, ker so po razporedu gostitelji letošnje izmenjave Avstrijci.

Udeležujemo se raznih akcij, srečanj in izobraževanj, ki jih organizira ZBOKSS. Vsako leto povabimo tudi druge slovenske bratovščine na Jurčičev pohod. Konec junija smo se udeležili mednarodnega letnega tabora AA, ki je bil v Čezklancu v Italiji. To je najbolj jugozahodni kraj, kjer so živeli Slovenci.

Skupaj z mladimi smo se udeležili čistilnih akcij. Skupina naših članov iz grosupeljske župnije skrbi za urejenost okolice cerkve sv. Mihaela.

Septembra letos se je skupina naših članov udeležila delovne akcije pomoči v Železnikih. Čistili smo v tovarni Tehnica in svojim delom vsaj delno pomagali pri sanaciji katastrofalnih razmer po poplavi. Mislim, da so bili z našim delom zadovoljni, saj se nam je njihov tehnični vodja pisno zahvalil in nam poslal nekaj slik poplavljenih tovarne.

Tudi v izvršnem odboru ZBOKSS smo dejavni, saj imata dva naša člana pomembne funkcije. Marina Rački je poverjenica za gospodarske in finančne zadeve. Marjan Adamič je poverjenik za raznos vsakoletne betlehemske luči na vlado, ministrstva in druge državne ustanove. V okviru humanitarne akcije smo se odločili pomagati pri zbiranju finančnih sredstev za postavitev solarnega sistema električnega napajanja priročne ambulante na misijonski postojanki Marofarihy na Madagaskarju. Tam kot misijonar deluje naš rojak lazarist g. Jože Adamič. To napravo načrtujemo dobaviti misijonu v prvi polovici prihodnjega leta. Vrednost akcije bo skupaj s transportom stala približno 5.000 EUR (1.200.000 SIT). Glede na zbrana sredstva pa nameravamo poleg solarne centrale zbrati še najpotrebnejši sanitetni material, ki je nujno potreben za obratovanje ambulante. Pred nami je torej zahteven projekt. S prošnjo in obrazložitvijo naše akcije pomoči se bomo obrnili na delovne organizacije in zasebnike. Upamo, da se bodo zaproseni za pomoč izdatno odzvali in s tem omogočili izpeljavo naše humanitarne akcije.

**Vodja bratovščine odraslih skavtov
Janez Podržaj**

Po petem kolu 1. b državne rokometne lige Grosupeljčani na šestem mestu

Radeče MIK Celje - Grosuplje 36:36 (18:19)

Radeče - Športna dvorana. 200 gledalcev. Sodnika: Brecelj in Deržek (oba Ajdovščina). Radeče MIK Celje: Sikošek, Pečar, L. Peterlin, Zupančič 1, Šafarič 5 (2), Gospodarič 2, Brankovič, Rantah 4 (2), M. Peterlin 6, Gajič 11, Mirnik 7, Senica. Trener: Iztok Martinšek. Grosuplje: Banič, Košmrlj, Ilc 2, Zafran 1, Kocjan 1, Obajdin 3 (2), Knep 3, Robida 4, Stopar 10 (2), Strojani 8, Gabrijelčič 1, Zbičajnik 1, Ferkulj, Kralj, Fink 2. Trener: Janez Ilc. Sedemmetrovke: Radeče MIK 7 (4), Grosuplje 6 (4).

Izključitve: Radeče MIK 8, Grosuplje 16 minut.

Rdeči karton: Rantah (60).

V tretjem kolu 1. B DRL so Grosupeljčani iz Radeč prinesli točko, z malo sreče bi lahko tudi obe, lahko pa bi celo ostali praznih rok. Po dobljenem prvem polčasu so popustili, vendar so pet minut pred koncem tekme vodili za tri zadetke. V končnici žal tudi to ni bilo dovolj za zmago in morali so se potruditi, da so v zadnjih sekundah ubranili vsaj točko.

Grosuplje - Dobova 34:25 (18:10)

Grosuplje - Dvorana Brinje. 100 gledalcev. Sodnika: Fajdiga (Ribnica) in Šakič (Kočevska Reka).

Grosuplje: Košmrlj, Kralj, Ilc 1, Zafran, Fink 3, Kocjan 3, Obajdin-Parfant 7, Knep 3, Robida 2, Zbičajnik, Stopar 5, Strojani 7, Gabrijelčič 3, Banič, Ferkulj. Trener: Janez Ilc.

Dobova: A. Supančič, Godler 2, Vlaški, Kenda, Toporišič, Kovač 12, Deržič 1, Urbanč, Stajanko 4, Begovič 1, D. Supančič, Polovič 1, Kopinč, Zagode 4, Mikolavčič, Mlinar. Trener: Igor Deržič.

Sedemmetrovke: Grosuplje 4 (4), Dobova 6 (4).

Izključitve: Grosuplje 6, Dobova 14 minut.

Rdeči karton: Polovič (57.).

Četrto kolo je domačim rokometasem prineslo pričakovano zmago, za katero se jim ni bilo potrebno niti pretirano truditi. Kljub napakam v igri so si že v prvem polčasu priigrali prednost osmih zadetkov, ki je do konca tekme niso izpustili.

Moškanjci Gorišnica - Grosuplje 32:29 (13:14)

Gorišnica - Športna dvorana. 200 gledalcev. Sodnika: Marko in Matjaž Pirc (Sežana).

Moškanjci Gorišnica: Petek 1 (1), Zorli, Štorman 1, B. Šoštarčič 3, Suljič 3, Lozinšek 6, Žuran, Ivančič 7 (2), Vincek, Firbas 1, Marušič 7 (2), M. Šoštarčič, Špindler 3, Grizolt, Valenko, Preac. Trener: Ivan Hrupič.

Grosuplje: Košmrlj, Smrke, Ilc 3, Zafran, Fink, Kocjan 2, Obajdin 5 (1), Knep 4, Robida 1, Stopar 5, Strojani 9, Zbičajnik, Banič, Gabrijelčič, Ferkulj. Trener: Janko Ilc.

Sedemmetrovke: Gorišnica 7 (5), Grosuplje 1 (1).

Izključitve: Gorišnica 6, Grosuplje 10 minut.

Rdeči karton: B. Šoštarčič (49.).

Grosupeljčani so iz Gorišnice prišli praznih rok. Dobili so sicer prvi polčas in dobro igrali tudi v nadaljevanju drugega. V ključnih trenutkih se je poškodovalec Simon Stopar, kar jih je bržkone stalo zmage. Tekma je bila do 10 minut pred koncem še povsem izenačena, nato pa so gostitelji ušli za tri gole in prednost zadržali do konca.

Po odigranem petem kolu v 1. B državni rokometni ligi je na vrhu RD Riko hiše Ribnica, Grosupeljčani pa so na šestem mestu z dvema zmagama, enim neodločenim izidom in dvema porazoma. V mesecu novembru bodo grosupeljski rokometasji v Dvorani Brinje gostili Sežano, gostovali pa bodo v Izoli in Krškem.

1. Ribnica RH	5	5	0	0	176:141	10
2. Krško	5	4	0	1	166:136	8
3. Gorišnica	5	4	0	1	156:135	8
4. Krka	5	3	0	2	159:133	6
5. Maribor	5	3	0	2	158:146	6
6. Grosuplje	5	2	1	2	150:145	5
7. Izola	5	2	0	3	135:147	4
8. Sežana	5	2	0	3	142:161	4
9. Dol TKI	5	2	0	3	142:169	4
10. Radeče MIK	5	1	1	3	157:159	3
11. Dobova	5	1	0	4	126:149	2
12. Ajdovščina	5	0	0	5	119:165	0

(br)

Skavtska kuhinja

Skavtstvo je način življenja, ki zahteva veliko energije. Lahko rečemo, da je hrana, ki jo pripravimo – poceni, hitro in preprosto narejena, predvsem pa je zelo dobra. Pa pogledajmo, kaj je tisto, kar nas na naših družajkih drži pokonci.

Ena najbolj znanih jedi je zagotovo twist in hrenovke. Ponavadi si jo pripravimo ob tabornih večerih, ko naredimo večji ogenj (pogosto je to pagoda), kjer twist in hrenovke spečemo. Najprej pripravimo maso za twist, ki je podobna tisti za kruh – voda, moka, sol – nato pustimo, da vzhaja. Medtem si najdemo primerne (bolj tanke) leskove palice in jih na enem

koncu našpičimo. Na ušpičeni konec napičimo hrenovko ter navijemo kos twista. Palico previdno držimo nad žerjavico in končni rezultat je skavtski »hot-dog«.

Naslednja jed, ki je bolj sladke narave, je čoko-banana. Potrebujemo banane, čokolado in alu folijo. Banano po dolžini prerežemo in vanjo položimo koščke čokolade (poljubno). Vse skupaj zavijemo v folijo in položimo v žerjavico. Po petih minutah vzamemo iz žerjavice in se posladkamo.

Ena izmed jedi je tudi jajce, pripravljeno v pomarančni lupini. Pomarančo razdelimo na polovico, izdolbimo in pojemo. V olupek

pa ubijemo jajce ter držimo nad ognjem in jed je pripravljena.

Zadnja stvar, ki jo bomo omenili, je piščanec in krompir v žerjavici. Izvedba je tako preprosta, kot se sliši. Krompir in narezanega piščanca zavijemo v alu folijo in položimo v žerjavico. V njej pustimo toliko časa, da je pečeno, ravnomo se po občutku.

Če želite jesti dobro in bi se ob kuhi radi zabavali, je kuhinja po skavtsko prava za vas.

Dober tek!

Brigita Bobnar

Uspešen zaključek teniške sezone 2007 v Teniškem klubu Grosuplje

Matjaž Kotar, ki je osvojil 13. mesto na lestvici slovenskih tenisačev v starostni skupini do 16 let (na sliki skupaj z Majo Jerovšek).

Tudi minulo leto so bila igrišča Teniškega kluba Grosuplje, ki se že od leta 1985 trudi, da je igranje tenisa užitek in sprostitvev, prizorišče rekreativnega igranja, rednih treningov in teniških dogodkov. Gledalci so imeli priložnost videti kvaliteten članski turnir 32 najboljših slovenskih igralcev, v katerem je zmagal bivši reprezentant Rok Jarc. Vsi sodelujoči so bili navdušeni nad organizacijo turnirja.

V letošnji sezoni sta pod vodstvom trenerja Marka Škrjanca s svojimi uspehi v ospredju predvsem dva mlada in obetavna igralca Matjaž Kotar in Tim Vidic. Matjaž je sezono zaključil kot 13. Slovenec do 16 let, dolenski prvak do 16 let ter osvojil domači klubski turnir. Poleg tega že nastopa v kategoriji do 18 let in je že uvrščen na lestvico TZS. Tim je sezono zaključil kot 4. Slovenec do 12 let. Da je uspeh še večji, mu je to uspelo že z 10 leti in je najboljši 10-letnik v Sloveniji. Poleg njihju na tekmovanjih nastopajo še Rok Tomažič, Matjaž Bernjak, Rok Škrjanec, Luka Žlajpah, vsi v kategoriji do 10 let, Aljaž Jerovšek, David Zupančič, Anja Jerovšek in Tjaša Lah v kategoriji do 16 let ter Žiga Boštjančič in Sandi Stipič v kategoriji do 18 let. Da pa v Grosupljem ne tekmujejo le mladi, potrjuje dosežek Marjana Širclja, ki je na mednarodnem turnirju ITF v kategoriji nad 40 let osvojil 3. mesto in je med najboljšimi Slovenci nad 40 let.

Teniški klub temelji tudi na »šoli«, kjer se mladi učijo osnov tenisa in ostanejo v klubu kot rekreativni igralci. Ravno ta generacijska raznolikost daje klubu poseben pečat.

Klub trenutno šteje več kot 100 članov in ima sedež v letos zgrajenem klubskem objektu, pripravljenem na tehnični prevzem. Le

redki teniški klubi se lahko ponašajo s tako urejenim klubskim objektom, ki ponazarja nedvomno velik korak naprej v primerjavi s staro manjšo leseno zgradbo. Klubski objekt nudi dostojen sprejem igralcev, urejene garderobe in sanitarije, dobro počutje igralcev.

V uporabi so 3 teniška igrišča ter vadbena stena za utrjevanje znanja. Pozimi igrišča prekrije šotor, ki ga člani v hujših zimskih razmerah sami vzdržujemo, in omogoča vadbo tudi v hladnejših mesecih. V načrtu je tudi še četrto igrišče, ki bo razbremenilo natrpan urnik ter omogočilo še večji množici ljudi, da preizkusijo to zanimivo igro.

Zaenkrat našemu domačemu klubu kaže odlično. Če bodo stvari potekale tudi tako naprej, bomo čez nekaj let lahko resno začeli razmišljati o gradnji dvorane, ki bi grosupeljski tenis povzdignila na še višji nivo. Do takrat pa naj temelj te uspešne zgodbe ostanejo vsi mladi in malo manj mladi člani kluba ter prijateljstvo, ki jih povezuje.

Posebno zahvala za delovanje gre članom upravnega odbora, članom kluba in sponzorjem, ki omogočajo nemoten potek dela, usklajeno medsebojno delovanje in s tem razvoj našega kluba.

Tajnik TKG: Marko Škrjanc

Mladi plezalci

Najmlajši, ki se odločajo za rekreacijsko plezanje, sedaj že nekaj časa kar v velikem številu prihajajo tako v našo plezalnico-bolderico kot v športno dvorano, na "veliko steno".

V plezalnici jim nudimo plezanje ob sredah od 17.00 do 19.30, ob četrtnih od 17.00 do 18.00 ter ob petkih od 18.30 do 20.00 in v športni dvorani Brinje ob četrtnih od 17.30 do 19.00.

Med mojim obiskom je bil živ-žav neverjeten in proti koncu "programa", ki ga strokovno in uspešno vodi Iztok s kolegom, so se na mojo željo z veseljem postavili /tudi po steni/ za pozdravno fotko svojim bralcem Odmevov.

Marjan Trobec

Športni klub TIAL

Brezje pri Grosupljem 78
1290 Grosuplje
PLESNA SEKCIJA TIAL,

E-mail: tial@masicom.net

Kontaktna oseba:

Tina, 051/37-60-37

Pridružite se nam na plesnih treningih za otroke in mladino

hip-hop, showdance, street-jazz, latino

Z novimi vpisi v **plesni tečaj (15 treningov)** pričnemo v **četrtek, 6. decembra 2007**, in z novimi vpisi v **celoletno plesno šolo v ponedeljek, 7. januarja 2008**.

Za vpis je potrebna predhodna najava na e-mail tial@masicom.net ali po mobilni telefonski številki 051/37-60-37.

Treningi potekajo v Plesni dvorani in Mali dvorani Športne dvorane Brinje na Ljubljanski 40b v Grosupljem po naslednjem urniku:

Celoletna plesna šola:

PLESNA SKUPINA	DNEVI V TEDNU		URA	VODJA TRENINGA
PLESNI VRTEC (2002-2004)	PON	SRE	17.00-18.00	Lučka Novak
SHOWDANCE I (1998-2001)	PON	SRE	18.00-19.00	Lučka Novak
SHOWDANCE II (1992-1997)	PON	SRE	16.30-18.00	Špela Kosmač

Plesni tečaj (15 treningov):

PLESNA SKUPINA	DAN V TEDNU	URA	VODJA TRENINGA
4. - 6. razred	ČETRTEK	17.00-18.00	Špela Kosmač
7.- 9. razred in SŠ	ČETRTEK	18.00-19.00	Špela Kosmač

Vabimo Vas, da si ogledate novoletno plesno predstavo Plesne šole TIAL, ki bo v četrtek, 13. decembra 2007, ob 19. uri v Kulturnem domu Grosuplje. Prost vstop!

Po dogovoru nudimo tudi individualne plesne vaje družabnih plesov za odrasle (angleški in dunajski valček, foxtrot, tango, disco-fox, swing, cha-cha, jive, samba, rumba...). Dodatne informacije in rezervacije terminov vsak dan na mobilni telefonski številki 051/37-60-37.

Odplešite svoje sanje!

Univerza za tretje življenjsko obdobje

ima v Grosupljem poleg raznolikih dejavnosti in predavanj tudi pohodništvo. Vsak prvi in tretji petek v mesecu se, kdor se odloči iti kot "pohodnik" v naravo, na izlet, dobimo ob 7. uri na avtobusni postaji. Tudi tokratni petek smo se dobili, 14 nas je bilo, že z jutranjim sončkom. Oblak, ki je izlet vodil, je pritrtil "opazki", da se je dal "razpihati", da smo resnično z jasnim nebom odpotovali na cilj. Startali smo pod starim hotelom na Ljubelju, na višini okrog 1000 m/nm. Smer: Bornova pot do Prevala in naprej na Roblekov dom. Dvakrat po uro in pol, pod skalnimi previsi, skozi dva tunela, po potkah tik nad prepadi, večkrat čez manjše zaplate snega, skozi prekrasne bukove gmajne, in pa seveda po celem pobočju Begunjščice s prekrasnimi pogledi na del Gorenjske in kompletne Julijce. Roblekov dom je na višini 1657 m/nm in po dobrih 600 m "višinske hoje" se je kar prilegla urica počitka z malico in kofetkom, pa seveda s "pasenjem" s pogledi po bližnjih vrhovih Stola, Vrtače, Triglava... Za Odmeve smo se pa nastavili na Prevalu, kjer je bilo prvo vizuelno srečanje z očakom Triglavom.

Marjan Trobec

*Na strmo stopil sem goro
in hrepeneč strmel v daljavo,
kjer je očetovo postavo
slutilo žalostno oko.*

(Ši-King)

ZAHVALA

*V 72. letu je tiho odšel nam ljubi mož,
oče, dedek, tast, brat in stric*

Franc Škufca st.

**z Malega Vrha
(po domače Avsenikov Franc,
upokojeni zidarski mojster).**

Za izrečena sožalja, sočutne besede, cvetje, sveče in številno spremstvo na njegovi zadnji poti se z vsem srcem zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem.

Zahvala tudi g. župniku iz Šmarja-Sapa za lepo opravljen obred, pevcem Zupan iz Tržiča za čutno zapete izbrane pesmi, g. Jožetu Škufca za govor, g. Mirku Šlibarju za izrečene ganljive poslovilne besede in zvoke harmonike. Iskrena hvala Lovski družini Grosuplje za organizacijo pogreba, za izkazano poslednjo čast z govorom ter za zvoke lovskih pušk in rogov, ki so ga pospremili do njegovega zadnjega domovanja.

»Vedno boš ostal v naših srcih. Pogrešamo te.«

Vsi njegovi.

*Zaspala si nam, draga mama.
Zaprta trudne si oči.
Naj Bog odpre ti rajska vrata,
srčno želimo tebi mi.*

*Skrb, delo in trpljenje
tvoje je bilo življenje.
Vse to si že prestala.
Zdaj v grobu boš počivala.*

ZAHVALA

*Ob izgubi naše drage mame, babice in
prababice*

Marije Štibernik

**(2. 3. 1926 – 3. 11. 2007)
iz Luč**

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste bili z nami na poti slovesa, za izrečena sožalja, darovano cvetje in sveče, darove za cerkev in svete maše. Hvala g. župniku Andreju Šinku za lepo opravljen obred ter Moškemu pevskemu zboru Samorastnik. Zahvala tudi osebjem DSO Grosuplje in pogrebniemu zavodu Perpar. Hvala tudi vsem tistim, ki ste ji v času njenega življenja stali ob strani, jo imeli radi in jo spoštovali.

Žalujoči vsi njeni

ZAHVALA

*Ob nepričakovani in boleči izgubi
moža*

Janeza Dolinška

s Peči 21,

se iskreno zahvaljujem vsem, ki ste mi v težkih trenutkih stali ob strani, mi izrekli sožalje, zanj molili, darovali za cvetje, sveče, svete maše in za cerkev za dober namen ter ga pospremili na njegovo zadnjo pot.

Posebna zahvala velja Ivanu Novljanu iz Zgornjih Duplic in Janezu Presetniku s Peči, ki sta mi v prvih težkih trenutkih pomagala.

Zahvala velja tudi župniku g. Jožetu Mrvarju za lepo opravljen obred, pevcem za lepo zapete pesmi ter gasilcem PGD Polica za organizacijo pogreba. Zahvaljujem se tudi govorniku Franciju Hrovatiču za poslovilne besede.

Hvala tudi vsem, ki ste mu v življenju naredili kaj dobrega, ki ste ga imeli radi in ga spoštovali.

Žalujoča žena Marija

Iz Jakobovega pisma

Modrost od zgoraj

Kdo med vami je moder in razumen? Z lepim življenjem naj pokaže svoja dela v krotkosti modrosti. Če pa imate v srcu grenko nevoščljivost in prepirljivost, se nikar ne hvalite in ne lažite proti resnici. Ta modrost ne prihaja od zgoraj, temveč je zemška, duševna, demonska. Kjer sta namreč nevoščljivost in prepirljivost, tam je nered in vsakršno zlo. Modrost pa, ki je od zgoraj, je najprej čista, nato miroljubna, prizanesljiva, dovezetna, polna usmiljenja in dobrih sadov, brez razločevanja in hinavščine. In sad pravičnosti se seje v miru tistim, ki uresničujejo mir.

Prijateljstvo s svetom

Od kod med vami boji in od kod prepiri? Ali ne od tod: iz naslad, ki se vojskujejo v delih vašega telesa? Želite, a nimate. Ubijate in zavirate, in vendar ne morete doseči. Prepirate se in bojujete, pa nimate, ker ne prosite. Prósitate, pa ne prejimate, ker slabo prošite – namreč zato, da bi to porabili za svoje naslade. Prešuštnice, ali ne veste, da je prijateljstvo s svetom sovraštvo do Boga? Kdor hoče biti prijatelj sveta, postane Božji sovražnik. Ali mislite, da Pismo v prazno pravi: »Do ljubosumnosti hrepeni po Duhu, ki ga je naselil v nas.« Toda on daje večjo milost, zato Pismo pravi:

Bog se prevzetnim upira, ponižnim pa daje milost. Podvrzite se torej Bogu, hudiču pa se uprite in bo od vas pobegnil. Približajte se Bogu in se vam bo približal. Umijte si roke, grešniki, in očistite si srca, vi, ki ste v duši razdvojeni. Začutite svojo nesrečo, žalujte in jokajte; vaš smeh naj se spremeni v žalost in veselje v potrnost. Ponižajte se pred Gospodom in povišal vas bo.

Naš ata, ki smo ga ljubili, nas s smrtjo ni zapustil, v ljubezen se je spremenil in z njo naša srca napolnil.

ZAHVALA

ob boleči izgubi našega moža, ata, dedka, tasta, brata in strica

Ivana Erčulja

(1939–2007)
iz Čušperka.

Iskreno se zahvaljujemo vsem gasilcem, pevcem, harmonikarju in obema župnikoma, g. Zvonku Vozlju in g. Jožetu Glasu, za lepo opravljen obred, Božidarju Perku za poslovilne besede, vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za vsa izrečena sožalja, darovano cvetje, sveče, darove za cerkev in svete maše ter vsem, ki ste nam na kakršenkoli način pomagali in molili zanj. Zahvaljujemo se vsem Martinovčevim, ki so nam še posebej stali ob strani, še zlasti Lojzki Fink ki je našega ata spremljala od začetka do konca njegove bolezn.

Hvala še enkrat vsem, ki ste ga imeli radi!

Žalujoci vsi njegovi

*Vse življenje si garal,
mnogo hudega prestal.
Ostale so sledi povsod
od dela tvojih pridnih rok.*

ZAHVALA

Ob boleči izgubi moža, očeta, brata, starega ata in tasta

Franca Strežka

(16. 10. 1927 – 7. 10. 2007)
iz Šmarja – Sapa

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za darovano cvetje, sveče, darove za cerkev in sv. maše, za izrečena pisna in ustna sožalja in vsem, ki ste ga pospremili k počitku.

Iskrena zahvala g. župniku dr. Bojanu Korošaku za lepo opravljen obred, Moškemu pevskemu zboru Šmarje - Sapa ter pogrebni zavodu Perpar.

Zahvala tudi za izrečene poslovilne besede.

Žalujoci vsi njegovi

*Edini, ki ostane močan nad vsem,
edini cvet, ki ne ovone,
edini val, ki se ne razbije,
edina luč, ki ne ugasne:
Spomin...*

*18. oktobra 2007 smo pospremili
na njeni zadnji poti mamo, babico,
prababico, sestro in teto*

Vido Štrus

iz Vel. Mlačevega

Iskrena hvala sorodnikom, prijateljem, vaščanom, sodelavcem in znancem, ki ste nam izrekli sožalje, darovali cvetje in sveče ter prispevali darove za cerkev in svete maše. Prav tako se zahvaljujemo osebju Doma upokoencev Grosuplje za oskrbo in pozornost v času njenega bivanja v domu.

Zahvaljujemo se župniku Andreju Šinku za lepo opravljen pogrebni obred, Moškemu pevskemu zboru Samorastnik za petje pri pogrebni maši in zapete žalostinke ter Andreju Zakrajšku za zaigrano Tišino. Zahvaljujemo se tudi praporščaku Društva upokoencev Grosuplje, kolektivoma Osnovne šole Louis Adamič in Belimed d.o.o. Grosuplje.

Posebna zahvala tudi pogrebem iz vasi ter Tončki in Francu Hotko.

Lepo se zahvaljujemo tudi vsem, ki ste jo pospremili na zadnji poti in vsem, ki ji prižigate svečke.

Vsi njeni

*Ne zase, za nas si živela.
Ne v temnem grobu,
v naših srcih boš zadnji dom imela.*

V spomin

*V mesecu novembru mineva leto dni,
od kar zapustila si nas ti, draga*

Alojzija Hren

s Spodnje Slivnice.

Žalujoca brata Alojzij in Franc z družinama

Kaj so sadovi Svetega Duha?

Sadovi Svetega Duha so popolnosti, izoblikovane v nas kot predujem večne slave. Cerkveno izročilo jih našteva dvanajst: "Ljubezen, veselje, mir, potrpežljivost, blagost, dobrotljivost, dobrohotnost, krotkost, zvestoba, skromnost, zdržnost, čistost" (Gal 5,22-23 vulg.).

Smiselnost bivanja

»Če lahko preprečim vsaj enemu srcu, da se ne stre, nisem živela zaman; če enemu samemu življenju olajšam bol ali ublažim bolečino, če onemogli taščici pomagam nazaj v gnezdo, nisem živela zaman«, je dejala ameriška pesnica Emily Dickinson (1830 – 1886).

Najboljši človekov štirinožni prijatelj ni stol – ampak pes!

Kinološko društvo Grosuplje je zaključilo pouk v mali šoli

Na prvo novembrsko nedeljo so se na vadišču društva v meglenem jutru zbrali vodniki psov s svojimi štirinožci, ki so od sredine septembra obiskovali temeljno šolanje, da bi pokazali svoje pridobljeno znanje.

Mojca Sajovic

Mala šola je prav gotovo najpomembnejši del vzgoje v življenju psa in v veliko pomoč skrbniku, ki se zaveda pomena vzgojenega in na vsakdanje situacije vajenega psa, pravi Ana Doganoc, ki je skupaj s Sonjo Obolnar – obe sta mladi in zagnani vodji šolanja v KD Grosuplje – uspešno izpeljala zahtevno nalogo in vseh 16 tečajnikov z njihovimi psi usposobila za zaključni prikaz znanja. Šola je potekala na vežbališču enkrat tedensko po tem, ko so vodniki najprej spoznali teoretični del. Ana pravi, da se šolanja udeležujejo vodniki z različnimi pasmami in z večpasemskimi psi, saj je vsem pasmam mogoče privzgojiti osnove pasje olike, vsi lahko dosežejo dobre rezultate, če je le vodnik pripravljen vložiti v šolanje čas, delo in trud. Razlike med psi v šoli torej ni, na moč pomembno pa je, poudarja Ana Doganoc, da se način šolanja prilagodi značilnostim posamezne pasme ali pasemske skupine. Vsak skrbnik se zaveda, da je življenje z vzgojenim (in kasneje šolanim po zahtevnejših programih) psom bistveno prijetnejše in bolj enostavno. Vzgojo in pozornost pa si tako in tako zaslužijo vsi, je dodala Ana. Dobra stran male šole je med drugim tudi v tem, da vodja šolanja vodniku mladega psa pomaga rešiti v praksi težavo takoj, ko nastane. Nenazadnje pa je vzgoja v mali šoli, ki vključuje tudi vključevanje v družbo ljudi in drugih živali, pomembna za pse, ki živijo na podeželju in se v urbano okolje napotijo le kdaj pa kdaj. Največji poudarek male šole, pravi Ana, je na pravilnem ravnanju in odnosu do psa ter graditvi dobre povezave med vodnikom in psom. Samo tako lahko slednji vzbudi pasjo pozornost in doseže, da pes z veseljem dela.

Rok Stolnik z Malega vrha je obiskoval malo šolo s psom jazbecarjem, starim pol leta. Rok se je lotil male šole prvič z željo, da bi se naučil, kako pravilno vzgojiti psa, obvestilo o njej pa je zasledil med oglasi. Kuža lovske pasme je zelo aktiven, se veliko igra in o načinu pravilne igre s psom se je Rok poučil tudi med šolanjem. Kuža pozna tudi povelje »sedi«, Rok pa se sedaj zna brez nesporazumov in napak odzvati v različnih vsakdanjih položajih, v katerih se

znajdeta s kužkom. O nadaljevanju šolanja še razmišlja, navdušeno pa je pohvalil ljubeč odnos vodij šolanja do psov.

Petra Zajšek živi skupaj s svojo živahno šestmesečno psičko pasme samojed v Grosupljem. Snežno bela kosmatinka je

njen prvi pes in tako malo šolo obiskuje prvič. Zdi se ji pomembno, da je pes navajen družbe ljudi in drugih psov ter da ne vleče, saj gre za srednje velikega močnega psa, ki mu je vleka zapisana v genih. Psička spoznava različna okolja, ker pa je zelo aktivna, je del vzgoje tudi odvajanje določenega neželenega vedenja. Želi si več dela pri utrjevanju odpoklica, t.j. povelja »sem«, saj je psička še dovezetna na motnje iz okolja.

Miro Šerbec prihaja v malo šolo iz Malih Kopolj z osem mesečno psičko pasme veliki švicarski planšarski pes. Doma ima še dve starejši novofundlandki, kar pravi, da je že star kinološki »maček«, in z veseljem ugotavlja, da se način šolanja z leti spreminja in posodablja. Ker živi s psi odmaknjeno od urbanega okolja, se toliko bolj zaveda pomembnosti socializacije. Za razliko od njegovih starejših psičk je »mala šolarica« bolj temperamentna, enako pa se odzove, ko jo prime trma: takrat razmišlja in ne uboga na slepo. Želel si je spoznati pravilen način dela s psom, ki ga bo utrjeval do spomladi, ko bosta s »švicarko« šolanje nadaljevala. Sodobno šolanje poteka na psom prijazen način, poudarja Miro, nov program socializacije psa pa je nujno potreben za življenje psov v urbanem okolju. Mnogi spori med ljudmi nastajajo namreč zaradi ne vzgojenih psov, seveda pa je skrbnik tisti, ki mora poskrbeti za vzgojo.

Boško Krezič iz Šmarja-Sapa je pripeljal v malo šolo sinovega nadvse prijaznega štirimesečnega samčka pasme pitbull. Zdi se mu smiselno, da se pes navadi na ulico, na mesto, da uboga povelja, da se nauči reda in da je bolj vodljiv. Pasma, ki po krivici slovi kot agresivna, si je zaželel Boškov sin in si psička za svoj denar tudi kupil. Pes živi v stanovanju v družbi še enega psa, majhnih otrok in ljudi, je izredno ljubezniv, zanesljivega značaja za svojo starost in tudi šolske vaje je opravil z

odliko. Boško se zaveda napačnih predstav, ki jih imajo ljudje o pasmi. Ti psi so zelo navezani na vodnika, tudi grobo ravnanje otrok jih ne spravi s tira, saj so prav do njih zelo nežni. Ravno zaradi navezanosti na vodnika lahko pride do kritičnih dogodkov, če psa človek vzpodbuja k agresivnosti. Pri šolanju morata tako vodnik kot vodja šolanja zelo dobro poznati značilnosti pasme, o kateri se je družina Krežič odlično poučila še pred nakupom. Boško bo s šolanjem nadaljeval, posebej pa je poudaril zadovoljstvo z vodji šolanja, ki imata posluš za vsakega vodnika posebej in se z nasveti potrudita prav pri vsakem.

Maja Lesar iz Šmarja je opravila tečaj s šestmesečno nemško dogo harlekin. Visokonoga živahna lepotečka zelo rada dela, njen motiv je igrača, za dobro opravljeno delo pa dobi priboljšek. Maja si je želela spoznati osnove šolanja, naučili sta se skakanja in premagovanja ovir, obnašanja na cesti, obvladujeta pozornost, predvsem pa se privajata druga drugi pod strokovnim vodstvom. Doma ju čaka osemletna zlata prinašalka, s šolanjem pa sta zelo zadovoljni. Počasi se psička odvaja siliti v ljudi in tuje pse, najraje pa skače čez ovire.

Za konec je povedal nekaj besed še **Brane Puš**, predsednik Komisije za šolanje pri Kinološki zvezi Slovenije, ki je prisostvoval zaključku male šole. Od dvajsetih tečajnikov jih strokovnjaki za šolanje v društvu pripravijo na opravljanje izpita kar 16, šola pa velja za eno strožjih, a tudi uspešnejših. Vsak pes ne glede na poreklo je namreč sposoben opraviti izpit, prizadevnost vodnika pa ima tu velik, celo odločilni pomen. Celoten potek zaključka male šole je bil tudi tokrat dokumentiran: posnetke si bodo najprej ogledali inštruktorji in analizirali svoje delo, nato pa bodo to naredili tudi skupaj z vodniki na zaključnem srečanju. Kdo bo dobil pokal društva za najboljši uspeh v mali šoli, pa naj ostane skrivnost...

Je bilo včasih res bolje, kot trdijo zagovorniki razpadle Jugoslavije?

1. Vsakdo je bil zaposlen.
2. Kljub temu, da so bili vsi zaposleni, nihče ni delal.
3. Čeprav ni nihče nič delal, smo vse načrte izpolnili vsaj 100 %.
4. Čeprav so bili načrti izpolnjeni preko 100 %, so bile trgovine prazne.
5. Čeprav so bile trgovine prazne, so vsi imeli vse.
6. Čeprav so vsi imeli vse, so vsi kradli.
7. Čeprav so vsi kradli, nikjer ni nič manjkalo.

Vreme v Grosupljem - oktober 2007

Oktober je minil v znamenju nestanovitnega in razmeroma hladnega vremena, ki je v drugi polovici meseca prineslo slano in tudi snežne padavine. V prvih dneh smo bili deležni ustaljenega jesenskega vremena z jutranjo meglo in prijetno toplimi ter sončnimi popoldnevi. Najvišje dnevne temperature so se do 5. oktobra, ko se je že pooblačilo, gibale med +21 in +24 °C. Naslednji dan je bilo deževno in popoldne občutno hladneje. Do 17. ure, ko so padavine ponehale, je na kvadratni meter tal padlo 77 litrov dežja, kar predstavlja približno polovico običajne mesečne količine.

Po 7. oktobru se je vreme nekoliko izboljšalo, toda zaradi spremenljive oblačnosti +20 °C živo srebro ni več uspelo doseči. Poleg tega je 13. oktobra z vzhodnim vetrom pričel dotekati hladnejši zrak, kar je ozračje še občutneje ohladilo. Tako se je sredi meseca po jasni in mirni noči temperatura spustila stopinjo pod ledišče, zaradi česar se je pojavila prva slana. Ta se je pojavila tudi še dan kasneje, nato pa je sledilo novo poslabšanje s padavinami in ohladitvijo. Jasna noč iz 19. na 20. oktober je zopet prinesla slano, že čez dan pa se je pooblačilo in pozno popoldne je bila snežna ploha. Hladno in oblačno vreme z občasnim rahlim dežjem je zatem vztrajalo vse do 25. oktobra, ko se je po meglenem jutru čez dan prehodno razjasnilo. V dneh ob koncu meseca je bilo ponovno spremenljivo hladno jesensko vreme z občasnim rahlim dežjem.

Srednja mesečna temperatura je bila +9,4 °C, kar je glede na povprečje obdobja 1995-2005 približno dve stopinji Celzija hladneje. Tako jutra s povprečno temperaturo +5,8 °C, kot tudi popoldnevi s povprečno temperaturo +14,5 °C so bili glede na povprečje obdobja 1995-2005 hladnejši za okoli stopinjo Celzija in pol. Najvišja mesečna temperatura je bila +23,8 °C (3.10.), najnižja pa -1 °C (15. 10.). Megla je bila opažena v šestnajstih jutrih; prav v mestu je bila dvanajstkrat, ostale dni pa je jutra spremljala le v bližnji okolici. Grmenje in bliskanje je bilo zabeleženo v dveh dneh. V desetih padavinskih dneh je na kvadratni meter tal padlo 167 litrov padavin. To v primerjavi s povprečjem obdobja 1995-2005 predstavlja 116% običajnih padavin. Po letu 1995 je bil najbolj namočen oktober leta 2004, ko je padlo kar 358 litrov padavin, najbolj suh pa lansko leto, ko je v mesecu dni padlo vsega 15 litrov padavin.

Več podrobnosti o vremenu v Grosupljem se nahaja na spletni strani www.grosuplje.slometeo.net.

Iztok SINJUR

Zakaj se »upokojenec« Dolfe nobenega dela ni več lotil

Kdo pravi, da ne vem!!!

Dolfe je bil mojster za vodovodno napeljavo. Svoj poklic je opravljal z veseljem in daleč naokoli so bile skoraj vse vodovodne »lajtng« njegovo delo. Kadar je komu kaj puščalo, naj bo podnevi ali ponoči, je vselej zmetal svojo »reštno« v katrco in odbrnel tja, kjer so ga potrebovali.

Dolfe je bil potemtakem malone idealen obrtnik in ob tem še dober družinski poglavar. Imel je le eno napako – zelo rad je jedel, zato je leto za letom naraščala njegova tonaža. Ko je nekega dne v delavnici sortiral pocinkane cevi po colah, ga je kar na lepem zbolelo v srčnem predelu. Samo zakrnil je z rokama, malo zagrčal, se zgrudil in odšel na oni svet, po obrtniško bi rekli v večno delavnico.

Dolfe je torej odšel tiho, kakor je tiho živel, razen kadar je kaj nabijal s kladivom. Dobrega pol leta po Dolfetovem odhodu v onostranstvo je zvečer v hiši zapel telefon. Oglasil se je gospodar iz bolj oddaljene vasi in prosil, če mu dajo Dolfeta: »Vodovodna

cevi v napajalnikih mi je počila, nujno ga rabim,« je pribil.

»Ne bo mogoče, Dolfe je že več ko pol leta pokojni,« je mirno odgovorila vdova Milka.

»Nič ne dé, če je upokojen. Mnogi šele po upokojitvi resnično poprimejo za delo. Kar pride naj, saj se ne bo dosti zamudil; pol ure pri meni nima kaj delat,« je bil možakar vztrajen. Žena mu je potem še večkrat zagotovila, da mu ne more pomagati, ker je delavnica že dva meseca zaprta. »Ha, saj vem, vse vem,« je končno obupal posestnik: »preveliko pokojnino so mu odmerili, pa se je preobjedel. Še preklemano bo rad delal, ko bo za pokojnine zmanjkalo, samo, če bo imel kaj,« je zaključil pogovor in jezno spustil slušalko.

Ker jeznega gospodarja zaradi pretrgane telefonske zveze ne moremo poučiti o resnici, vsaj vi, dragi bralci, verjemite, da Dolfe tokrat ni mogel intervenirati, res ne.

LS

»Ni problema« odgovori vnuk, »ima glavo, ušesa, nos, vrat, dve nogi, dve roki in trup, na katerem je obešena rjava obleka.

Za očeta Naceta

Na Martinovo, prvo po poroki, pripravi žena svojemu možu zajčjo pečenko. Mož nekaj časa gleda v krožnik, nato pa pripomni: »Če se prav spominjam, smo imeli na ta dan pri nas doma vedno gos.« »E, kaj ti bo sedaj, ko imaš mene!« se odreže žena.

Za mamo Cilko

»Koliko stanejo jajca?« vpraša gospodinja

1. Kaj pomeni staro ime pranger?
  - a) kamnit perilnik
  - b) nadangel
  - c) sramotilni steber
2. Zapiši formulo za najpogostejši toplogredni plin . . . . .
3. Kaj so bili prvotno vitezi?
  - a) konjeniki
  - b) vojskovodje
  - c) vladarji
4. Označi literarno zvrst, ki so jo zanesljivo poznali že v antiki?
  - a) basen
  - b) novela
  - c) roman
5. Kaj je naloga krvnega barvila hemoglobina?
  - a) sodeluje pri prenosu dihalnih plinov po krvi
  - b) uničuje bolezenske mikrobe v telesu
  - c) aktivira vitamine, ki sodelujejo pri presnovi
6. Kaj so bile prazgodovinske tičnice?
  - a) vzpetine, na katerih so lovili ptice
  - b) griči, na katerih so prosili za duše pokojnih
  - c) mesta, kjer so izdelovali kletke za ptice
7. Kaj je prvotno vleklo železniške kompozicije na dolenski železnici?
  - a) konji
  - b) parne lokomotive
  - c) lokomotive z dizlovi motorji
8. Katera kultura je pri nas pustila najbolj vidne sledove?
  - a) grška
  - b) rimska
  - c) egipčanska

Rešitve iz oktobrske številke: 1. b, 2. c, 3. a, 4. a, 5. b, 6. tri pare, 7. b, 8. c.

Burke

(Za vsakega člana družine ena)

Za dedka Antona

»Vse mi gre narobe«, tarna Dolfe svojemu prijatelju. »Poglej samo tale primer: prosim za roko hčerke, pa dobim nogo njenega očeta.

Za babico Nežo

»Če že nimaš slike, mi vsaj opiši tvojo najnovejšo izvoljenko,« pravi babica svojemu vnuku.

branjevko na trgu. Branjevka ji pojasni: »Če so cela, so po trideset centov, če so natrta pa po dvajset centov. «Prosim, natrite mi petnajst komadov,« se brez oklevanja odloči gospodinja.

Za strica Feliksa

»Zakaj piješ belo in rdeče vino?« je radoveden prijatelj, ki prisede k mizi, kjer sedi sosedov Korle.

»Stvar je takale,« razloži Korle, »hodim k dvema zdravnikoma: eden mi je dovolil par kozarcev belega, drugi pa par kozarcev rdečega vina. Veš, da ju moram ubogat!«

Smešno lahka križanka

Zakaj bi jo reševali? Zato, da boste zvedeli, kako so nekdanj imenovali enega izmed dvanajstih delov leta, sestavljenega iz tridesetih dni. Rešitev se vam bo izpisala v osenčenem navpičnem stolpcu. Za olajšavo pri iskanju gesla je dodan še pesniški dodatek.

Vodoravno: 1. mastna tekočina, 2. kazalni zaimek, 3. šilaste konice, 4. ime pesnika iz časov moderne, 5. glasovi puške, 6. zgodnji stadij cvetov, 7. glavna pašna rastlina, 8. posteljno pokrivalo.

Pesniški dodatek

(Za lažje iskanje gesla)

**Enajsti je v vrsti teh junakov,
ki se utaplajo v brezkončni čas.
Narava pusta je in prazna,
v deželo našo se naseli mraz.
Noči so dolge, v naši duši hlad,
vse to prinese ta presneti .....**

Za teto Micko

»Kar se zgodi v naši hiši, ne pravite naokoli; ostati mora skrivnost,« opozarja gospa novo gospodinjsko pomočnico.
»Brez skrbi, znam molčati. Glejte, v prejšnji službi sem razbila več kot dvajset krožnikov, pa še danes nihče ne ve tega.«

Za sinčka Tinčka

Oče pride v hišo in vpraša ženo: »Je Tinček že prišel iz šole?« »Nisem ga še videla., vendar mora biti nekje v bližini, kajti mačka je iz hiše že pobegnila na vrt.«

Za hčerko Tanjo

Mama pride iz službe in vpraša hčerko: »Si dala ribicam vode?« Ni bilo potrebno, saj še prejšnje niso popile,« pojasni hči.

Čemu so se nasmihali pred 100 leti

Nesreča v kočiji

Potniki vpijejo: »Gospod kočijaž, hitro ustavite, neka dama je padla pod kolo!«
Kočijaž: »Nič ne bom ustavljal; dama je že plačala vozovnico!«

Prehlajen nadškof

Nadškof se je peljal v Rim v trdnem prepričanju, da bo tam imenovan za kardinala in da se bo vrnil s kardinalskim klobukom, vendar se to ni zgodilo. Med potjo domov se je prehladil in je močno kašljal. Njegovo duhovno spremstvo v kupeju ga je nekaj časa poslušalo, nato pa je eden izmed njih pripomnil: »Gospod nadškof, krivi so v Rimu; če bi vam tam dali kardinalski klobuk in bi se z njim pokrili, se gotovo ne bi prehladili!«

V ženitni posredovalnici

Posredovalec lista po seznamu in končno najde nekaj primernega: »Gospod baron, tule imam angleško vdovo, ki ima deset tisoč funtov.«
»Dajte no,« ugovarja baron, »ta je zame vendar pretežka.«

Podobnica

Zadnjič smo imeli na podobi dva nadvse lepa jurčka. Simbolizirala sta nam obsežno rastlinsko skupino, po domače imenovano gobe. To pomeni, da bodo pogovori in druge besedne domisljice izhajali iz te osnove. Pa jih pogledajmo nekaj: »Je vabljava ko strupena goba; Imetje je šlo po gobe; Rastejo, kot gobe po dežju; Skriva kot gobar gobje rastišče; Svet se boji atomskih gob; Stvar je zahrbtna kot strupene gobe; Šel je po gobe, pa je našel lisičko; Gobje jedi ne smejo biti postane... Današnja izzivalka naših misli je iz vodnega sveta. Pogledajmo, kaj so o tem dejali prednamci! **LS**

Vremenska prerokovanja za november

1. Če na Cecilijo grmi in treska, bo ob letu žita kot peska.
2. Katarina nam ne laže: po sebi januarja vreme kaže.
3. Če mokro zemljo sneg pokrije, bo malo prida za kmetije.

Uganke za prihajajočo zimo, vse so dobre, vse so z rimo

1. Čudna stvar po polju gre, spredaj rilec, zad roge.
2. Ko sem še v gozdu bilam, listje sem nosila. Dušo in telo nosim zdaj mladó.
3. Trese se in trepeta, kupček pod seboj ima.
4. Nepovabljen pridem sam, siliti se pa ne dam. Kdor me videti želi, leže naj in zamiži.
5. Sama stojim poleti, spomladi, vse me objema pozimi in gladi.

IROVOGDO:

1. gulp, 2. lebiz, 3. otis, 4. nes, 5. čep
Pomoč: jazan ireb erovogdo

Književni drobec

V zadnji številki ste lahko prebrali tole drobtinico, vzeto iz naše literarne zbirke: »Le urno, le urno obrni pete; / le urno, le urno, ker pozno je že«; potem pa so bila našeta vprašanja: v katerem literarnem delu drobtinico najdemo, kdo jo je zapisal, kateri literarni junak jo je izrekel in komu je bilo naročilo namenjeno. Verjamem. Takoj ste vedeli, da je stih vzet iz Prešernovega Povodnega moža. Naročilo je izrekel v lepota spremenjeni povodni mož, veljalo pa je prevzetni plesalki, ljubljanski lepotici Urški. Na podoben način opredelite tudi tole: »Hop, Cefizelj, pa te imam. Marš v luknjo!« Bo šlo? Kaj ne bo šlo!

Mi smo se volili

Take so bile priprave...

Nekateri ortodoksni privrženci tekovin revolucije so se že od poletja dalje pripravljali na praznovanje dneva republike. Še posebej so v to vključili predsedniško predvolilno kampanjo.

Že klas dozoreva!

Zato so pred predsedniškimi volitvami tovariši iz rdečega tabora spet veselo prepevali stare in zanesljive hvalnice ter druge socialistične psalme nekdanjim komunistom. Med najbolj izrazitimi pa je bila: »Nabrusimo kose...!«

Izjava , da trebuh poč!

»V Zvezi komunistov Slovenije sem bil zato, ker mi je bila blizu njena socialna pravičnost.«

Rdeči lemenat

Na eni izmed ljubljanskih fakultet so začeli (tako kaže) z novim izobraževalnim programom po starih udbovskih metodah. Slušatelji »rdečega lemenata« bodo po tekočem traku dobili naziv Univerzitetnega Diplomiranega Blesavega Ovaduha, ki bo delal (kratko) za U.D.B.O.

Najbrž je volil RDEČE...

Na volitvah za predsednika države so imeli na volišču v Dutovljah velike težave s 33-letnim pijanim domačinom. Mediji ne poročajo, koga je volil, čeprav iz zaupnih virov vemo, da imajo tam zelo dobro RDEČE - VINO, še posebej TERAN.

So bili volilci trezni...?

Zmagovalec na predsedniških volitvah je dejal: »Vsake volitve so praznik za demokracijao.« Nekateri pa pravijo, da so volilci le malo preveč martinovali.

... in golo dejstvo!

Predsednika je izvolilo nekaj manj kot 40 % od Σ 100 % volilnih upravičencev, pa še od tega jih je bilo 30 % (Σ 12%) iz desne strani. Vsi ostali so bili proti, so se zmotili ali pa sploh niso glasovali zanj.

Hipotetično

Če bi vsi desni volilci, ki so volili izvoljenega predsednika, volili Peterleta in če bi vsi ostali odšli na volitve ter

obkrožili Peterleta, bi Peterle zmagal. A do tega je še zeeeloooo daaleeeč-č-č...

Ni hec!

Je medijska predvolilna manipulacija

Vseh glasov po pošti iz tujine je bilo 6025. Volilne komisije po državi so preverjale in niso odkrile niti enega poskusa dvojnega glasovanja. Razvpiti žurnalisti pri nekaterih cajtnjih pa so trdili, da gre za nekaj deset tisoč goljufivih glasov.

Ni hec!

Je Kučanova predvolilna manipulacija!

Pred 61 leti je jugo-vojaško sodišče v odsotnosti obsodilo civilno osebo škofa Rožmana za zločinca, Kučan pa je šele tik pred letošnjimi predsedniškimi volitvami razkril, da je že leta 2001 v strogi tajnosti želel preseliti škofove posmrtno ostanke v domovino. Skoraj sočasno je slovensko vrhovno sodišče razveljavilo sodbo, a predsednik slovenske borčevske organizacije in njegovi pomagači so pridno izjavljali za medije, da bi ponoven proces škofa še globlje porinil v obsodbo. Iskrenost pa taka...

Ne-KULTURNI boj

Po objavi rezultatov so nekateri javnomnenjski voditelji zmago svojega Kandidata označili kot zmago nad Cerkvijo:

Zmago Jelinčič – zmaga nad Cerkvijo,

Milan Kučan – zmaga laične države,

Katarina Kresal – sekularna država.

Ne, dragi moji! To je (bil) ne-KULTURNI boj!

Kaj ZDAJ razmišlja Ivan Cankar?

- Evropa ZDAJ?
- Mar ZARES?
- So slovenski demokrati pozabili name?
- Ali so me spet zatajili?

- Ali pa bi šel le na Rožnik - samo na SKODELICO KAVE?

Iz JØežkove zmečkane beležnice

Kaj kaže kavna usedlina?

To, da je JØežek pred kratkim popil že šesto kavo-pavseeno ne prime...

Še pomnite tovariši

Zakaj je Juga razpadla?

Ker je imela preveč slame in ognja v grbu.

Med-NERODNA in notranja palit'ka

Sklep, da bi se ga Bog usmili!

Ko je sodišče spisalo razsodbo o uporabi nedoločnega 21. člena, ki prepoveduje prisluškovanje brez predhodnega sklepa, je imelo

v mislih posebne aparature za prisluškovanje iz 1. svetovne vojne.

Z njimi se pač ni dalo prisluškovati.

Nesrečna številka 13

Trenutek, ko se je Janezu Janši zdela situacija brezizhodna.

-13. novembra je Janez Janša napovedal možnost odstopa vlade. Privoščljivci so se zelo razveselili.

-Občina Grosuplje spada med 13 najbolj razv(p)itih občin v Sloveniji.

Kaj pomaga, če nima nič od tega!

- 13. novembra je POREDNIŠKI ODBOR imel sejo. Vsi prisotni so ugotovili, da ga za martinovo niso dovolj pili. Zato so na prvi seji ukrepali pod točko TEKOČE ZADEVE.

Kelnarca pa je štela kozarce kot volilne glasove - menda jih je bilo 13 tavelikih. Porednik pojma nima, kdo je vse to plačal.

Na ŽELEZNICI (nekdo) ŠARA, pardon, SCHARA!

Vse tako kaže, da prejšnji direktor že od začetka letošnjega aprila ni imel pravega DELA, zato je od-ču-ha-PUHANL na

bližnje DELO. Tam pa še ne vedo, ali bo delal PREPIH, ali ZDRAHE ali pa ZGAGE. Mandati na ŽELEZNICI pa so vedno krajši: sprva so bili pet let, potem tri, dva... zdaj pa le nekaj mesecev. Če bo šlo tako naprej, bodo na peronu poleg vozniških redov morali kar vsako uro menjavati tudi napis z imenom generalnega direktorja.

SMS: »Dragi...«

»Dragi Tone! ...« piše Borut.
»Dragi Borut! ...« odgovori Tone.
Zdaj sta si preskrbela drugega mobilnega operaterja – ZARES.

Veleupeljska palit- 'ka in (ne)kultura

Žalostna žalska šola se gradi preveč veselo,

zato na komuni že povzročča finančne težave. V eni izmed kleti, globoko vklesanih v skalnati kraški rob na robu naše podalpske dežele, je nekdanji samorastniški in univerzalni iniciativni gradbeni, šolski, gospodarski, prostorski in kulturni odbor ter odbor za družbene in meddeželne ter pokrajinske odnose sklenil, da se ŽALSKA šola gradi prehitro. Zdaj ne vedo, ali je nekdo temeljni kamen ZARES zazidal v temelje in gre zidava zaradi tega tako hitro naprej, ali pa ga je preprosto UKRADEL. Če se je zgodilo slednje, so zagrozili, da bodo posledice nanj močno vplivale in mu grozijo velike TEŽAVE S HRBTENICO v političnem smislu ter najmanj sedem let osamitve od takih dejanj, saj v naslednjih dveh mandatih takega temeljnega kamna sigurno ne bo nihče več postavljaj. Če pa ga je vrgel med temeljni beton, naj mu ga Bog požejna!

Žeja...

Za martinovo je župan vsem prisotnim dejal, naj se ga napijejo, ampak samo do tiste mere, da ne bodo žejni. Žeja pa je bila huda... in ponekod še vedno traja.

Govori se...

Po VELEUPELJSKIH HIŠAH se govori, da so zadnjič, ko so otroci pobirali star papir, največ nabrali Grosupeljskih odmevov. Nekateri so jih prav z veseljem metali z vrha podstrehe v kanto.

Dragi Dolfe!

Pogrebni nagovor tvojemu nekdanjemu podjetju, dragi Dolfe!

Dragi Dolfe! Najprej si bil, dragi Dolfe, član edine in zveličavne politične partije. Nato si se konvertiral in prva leta po osamosvojitvi podalpske dežele obiskal veliko polnočnic in pojedel veliko velikonočnih šunk, da si začutil, s kakšnimi ljudmi in dobrotami imaš opravka. Ko so začeli delavski sveti razpadati, si se pobrigal, da se jim je življenjski utrip čim prej zmanjšal in si s čim več revolucije, podpihovanjem štrajkov in podtalnim delovanjem dosegel, da si se dokopal do ključnih finančnih tokov in informacij v svoji socialistični delavni organizaciji.

Poskrbel si tudi, da so delavci vložili certifikate v firmo, ki pa so z leti postali tako in tako nič vredno blago. Zato si jim predlagal še dodatni odkup. Vsi delavci so skupaj odkupili komaj nekaj %, ti pa si si pridobil vsaj še enkrat tolikšen delež. Nato si male delničarje najprej izrinil na rob nato pa še čez. Blagajna se je nato kljub delavski dokapitalizaciji z raznimi aferami, v katerih si bil zelo uspešen, začela hitro lajšati. Vsako lajšanje pa si razumel kot nekaj dobrega. Zato si poskrbel tudi za zniževanje plač pridnim in sposobnim delavcem, predvsem pa tistim, ki so (še) mislili s svojo glavo.

Dragi Dolfe! V tem kolapsu je bilo zato začasno prenehanje posameznih proizvodnih linij neizbežno. Ljudje so morali koristiti najprej svoj redni letni dopust ob najbolj neugodnem času, nato si jim le-tega ob dobrih vedeževalskih napotkih različnih svojih partijskih in nekdanjih najbližjih sindikalnih sodelavcev še podaljšal v izredni dopust. Vsa nagrajevanja so se kmalu zmanjšala na 0 %, nato so se tudi plače zmanjšale le še na 80 % ali še kakšnih 10 % nižje. Zdaj je že nastopil trenutek, ko si ocenil, da firma ne bo dolgo zdržala. Hitro je bilo treba ukrepati. Poskrbel si za razne obvozne tokove: transakcije, naročila prek svojih prijateljev, visoke provizije...

Nato si postal vedno bolj glasen: »Tako ne gre več naprej!« Nekaj delavcev je šlo v penzijo, nekaterim svojim najboljšim podrepmikom si poskrbel za predčasni odkup let, ostalim pa si dejal: »Čakajte (da se vas Bog usmili in vas odnese v nebesa - ali pa na cesto)!« Pa smo čakali, en mesec, dva meseca, ... pol leta... in več.

Od nekdanje socialistične skupne družbene lastnine v firmi je po manj kot desetih letih ostalo le še ime. Denar ste prenesli na druge naslove, podjetja, blagajne – in lastne žepe. V tem času si pridobil nekaj svojih strateških političnih in podjetniških partnerjev, se preorganiziral, popolnoma konvertiral, bil tihi podpornik najmočnejše politične stranke v svoji regiji in postal VELIKI MANAGER v lastni firmi, v kateri so bili zaposleni v glavnem vsi tvoji najbližji in prijatelji, pa sem ter tja kakšna snažilka, študent in njim podobni reveži.

Dragi Dolfe! Stečaj za nekdanjo socialistično firmo je bil samo še logičen ukrep kot neizbežna evtanazija. Da je bila situacija še nekoliko bolj blesava, ti je nekaj nekdanje zaposlene raje bilo še celo hvaležno, da si jim po več letih prek sodnih postopkov dal nekaj miloščine. Nihče pa se te ni več upal vprašati, koliko let je garal in puščal nadurno, sobotno in praznično delo, da je firma gradila objekte, pisarne, postavljala delovna postrojenja, pa poskrbela tudi za počitniške kapacitete, do katerih že prej nikoli ni prišla v zelenem terminu na vrsto niti takrat, ko je firmi še dobro kazalo. Zdaj o tem ne more niti razmišljati, saj tudi če bi šla rada na dopust, nima s čim.

Dragi Dolfe! Sklepno dejanje je samoumevno - Managerski odkup! Na banki ti odobrijo kredit na tvoje ime, hipoteko daš pa na staro firmo, ki je itak bila že pod ingerenco pogrebnega zavoda. Nato je bilo treba na nekdanji socialistični skupni lastninski firmi zamenjati samo še napis. Nekateri tvoji vrstniki in gospodarstveniki te hvalijo: »Ta pa je sposoben!« Že vedo, zakaj!

Dragi Dolfe! Naj ti bo lahka vest, če boš hodil še kdaj po teh krajih in gledal, kako propadajo polkmetije in pridne delavske roke (da o stanovalcih v blokih niti ne govorimo) ter kako njihovi otroci vedno bolj v luft gledajo in vedno bolj pogosto hodijo zadeti od raznih opojnih substanc.

Tako je, pač, življenje. Počivaj na svojih lovorikah! Zavedaj pa se, da se tudi lovorjevi listi sušijo in da je le malo treba, da bodo zgoreli skupaj s tvojo kosmato dušo! Naj te hudič pocitra!

PS: Podobnost te zgodbe (delno ali v celoti) z dogajanjem v katerokoli firmi v VELEUPLJAH ali v preostali PODALSPKI DEŽELI je zgolj naključna! Zgodba je čista halucinacija, ki jo je POREDNIK EHO kajtnogov sanjal v času tik pred sv. Martinom, ko je v zraku kar mrgolelo maliganov in drugih huliganov - da o večjih barabah sploh ne govorimo.

Kolofon

Grosupeljski odmevi - Glasilo prebivalcev občine Grosuplje

Ustanovitelj časopisa: Občinski svet Občine Grosuplje

Odgovorni urednik: Jože Miklič,
tel. popoldne 786-07-22, 786-07-21 GSM 041-98-22-33
e-pošta: jozem@siol.net

Uredniški odbor: mag. Tatjana Jamnik Skubic, Barbara Pance, Janez Pintar, Marija Samec, Vera Špa-rovec, Matjaž Trontelj.

Naslov uredništva:
1290 Grosuplje, Taborska 2 (Občina Grosuplje,
hišna centrala 788 87 50)

Lektoriranje: Marija Samec

Oblikovanje: Miha Črtalič

Fotografije in prelom: Jože Miklič

Tisk: PARTNER GRAF d.o.o., Grosuplje, Kolodvorska 2

Izdelava filmov:

AMSET – MACEDONI, Grosuplje, Pod gozdom 3/9

Grosupeljske odmeve v letu 2007 sofinancira Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije v višini 25.000 €.

COBISS-ID: 61148160 / ISSN: 1580-0911

V skladu z določili Zakona o medijih (Ur. list 35/2001) je z odločbo št. 006-611/2002 z dne 13. septembra 2002 lokalni časopis "Grosupeljski odmevi" vpisan v razvid medijev pri Ministrstvu za kulturo Republike Slovenije. Na podlagi Zakona o davku na dodano vrednost (Ur. list RS št. 89/98) spada časopis med izdelke, za katere se obračunava davek na dodano vrednost po stopnji 20 %. Glasilo izhaja enkrat mesečno (od novembra 2007 dalje) v nakladi 6.225 izvodov in ga prejemajo vsa gospodinjstva v občini brezplačno.

Navodila za dopisovalce

SPOROČILA DOPISOVALCEM: PRISPEVKE ZA GROSUPELJSKE ODMEVE JE TREBA ODDATI DO SOBOTE, 1. DECEMBRA 2007.

Nenaročeni prispevki morajo biti opremljeni s polnim imenom in naslovom odgovorne fizične osebe (tudi v primeru institucij, organizacij, strank, društev ipd.) ter po možnosti s telefonsko številko, na kateri je mogoče preveriti avtentičnost avtorja. Sporočila, ki se nanašajo na kritiko katere koli pravne ali fizične osebe in posegajo v področje, kjer bi lahko prišlo do sporov po Zakonu o medijih, je treba oddati na papirju z lastnoročnim podpisom in polnim naslovom - pravne osebe morajo prispevek avtorizirati in dodati še žig. Avtorji besedil so po zakonu odgovorni za navedbe. Nepodpisani prispevkov in prispevkov, oddanih po datumu za oddajo, ne objavljamo.

V uredništvu nismo zavezani, da se z vsemi pisci prispevkov tudi strinjamo.

Uredništvo si v skladu s svojo uredniško politiko in prostorskimi možnostmi pridržuje pravico do objave ali neobjave, krajšanja, povzemanja ali delnega objavljanja nenaročenih prispevkov. Izjema so odgovori in popravki objavljenih informacij, ki bi lahko prizadeli posameznikovo pravico ali interes, kot to določa zakon. Javne ustanove imajo pravico do brezplačnih objav nekomercialnih prispevkov. Nenaročeni prispevki bralcev in pravnih oseb ter PR prispevki se ne honorirajo.

Če želite, da vam posamezno gradivo vrnemo, priložite kuverto z ustreznno znamko in na njej napisan vaš polni naslov.

Vse ostale pravice in obveznosti uredništva in sodelujočih ureja ODLOK O USTANOVITVI IN IZDAJANJU LOKALNEGA ČASOPISA GROSUPELJSKI ODMEVI (št. 006-1/95-1), ki je bil sprejet na seji Občinskega sveta Občine Grosuplje, dne 30. 10. 2002.

NAVODILA ZA PRIPRAVO BESEDIL

Zaradi velikega števila prispevkov in zaradi želje uredništva, da čim večjemu številu ljudi omogoči povedati svoje mnenje, pripombe in pobude, bomo objavljali prispevke, dolge do največ 30 tipkanih vrstic (cca. 1800 znakov). Daljše prispevke bomo skrajšali ali jih ne bomo objavili. **Prispevke v digitalnih oblikah je treba oddati v RTF, TXT ali DOC zapisih brez vnešenih fotografij.** Prispevki, natisnjeni na papirju, morajo biti zaradi optičnega prepoznavanja besedil printani v ARIAL ali TIMES NEW ROMAN pokončnih fontih velikosti 12 (do max 16) pt in dovolj močnem temnejšem natisu brez kakršnih koli barvnih in drugih okrasnih podlag. Digitalne fotografije naj ne bodo vstavljene med besedila, temveč naj bodo priložene posebej, v/pri samem besedilu pa naj bo označeno, kaj posamezna fotografija predstavlja. Krajši, na roko napisani prispevki, naj bodo čitljivi.

TEHNIČNA NAVODILA ZA PRIPRAVO FOTOGRAFIJ IN SLIKOVNEGA GRADIVA

Fotografije, risbe in ostalo slikovno-grafično gradivo naj bo posredovano na mediju, ki ga je mogoče skenirati na ploskovnih skenerjih, le izjemoma so lahko tudi diapozitivi ali negativi. Digitalne fotografije naj bodo zapisane v JPG (brez stiskanja), TIF ali PDF zapisu, 300 dpi, barvne v CMYK razslojivti. Najmanjša ločljivost glede na želeno velikost objave in motiv mora biti 180 dpi.

Oglasno trženje v Grosupeljskih odmevih

CENIK IN POGOJI OGLAŠEVANJA

V zvezi z možnostmi za oglaševanje v Grosupeljskih odmevih objavljamo cenik oglaševanja, ki je narejen na podlagi cenika št. 006-1/95, sprejetem na občinskem svetu 29. 9. 1999.

Iz 1. člena

TABELA ZA OKVIRNI IZRAČUN (CENE SO PRERAČUNANE V EVRO)

Dimenzije oglasa v cm	Površina oglasa v cm ²	Korekcijski tržni faktor	Skupno število točk	Cena v €	Končni znesek z DDV v €
A 6,0 x 6,0	36,0	1,650	59	30,37	36,44
B 6,0 x 8,3	49,8	1,549	77	39,44	47,33
C 6,0 x 12,5	75,0	1,347	101	51,65	61,98
D 9,2 x 8,3	76,4	1,339	102	52,28	62,73
E 12,3 x 8,3	102,1	1,143	117	59,66	71,59
F 12,3 x 12,5	153,8	1,060	163	83,56	100,28
G 18,6 x 8,3	154,4	1,062	164	83,83	100,59
H 18,6 x 12,5	232,5	0,994	231	117,92	141,51
I 18,6 x 27,3	507,8	0,918	466	238,33	286,00
J (39,6 x 27,3)	1081,1	0,866	936	478,68	574,42

Vrednost oglasa J dimenzij (39,6 cm x 27,3 cm) je izračunana za oglas na dveh straneh v sredini. Točka znaša 0,51129188 EVRA. Izračun je za vse oglase pripravljen za črno-beli natis. **Za oglase na notranjih barvnih straneh je treba znesek pomnožiti z 1,25, na zadnji strani z 1,5, na naslovnici pa s faktorjem 2,00.** K neto vrednosti oglasa je treba dodati še 20 % DDV.

Račun se izstavi po izidu časopisa. **V ceno ni vračunano oblikovanje oglasa.**

2. člen

Za vmesne velikosti se število točk izračuna z interpolacijo.

Za prvo objavo enakega oglasa ni popusta.

Vsaka naslednja serijska objava je cenejša za 5 % do največ 30 %. Če se stranka odloči za celoletno redno oglaševanje, se ji lahko obračuna razlika popustov do 30 % pri sedmem nespremenjenem oglasu.

Rok za oddajo podatkov za oglas (besedila, logotipi, fotografije, ceniki in podobno) je enak kot za oddajo ostalih prispevkov. Predhodno re-zervirajte časopisni prostor za vaš oglas.

Če boste oddali **digitalno oblikovan oglas**, mora biti zapisan v JPG (brez stiskanja), TIF ali PDF zapisu (300 pik/palec - za barvne oglase v CMYK barvni razslojivti).

Digitalno izdelan oglas lahko pošljete na elektronski naslov jozem@siol.net. Lahko pa ga pošljete tudi na naslov izvajalca filmov amset@siol.net (Matej Macedoni, Grosuplje, Pod gozdom 3/9), vendar morate o tem obvestiti odgovornega urednika po telefonu (**GSM 041/ 98 22 33**) ter mu po pošti na njegov domači naslov (Jože Miklič, Zagradec 53, 1290 Grosuplje) poslati potrjeno naročilnico najpozneje en teden po roku, ki je določen za oddajo ostalih prispevkov.

ZA OGLASE, PREDSTAVITVENE PR (piar) ČLANKE IN ZAHVALE OB SMRTI SVOJCEV JE TREBA NAVESTI POLN NASLOV NAROČNIKA OZIROMA PLAČNIKA RAČUNA.

Za vse dodatne informacije sem vam na voljo popoldne na naslovu:

Jože Miklič, Zagradec 53, 1290 Grosuplje,

ali na tel. št. **01/ 786-07-22** (popoldne)

ali **GSM 041/98-22-33,**

lahko pa tudi po elektronski pošti na naslovu: jozem@siol.net.

»Za prijazno Grosuplje«

odgovorni urednik **Jože Miklič**

Vabilo k vpisu v Športno društvo Grosuplje

Potrebo po gibanju ima človek skozi vsa obdobja svojega življenja. Od malih nog, ko še odkriva svoje gibalne sposobnosti, pa do starosti, ko moči že nekoliko pojenjajo, pa vendar ravno gibanje pripomore k večji gibljivosti, lahkotnejšemu koraku in živahnemu utripu srca.

V Športnem društvu Grosuplje ponujamo različno paleto rekreacije. Skoraj vsak lahko najde svojo obliko razgibavanja, sproščanja energije, potenja in druženja. Veliko vadbenih skupin je že zapolnjenih, nekaj pa je še prostih mest, zato vas vabimo, da se nam pridružite pri:

- vadbi za cicibane skupaj s starši v dvorani v Št. Juriju v ponedeljek, od 17.30 – 18.30,
- vadbi za starejše člane v ponedeljek, od 18.00 – 19.20,
- atletiki za osnovnošolce in osnovnošolke v petek, od 16.00 – 17.30,
- Tai ji Quan-u v sredo, od 17.30 – 19.00,
- Jazz HIP HOP-u za osnovnošolce in osnovnošolke v četrtek, od 18.00 – 19.30.

Vabimo vse, ki bi se nam želeli pridružiti, da obiščete spletno stran www.sportno-drustvo-grosuplje.si, kjer boste dobili še dodatne informacije o vadbah, ali pa pokličete na telefonsko številko 051 262 881.

Športno društvo Grosuplje

Posredujemo in svetujemo pri nakupu LCD TV aparatov!!!

GABER servis

Peter Kastelic s.p.
Partizanska 8, 1290 Grosuplje

Pooblaščen servis za:

BANG & OLUFSEN **B&O**

YAMAHA

harman/kardon

marantz

Servisiramo tudi vse ostale audio video naprave

Tel.: 041-774-274

E-mail: servis.gaber@masicom.net

Del. čas:
pon., sre., pet.
9-12^h in 14-16^h

ZASEBNA
ZOBNA
ORDINACIJA

GROSUPLJE
Adamičeva 30

01 787 34 13
041 723 731

Goran Petrovič
dr. dent. med.

Tel.: 01/786-04-10, fax: 01/786-10-78
CEM: 041/741-800

E-mail: drago.kastelic@tiscali.net
www.racunovodje-grosuplje.si

FRANŠIZNA SKUPINA
SIMIČ & SP
PARTNERJI

Gramat
Gril d.o.o.

BLAGOVNI CENTER

Grosuplje, Rožna dolina 9

☎ 01 786-33-66, 786-33-63

www.gramat-gril.si

Del. čas: pon.-pet. 7-18^h, sob. 7-12^h

Adventna srečanja v Galeriji Grad Boštanj

*Luč, moja luč,
luč, ki napolnjuje svet,
luč, ki poljublja oči
in luč, ki blaži srce...*

(R. Tagore)

7. decembra

- 17.00 Božične, ustvarjalne delavnice za otroke
19.00 **Gregor Čušin**, dramski igralec: monodrama **Evangelij po Čušinu**

14. decembra

- 17.00 Božične, ustvarjalne delavnice za otroke
19.00 Otvoritev prodajne razstave **'Rojstvo luči'**
umetnik ustvarjanja umetnin iz voska **Rafael Samec**
Gostje:
Pavle Ravnohrib - dramski igralec,
vokalna skupina **'Sestrične'** - **Polona Logar**,
ples **Rojstvo** - **Anita Kastelic**

Z roko v roki v Žalni

Dragi prijatelji!

Vabljeni na prireditev

Z roko v roki,

z geslom **KDOR TRPI...**,

na prvo adventno nedeljo,
2. 12. 2007, ob 15. uri,
v kulturnem domu v Žalni.

Na prireditvi nam bo duhovnik, **p. Marijan Šef**, ki je obenem tudi ZDRAVNIK, dal odgovor na eno najtežjih vprašanj: **Zakaj trpljenje?**

Prireditev je zato namenjena vsem, ki ste kakorkoli preizkušeni v trpljenju, in vsem, ki ob trpečih živite. Prostovoljnih prispevkov ni, saj je prireditev **Miklavževo darilo** vsem, ki se je boste udeležili.

Po prireditvi vas p. Marijan posebej vabi tudi k **sv. maši**, ki jo bo daroval v župnijski cerkvi v Žalni.

Veselim se srečanja z vami.
Prijatelji RK Žalna

ELTEHNIKA

ELEKTROMEHANIKA IN TEHNIČNA TRGOVINA
JOŽE AHLIN s.p., Kolodvorska cesta 1, 1290 Grosuplje
☎ 01/ 787 14 51, GSM: 031/ 640 100

MOBILNA TELEFONIJA	ADSL
<p style="text-align: center;">POOBlašČENI ZASTOPNIK</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around;"> </div> <p style="text-align: center;">Vsakih 12 mesecev ugodno do GSM aparata!</p> <p style="text-align: center;">utak</p> <p style="text-align: center;">MENTOR 1CENT</p> <p style="text-align: center;">Odstoj se lahko na širokopasovni Internet priključite Ajerkou in Aodarkou.</p>	<div style="text-align: center;"> <p style="font-size: 2em; font-weight: bold;">4</p> <p>MESECE BREZPLAČNO</p> <p>PREKI OPI NA ŠIROKOPASOVNI SPOJ INTERNETI</p> <p>50</p> </div>

v HRANILNICI LON je tudi to mogoče

5,25%

najboljša obrestna mera za vaš denar

www.lon.si

LONOVA ZLATA JESEN

VARČEVANJA KREDITI RAČUNI E-LON PLAČILNI PROMET

Varčevanje in vse bančne storitve na Ljubezniv Oseben Način

HRANILNICA LON, d.d. Kranj

PE GROSUPLJE, Kolodvorska 3, telefon: 01 786 29 25

KRANJ, GROSUPLJE, POSTOJNA, LJUBLJANA, CELJE, NOVO MESTO, VELENJE, NOVA GORICA, MARIBOR, BREŽICE